GŁOS WIELKOPOLSKI

niedziela

10 STRON

Ukazuje się od 16 lutego 1945 ● Nr 41 (9321) Poznań, niedziela/poniedziałek 17/18 lutego 1974 Wyd AB ● Cena 1 zł

Bułgarskie zabytki

Bułgaria. Stare Miasto w Plowdiw pełne jest krętych, zabytkowych uliczek, zabudowanych domami, z których wiele pamięta czasy średniowiecza. Na zdjęciu: jedna ze starszych cerkwi w Plowdiw.

CAF — fot. Zentralfoto

I sekretarz KC PZPR przyjął Ł. Rinczina

16 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął przebywającego z oficjalną wizytą w Polsce ministra spraw zagranicznych Mongolskiej Republiki Ludowej Łodongijna Rinczina.

W spotkaniu uczestniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, minister spraw zagranicznych Stefan Olszowski. Obecni byli ambasadorowie PRL w Mongolii — Franciszek Nowak i MRL w Polsce — Dżambalyn Banzar.

Rozmowa upływała w serdecznej i przyjacielskiej atmosferze. (PAP)

Na 30-lecie Polski Ludowej

Załogi wielkopolskich fabryk zgłaszają dodatkową produkcję

Już wiele załóg wielkopolskich zakładów pracy zameldowało o podjęciu czynów produkcyjnych dla uczczenia 30-lecia Polski Ludowej. W spontanicznie podjętym, powszechnym czynie, wyraża się poparcie ludzi pracy dla polityki partii zapoczątkowanej na VI Zjeździe PZPR.

Podstawą stwarzającą możliwości zwiększonej produkcji jest przede wszystkim poprawa efektywności gospodarowania, lepsze wykorzystanie materiałów, racjonalna polityka zatrudnienia, wzrost wydajności pracy. Wykorzystując te czynniki, jako jedni z pierwszych w Wielkopolsce — jak już pisaliśmy — zameldowali — o podjętych zobowiązaniach wartości 200 milionów złotych „Cegielszczacy". Wyprodukują oni m. in. dodatkowo dwa silniki okrętowe na eksport oraz sześć lokomotyw spalinowych.

Z apelem do wszystkich Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego o podejmowanie zobowiązań zwróciła się załoga ZNTK z Ostrowa. Sama zadeklarowała dodatkową produkcję wartości 20 mln zł. Uzyskana ona zostanie drogą wzrostu wydajności pracy o 1,2 proc. oraz poprzez zmniejszenie zużycia materiałów o 1,5 proc.

Załoga „Pometu", w wyniku wnikliwej analizy swoich możliwości, postanowiła wykonać produkcję o 17,5 miliona wyższą od założonej w planie. Z tego 9 mln złotych wyniesie wartość dodatkowych dostaw eksportowych do krajów kapitalistycznych.

Także ponad 17 mln złotych wynosi wartość podjętych zobowiązań w Kopalni Węgla Brunatnego w Koninie W tym mieści się m. in. dostarczenie dodatkowo 100 000 ton węgla dla elektrowni oraz 3500 ton brykietów, przeznaczonych na eksport.

W wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „Delta" w Kaliszu załoga zobowiązała się wyprodukować poza planem silniki przeznaczone na eksport. Wartość ich wyniesie 10 mln zł. Oprócz tego, członkowie załogi „Delty" przepracują 10 000 godzin w czynach społecznych na rzecz przedsiębiorstwa i miasta.

Na 31 mln złotych opiewa zobowiązanie załogi Huty Aluminium z Konina. Kwotę tę uzyska się m. in. przez dodatkową produkcję 500 ton wyrobów walcowanych oraz w wyniku oszczędności materiało-

Dokończenie na str. 2

Konin — Września — Odolanów

Niedziela czynu ZMS-owców

Zawsze aktywna w społecznym działaniu młodzież Wielkopolski włącza się obecnie w powszechny czyn produkcyjny, podejmowany przez ludzi pracy dla przyspieszenia realizacji programu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju oraz dla uczczenia 30-lecia Polski Ludowej.

Dzisiaj, w niedzielę w Zakładach Naprawczych Przemysłu Węgla Brunatnego w Koninie trwa „dyrektorska niedziela" — młodzieżowa forma społecznego czynu produkcyjnego, polegająca na tym, że wszystkie kierownicze stanowiska w zakładzie przejmują w tym dniu członkowie ZMS-u. Organizacja ZMS w tych zakładach — wyróżniona w ubiegłym roku złotym Odznaczeniem im Janka Krasickiego — liczy około 400 członków. Wraz z nimi pracują również inni członkowie załogi, nie należący do organizacji. Społeczne zaangażowanie i ofiarność pracowników KZN sprawdziły się już w podobnej akcji — w pierwszej „dyrektorskiej niedzieli" w październiku 1972 roku, kiedy to wypracowano dodatkową produkcję wartości 300 000 złotych.

Także w Zakładach Wytwórczych Głośników „Tonsil" we Wrześni, trwać będzie w godz. 8–12 „dyrektorska niedziela" podczas której na wydziale F—2, przy montażu mikrofonów i wkładek teletechnicznych, podejmie pracę 135 młodych pracowników. Na zakończenie odbędzie się wręczenie legitymacji ZMS nowym członkom. Radiowęzeł zakładowy przygotował cykl audycji informacyjnych o aktualnych sprawach organizacji oraz muzyczny koncert życzeń dla członków załogi.

W Odolanowie trwa niedzielny czyn produkcyjny załogi Gazobudowy, zainicjowany przez koło ZMS przy Ostrowskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego w celu przyspieszenia realizacji tej ważnej i potrzebnej inwestycji. Członkowie organizacji (liczy ona około 100 członków) w Turnieju Młodych Mistrzów Gospodarności wypracowali w ubiegłym roku prawie 1 milion złotych, przyczyniając się do tego, że powiat ostrowski w tym turnieju zajął drugie miejsce w województwie poznańskim. (kos)

Przemówienie E. Gierka wygłoszone na XIII Plenum KC PZPR zamieszczamy na stronach 2 i 3

Omówienie dyskusji — na stronie 6

Nowi sekretarze KC PZPR

Wincenty Kraśko

Józef Pińkowski

Andrzej Werblan

(Życiorysy nowych sekretarzy KC PZPR zamieszczamy na stronie 2).

Nowi ministrowie

Na posiedzeniu 16 bm. Rada Państwa na wniosek prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 29 ust. 2 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

odwołała:

1. obywatela Stanisława Wrońskiego ze stanowiska ministra kultury i sztuki,
2. obywatela Józefa Okuniewskiego ze stanowiska ministra rolnictwa.

Powołała:

1. obywatela Józefa Tejchmę na stanowisko ministra kultury i sztuki z zachowaniem dotychczas zajmowanego stanowiska wiceprezesa Rady Ministrów,
2. obywatela Kazimierza Barcikowskiego na stanowisko ministra rolnictwa,
3. obywatela Stanisława Wrońskiego na stanowisko ministra bez teki.

*

16 bm. prezes Rady Ministrów — Piotr Jaroszewicz — przy udziale sekretarza KC PZPR — Wincentego Kraśki — spotkał się z kierownictwem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Premier podziękował Stanisławowi Wrońskiemu za jego dotychczasową pracę.

Prezes Rady Ministrów złożył nowemu ministrowi kultury i sztuki wicepremierowi Józefowi Tejchmie — życzenia pomyślnej działalności na polu dalszego rozwoju kultury w Polsce.

*

16 bm. prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz — przy udziale wicepremiera Józefa Tejchmy i sekretarza KC PZPR Józefa Pińkowskiego — spotkał się z kierownictwem Ministerstwa Rolnictwa. Piotr Jaroszewicz złożył podziękowanie dotychczasowemu ministrowi rolnictwa — Józefowi Okuniewskiemu za jego długoletnią, kierowniczą działalność w rolnictwie. Prezes Rady Ministrów powołał ministra Kazimierza Barcikowskiego w skład Prezydium Rządu. Minister Kazimierz Barcikowski sprawować będzie nadzór nad przemysłem spożywczym i skupem produktów rolnych.

Premier złożył nowemu ministrowi rolnictwa, zastępcy członka Biura Politycznego KC PZPR — Kazimierzowi Barcikowskiemu życzenia owocnej działalności. (PAP)

Premier Szwecji przybędzie do Polski

Na zaproszenie prezesa Rady Ministrów PRL, Piotra Jaroszewicza, w pierwszych dniach kwietnia br. złoży wizytę oficjalną w Polsce premier rządu Szwecji Olof Palme. (PAP)

Incydent na froncie golańskim

Syryjski rzecznik wojskowy poinformował w Damaszku, że w sobotę przed południem doszło do pojedynku artyleryjskiego między wojskami izraelskimi i syryjskimi w centralnym sektorze frontu golańskiego. (PAP)

GŁOSY tygodnia

Półmilionowe miasto

Wydarzeniem numer jeden w mijającym tygodniu stały się dla Poznania narodziny pięćsettysięcznego obywatela miasta, co zostało w sposób odpowiedni do rangi tego faktu uczczone i odnotowane. Pięćsettysięczny obywatel Poznania Przemysław Maciej Windorpski, syn Doroty i Karola, a także 499 999 obywatel miasta Monika Lisewska, córka Alicji i Janusza, oraz 500 001 obywatel Maciej Zaremba, syn Elżbiety i Jerzego, otrzymali cenne prezenty, a ich matki odwiedzili przedstawiciele wojewódzkich władz partyjnych i władz administracyjnych województwa i miasta, składając serdeczne życzenia i gratulacje, o czym już szeroko donosiły prasa, radio i telewizja. Życząc jeszcze raz szczęśliwym rodzicom spełnienia wszelkich planów życiowych, powodzenia w pracy zawodowej, a przede wszystkim doczekania się pociechy z ich dzieci, życząc też Monice, Przemkowi i Maciejowi, żeby rośli zdrowo i stali się wartościowymi ludźmi, warto podumać nad szerszymi aspektami tego dla Poznania historycznego wydarzenia.

W latach sześćdziesiątych minionego stulecia miasto liczyło zaledwie 53 000 mieszkańców. w 1895 roku zameldowano ich 73 000, a w roku 1910 już 156 000 mieszkańców. W okresie od 1918 roku do 1939 roku zaludnienie Poznania wzrosło o 118 000, osiągając stan 275 000. W pierwszym powojennym dziesięcioleciu zaludnienie Poznania wzrosło z 242 000 w roku 1945 do 364 000 w roku 1954. Przyczyną tego dynamicznego wzrostu liczby mieszkańców były i duży przyrost naturalny, i ogromny napływ ludności z zewnątrz, związany z rosnącym zapotrzebowaniem na siłę roboczą głównie dla rozwijającego się przemysłu, w którym pracowało już 65 000 osób Miastem ponad 400-tysięcznym stał się Poznań w roku 1959. 15 lat później, dokładnie 13 lutego 1974 roku liczba jego mieszkańców przekroczyła pół miliona.

W ciągu powojennych 29 lat podwoiła się ludność stolicy Wielkopolski. Stało się to dlatego, że wzrosła gospodarcza, naukowa, kulturalna rola naszego miasta. Fakt, że w Poznaniu urodził się 500 000 obywatel jest w jakimś sensie wypadkową roli, funkcji, awansu i znaczenia miasta w życiu całego kraju; gdyby Poznań nie był tym, czym jest, długo jeszcze przyszłoby nam czekać na pięćsettysięcznego obywatela. Tylko Warszawa, Łódź i Kraków (z Nową Hutą) są w Polsce większymi miejskimi ośrodkami przemysłu. Tylko Warszawa, Łódź, Kraków i Wrocław liczą więcej mieszkańców niż Poznań.

Stolica Wielkopolski — podobnie jak cała Wielkopolska — słynie w kraju z gospodarności, a jej mieszkańcy — z zamiłowania do porządku. W dowód uznania dla wielkopolskiego rolnictwa kierownictwo partii powierzyło Poznaniowi organizację centralnych dożynek w roku 30-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Społeczeństwo Wielkopolski nieraz w przeszłości dawało dowody, że nie tylko umie i potrafi być patriotyczne w walce z wrogiem, w walce o polskość i o Polskę, ale także umie być patriotyczne w codziennej, nie zawsze może efektownej, lecz zawsze efektywnej pracy. Temu społeczeństwu, które jest znane ze swej niechęci do blichtru i efekciarstwa, do wszelkiego działania na pokaz, na pewno głęboko leży na sercu sprawa dalszego przysporzania krajowi i sobie majątku i dostatku.

Dlatego tak cieszą i radują mieszkańców już półmilionowego Poznania widoczne na każdym kroku zmiany na lepsze. Cieszą nie tylko coraz liczniejsze domy mieszkalne, ba, całe nowe dzielnice mieszkaniowe i zapowiedź przyszłej nie notowanej dotychczas ekspansji budownictwa mieszkaniowego w kierunku Piątkowa, na północ. Cieszą także rozwój przemysłu, handlu i takie inwestycje jak hotel „Polonez", jak hala sportowa czy nowe arterie komunikacyjne z trasą E–8, potrzebne do normalnego i harmonijnego funkcjonowania organizmu miejskiego. A ten organizm rozrasta nam się niezwykle szybko. Ani się obejrzymy, jak przyjdzie nam witać 600 000 obywatela miasta Poznania. Może to będzie, Czytelniku, Twój wnuk?

MARIAN FLEJSIEROWICZ

Życiorysy nowych sekretarzy KC PZPR

Wincenty Kraśko

Urodził się w 1916 roku na Wileńszczyźnie, w rodzinie robotniczej. W 1938 r. ukończył wydział Prawa i Nauk Społecznych Uniwersytetu Wileńskiego, uzyskując stopień magistra praw.

Po wyzwoleniu, od 1945 r. pracował w „Dzienniku Bałtyckim" w Gdyni, a następnie jako redaktor naczelny kolejno „Kuriera Szczecińskiego", „Głosu Wielkopolskiego", kieleckiego „Słowa Ludu" i „Gazety Poznańskiej".

W 1954 r. został sekretarzem, a od 1957 r. — I sekretarzem KW PZPR w Poznaniu. W 1960 r. został skierowany do pracy w Komitecie Centralnym PZPR na stanowisko kierownika Wydziału Kultury KC PZPR, gdzie pracował do lutego, 1971 r., kiedy to zostaje powołany na wiceprezesa Rady Ministrów. W marcu 1972 r. Sejm wybiera go na członka Rady Państwa.

Począwszy od III Zjazdu partii jest członkiem KC PZPR.

Poseł na Sejm przez szereg kadencji — jest obecnie przewodniczącym sejmowej komisji spraw zagranicznych i przewodniczącym polskiej grupy Unii Międzyparlamentarnej.

Józef Pińkowski

Urodził się w 1929 roku w Siedlcach, w rodzinie robotniczej. Po wyzwoleniu kraju ukończył liceum handlowe, a następnie studiował w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Poznaniu, gdzie też pracował jako asystent.

W latach 1952—1956 pełnił służbę jako oficer w wojsku polskim. W latach zaś 1956—1958 pracował w Ministerstwie Skupu, a następnie w Ministerstwie Przemysłu Spożywczego i Skupu. W tym czasie kontynuował studia na SGPiS.

W październiku 1971 r. jest powołany na stanowisko I zastępcy przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

W latach 1965—1971 członek Egzekutywy Warszawskiego Komitetu Wojewódzkiego PZPR. Na VI Zjeździe partii wybrany członkiem KC PZPR.

Poseł na Sejm V i VI kadencji.

Andrzej Werblan

Urodził się w 1924 roku w Tarnopolu, w rodzinie nauczycielskiej.

Po demobilizacji w 1947 r. podejmuje studia na UW, rozwijając równocześnie działalność polityczną w OM TUR i PPS. W 1948 r. zostaje członkiem Rady Naczelnej PPS i sekretarzem WK PPS w Białymstoku. Po kongresie zjednoczeniowym pełni funkcję sekretarza KW PZPR w Kielcach. Posiada stopień doktora nauk politycznych.

Od 1955 r. pracuje w Komitecie Centralnym PZPR, przez szereg lat jako kierownik Wydziału Propagandy, a następnie Wydziału Nauki i Oświaty. Od 1948 r. jest zastępcą członka KC, a od 1956 r. — członkiem KC PZPR.

Poseł na Sejm szeregu kadencji — obecnie jest wicemarszałkiem Sejmu.

Wyłoniony przez VI Zjazd Komitet Centralny wybiera go na członka Sekretariatu KC PZPR. Jest równocześnie redaktorem naczelnym „Nowych Dróg". (PAP)

Sesja Światowej Rady Pokoju

W stolicy Bułgarii otwarto w sobotę sesję Światowej Rady Pokoju. Bierze w niej udział około 600 przedstawicieli międzynarodowych i krajowych organizacji wchodzących w skład tej rady. Przemówienie powitalne wygłosił I sekretarz KC BPK, przewodniczący Rady Państwa LRB Todor Żiwkow. (PAP)

Rozpalono pierwszy kocioł w Elektrowni „Dolna Odra"

Załoga największej inwestycji energetycznej w Polsce — Elektrowni „Dolna Odra" pod Szczecinem przeżyła 16 bm. swój wielki dzień. O godz. 12 z olbrzymiego 200-metrowego komina ukazały się pierwsze obłoki dymu. Po 28 miesiącach od rozpoczęcia cyklu budowy bloku energetycznego nr 1 rozpalono pierwszy kocioł w tym obiekcie. Tym samym terminowo zakończono pierwszy etap prac, który przybliża dzień uruchomienia całego 200-megawatowego bloku. Popłynie z niego 30 kwietnia br. pierwszy prąd.

Dobra organizacja pracy i właściwe przygotowanie robót od samego początku budowy pozwoliło jej budowniczym na podjęcie poważnego zobowiązania, które brzmi: oddać w 1974 r. 3 bloki energetyczne o łącznej mocy 600 megawatów. Dzięki temu gospodarka narodowa otrzyma dodatkowo około 1 mld kWh energii.

Obecnie 3-tysięczna załoga pracuje nad przyspieszeniem montażu następnych dwóch bloków energetycznych. (PAP)

Na 30-lecie Polski Ludowej

Dokończenie ze str. 1

wej, paliwa i energii elektrycznej.

O podjętych zobowiązaniach zameldowały też elektrownie wchodzące w skład zespołu „PAK". Przez zmniejszenie zużycia energii na potrzeby własne, przez dodatkowe wyprodukowanie energii cieplnej, zmniejszenie zużycia paliwa — wygospodarowana zostanie kwota 21 mln zł.

Produkcję wartości 14,8 mln złotych dostarczą krajowi Poznańskie Zakłady Elektrochemiczne „Centra". (k)

POGODA

Zachmurzenie duże z większymi przejaśnieniami, lokalnie możliwe drobne opady deszczu. Rano mglisto. Temperatura maksymalna od 4 st. na północnym wschodzie do 8 st. w centrum i 12 st. na południu. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków południowo-wschodnich.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Zbyszek Kruszona

K. Olszewski przyjął delegację ZSRR

16 bm. wicepremier Kazimierz Olszewski przyjął przebywającą w Polsce delegację Związku Radzieckiego z wiceministrem handlu zagranicznego B. Gordiejewem oraz wiceministrem handlu S. Siemiczewem. (PAP)

I. Fahmi i O. Sakkaf udali się do Waszyngtonu

Ministrowie spraw zagranicznych Egiptu — Ismail Fahmi i Arabii Saudyjskiej — Omar Sakkaf opuścili w sobotę przed południem Paryż, udając się do Waszyngtonu. Przed odlotem minister Fahmi został przyjęty na rozmowę przez szefa dyplomacji francuskiej, Michela Joberta. (PAP)

72 państwa za zwołaniem specjalnej sesji ONZ

14 lutego br. 72 państwa udzieliły pozytywnej odpowiedzi na wniosek przewodniczącego grupy państw niezaangażowanych, prezydenta Algierii, Huari Bumediena w sprawie zwołania specjalnej sesji ONZ, poświęconej zagadnieniom surowcowym i rozwoju ekonomicznego.

Dla zwołania specjalnej sesji ONZ wymagana jest zwykła większość głosów tj. 68. Zgodnie z przyjętą procedurą i regulaminem Zgromadzenia Ogólnego, sesja specjalna winna rozpocząć się w ciągu piętnastu dni od dnia 14 lutego. Sekretarz generalny ONZ zobowiązany jest zawiadomić państwa członkowskie najpóźniej w ciągu 10 dni od chwili uzyskania wymaganej ilości głosów w sprawie zwołania sesji. (PAP)

- **Rośnie popyt na nawozy**
- **Ziarna siewnego pod dostatkiem**

Wiosna na polach Wielkopolski

Prawdziwa wiosna, która nadeszła w lutym, zdopingowała rolników do wcześniejszych przygotowań w polu. Trwają w pełni prace uprawowe: orki, wywózka obornika, siew nawozów sztucznych. Na drogach coraz więcej wozów wyładowanych nawozami mineralnymi. Gminne spółdzielnie dawno nie notowały takiego popytu na nawozy sztuczne o tej porze roku.

Jak są do tego przygotowane? — pytamy wiceprezesa do spraw obrotu rolnego poznańskiego WZGS, inż. Zbigniewa Sulimczyka.

— Mimo że rolnicy kupili nawozów o 8,9 procent więcej, niż w minionym roku gospodarczym, istnieje konieczność dalszej intensyfikacji sprzedaży, aby zapewnić zaplanowane zużycie nawozów w tym roku. W bieżącym kwartale nadejdzie dodatkowo 10 000 ton nawozów azotowych, tyle samo fosforowych i 12 000 ton potasowych. Warto więc jak najszybciej zaopatrzyć się w nawozy, zwłaszcza w powiatach: tureckim, kaliskim, krotoszyńskim i szamotulskim, które wykazują minimalną dynamikę sprzedaży.

W związku ze sprzyjającą aurą przyśpiesza się przygotowanie ziarna siewnego. Czy mamy go pod dostatkiem? Na to pytanie odpowiada kierownik Oddziału Produkcji Roślinnej Urzędu Wojewódzkiego, mgr inż. Stanisław Rząsa.

— Potrzeby naszego województwa, razem z dostawami dla innych województw, wynoszą: 2128 ton pszenicy jarej, 17 600 ton jęczmienia jarego i 10 800 ton owsa. Na planową odnowę przeznacza się w Wielkopolsce 1302 tony pszenicy, 4990 ton jęczmienia i 3322 tony owsa. Do innych województw wyślemy ogółem 9354 tony ziarna siewnego. Mamy go w tym roku pod dostatkiem, przygotowaliśmy rezerwy na wypadek przesiewów wiosennych. Jeśli utrzymają się podobne — jak obecnie — temperatury, można będzie do siewów wiosennych przystąpić w połowie marca. (emp)

Zwycięzcy II Rolniczej Giełdy Techniki ZSMW

16 bm. podsumowano wyniki zorganizowanego przez Związek Socjalistycznej Młodzieży Wiejskiej wspólnie z szeregiem pism rolniczych i organizacji społeczno-gospodarczych wsi, konkursu pod nazwą „Rolnicza Giełda Techniki" — dla młodych wynalazców i racjonalizatorów zatrudnionych w rolnictwie.

Plonem zakończonego obecnie — drugiego z kolei konkursu — jest ponad 100 wniosków racjonalizatorskich, usprawnień, własnych oryginalnych konstrukcji — z zakresu mechanizacji prac rolnych. Jury konkursu — po zapoznaniu się z opiniami ekspertów — postanowiło nie przyznawać w tym roku I nagrody. Dwie II nagrody zdobyli: Czesław Kałuży ze wsi Ginno, pow. Nowy Tomyśl za wnioski racjonalizatorskie dotyczące m. in. przeróbki rozsiewacza do nawozów typu RCW-2 „Piast" i naprawy złamanych listew do płócien snopowiązałkowych oraz Jan Czapka z miejscowości Ciepielów Stary nad Wisłą, pow. Lipsko za wnioski dotyczące m. in. załadunku tuczników i urządzenia usprawniającego obsługę młockarni. Ponadto przyznano sześć równorzędnych III nagród. (PAP)

Socjalizm fundamentem

SZANOWNI TOWARZYSZE!

W rozesłanym członkom Komitetu Centralnego materiale został przedstawiony program przedsięwzięć politycznych, naukowych i propagandowych roku trzydziestolecia Polski Ludowej. Komitet Centralny przedyskutował i zatwierdził tezy proponowane przez Biuro Polityczne. Będą one kierunkową wytyczną szerokiej ofensywy ideologicznej, którą zgodnie z zaleceniami I Krajowej Konferencji Partyjnej powinniśmy rozwinąć.

Idzie o to, aby ten wielki jubileusz uczynić szczególną okazją dla głębokiego przemyślenia doświadczeń naszego narodu w walce o Polskę Ludową i w jej budowaniu, aby wysunąć płynące stąd nauki i upowszechnić je jak najszerzej w świadomości społecznej. Powinniśmy jednocześnie — i w tym widzę nasze główne zadanie — zastanowić się nad problemami, które należy podjąć i nad powinnościami, które musimy spełnić wobec przyszłości.

TOWARZYSZE!

Wyzwolenie spod okupacji hitlerowskiej osiągnięte w sojuszu ze Związkiem Radzieckim, odrodzenie ojczyzny, ustanowienie władzy ludowej i budowa ustroju socjalistycznego stały się dziejowym przełomem w tysiącletniej historii naszej ojczyzny.

W Polsce Ludowej znalazły rozwiązanie podstawowe, narosłe od stuleci, problemy bytu narodowego. Zostały spełnione naczelne narodowe i społeczne racje Polaków.

Walka o niepodległy byt narodowy wypełniła niemal dwa stulecia najnowszych dziejów Polski. Dopiero przed trzydziestu laty te dążenia wielu pokoleń zostały uwieńczone trwałym i pełnym historycznym sukcesem.

Odbudowaliśmy nasze państwo w odpowiadającym historycznej siedzibie narodu kształcie terytorialnym. Jest to państwo o nowym obliczu społecznym i politycznym. Państwo socjalistyczne, jednorodne etnicznie, zespolone wewnętrznie, liczące się w świecie. Takie właśnie państwo jest najlepszym organizatorem zbiorowego wysiłku i najpełniej ucieleśnia żywotne interesy narodu, coraz szerzej i pełniej urzeczywistnia zasady ludowładztwa, rozwija i pogłębia demokrację socjalistyczną. Stanowi ono wspólne i najwyższe dobro wszystkich Polaków.

W historycznie krótkim czasie kraj nasz wyrwał się z zaklętego kręgu zacofania społeczno-ekonomicznego. Wszystkie bogactwa ziemi polskiej stanowiące niegdyś przedmiot rabunkowej eksploatacji obcego i rodzimego kapitału są dziś dobrem całego narodu i służą jego pomyślności. Społeczna własność środków produkcji, planowe gospodarowanie oraz śmiała, zespalająca potrzeby dnia dzisiejszego z interesami przyszłości koncepcja rozwojowa tworzą podstawę wysokiej dynamiki społeczno-ekonomicznej.

Zmieniła się do gruntu geografia gospodarcza Polski i zwielokrotniony został jej potencjał wytwórczy. Kosztem wielkich nakładów pieczołowicie dźwignęliśmy z ruin stare ośrodki naszej kultury, rozbudowaliśmy dawne i wznieśliśmy nowe miasta.

Niezawisłość i bezpieczeństwo Polski znajdują dziś niewzruszone oparcie w moralno-politycznej jedności naszego społeczeństwa, w dużym i nadal szybko rosnącym potencjale ekonomicznym, w sile obronnej państwa oraz w systemie sojuszów ze Związkiem Radzieckim i bratnimi krajami socjalistycznymi. Granice nasze są nienaruszalne i przez nikogo nie kwestionowane, zespolonym wysiłkiem wspólnoty socjalistycznej położyliśmy nieprzebytą tamę zagrożeniu ze strony imperializmu niemieckiego, stworzyliśmy nowe warunki dla trwałego bezpieczeństwa Polski i Europy

Polska Ludowa posiada na wszystkich swych granicach przyjaciół, z którymi łączy ją wspólnota ustrojowa, jedność ideowa oraz zgodność podstawowych interesów społecznych i narodowych. Znajdujemy się w głównym nurcie postępu światowego, należymy do tych krajów, które wyznaczają kształt przyszłości świata i konsekwentnie wspierają wolnościowe i pokojowe prądy współczesności.

Kierunek rozwoju naszego kraju wytycza podstawowa zasada socjalizmu, która głosi, że masy ludowe są twórcą historii i jedyną siłą sprawczą rozwoju, a dobro człowieka naczelnym celem wszystkich poczynań społecznych i politycznych.

Dobiegające końca trzydziestolecie było w życiu naszego narodu epoką zwycięstwa sprawy człowieka, zwycięstwa wolności nad niewolą, życia nad śmiercią i zniszczeniem, postępu nad reakcją i wstecznictwem. Naród nasz uzyskał wiarę w siebie i niezbędną dla skutecznego działania pewność jutra.

Niechaj w roku trzydziestolecia, nie tylko w obchodach jubileuszowych, lecz przede wszystkim w praktyce dnia powszedniego, w życiu społecznym, we wszystkich zakładach pracy i instytucjach, w działalności władz państwowych przejawi się w całej pełni należny szacunek dla dokonań wszystkich Polaków, którzy w niezwykle trudnych warunkach bohaterską walką, myślą twórczą i rzetelną pracą, ofiarną działalnością społeczną i wychowawczą, wszędzie i w każdej dziedzinie budowali Polskę Ludową i umacniali jej socjalistyczne wartości. Powinniśmy dać wyraz naszej pamięci o tych współbudowniczych naszej teraźniejszości, którym nie dane było dożyć trzydziestolecia. Czyny ich pozostaną na zawsze w historii narodu.

Wszystkie pokolenia Polaków, wszystkie środowiska ludzi pracy wniosły wkład do rozwoju Polski Ludowej. Jest ona wspólnym domem i wspólną dumą wszystkich Polaków.

Hołd jednakże szczególny złożyć winniśmy polskiej klasie robotniczej. Jej ideały społeczne i jej patriotyczne dążenia określiły drogę rozwojową Polski, jej praca stanowi najbogatsze źródło dynamiki społeczno - ekonomicznej, jej hart ideowy jest główną oporą naszej partii i władzy ludowej, a jej postawa decyduje o ideowo-moralnym obliczu narodu.

SZANOWNI TOWARZYSZE!

Wiemy dobrze, nauczyła nas tego historia, że patriotyczne męstwo i ofiarny wysiłek narodu przynoszą pomyślne rezultaty jedynie wówczas, gdy kierunek myślenia i działania zbiorowego wyznacza prawidłowa, odpowiadająca potrzebom czasu, postępowa ideologia. Taką marksistowsko-leninowska ideologię dał naszemu narodowi i upowszechniał w ciągu dziesięcioleci rewolucyjny ruch robotniczy. Z niej w najtrudniejszych latach zrodził się program Polskiej Partii Robotniczej.

U genezy Polski Ludowej, u źródeł naszej współczesności i u podstaw naszej przyszłości leży myśl polityczna komunistów polskich, leży idea i praktyka sojuszu polsko-radzieckiego, leży walka o narodowe i społeczne wyzwolenie, prowadzona w kraju, w Związku Radzieckim i wszędzie na wychodźstwie gdzie żyli polscy patrioci.

Jest historyczną prawdą, iż przed trzydziestu laty niecałe społeczeństwo polskie rozumiało i podzielało stanowisko PPR i skupionych wokół niej sił demokracji. Niektóre środowiska z trudem uwalniały się spod wpływów burżuazyjnych i drobnomieszczańskich ugrupowań politycznych i wojskowych obozu londyńskiego. Siły reakcji nie cofając się nawet przed bratobójczymi wystąpieniami zbrojnymi, usiłowały pogłębić podziały polityczne i rozpętać wojnę domową, aby przeszkodzić ustanowieniu władzy ludowej i postępowym przemianom społecznym. W tej ostrej walce klasowej zwyciężyła sprawa ludu.

Logika wydarzeń przemawiających nieodparcie na rzecz lewicy, konsekwentna polityka sił demokracji, a w pierwszym rzędzie postawa polskiej klasy robotniczej sprawiły, że w ciągu historycznie krótkiego okresu wokół władzy ludowej i jej polityki skupiła się ogromna większość narodu. Było to największe, przełomowe przeobrażenie świadomości narodu, decydująca przesłanka wszystkich sukcesów Polski Ludowej.

SZANOWNI TOWARZYSZE!

Trzy dziesięciolecia, to okres wystarczająco długi dla sprawdzenia i weryfikacji koncepcji politycznych.

Na naszej drodze musieliśmy przezwyciężyć wiele trudności obiektywnych. Musieliśmy pokonywać przeszkody piętrzone przez siły wsteczne w kraju, przez wrogą Polsce i socjalizmowi politykę imperia-

GŁOS WIELKOPOLSKI Poznań ul. Grunwaldzka 19 Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań ▲ Redaguje kolegium: Marian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczelnego) Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji) Kazimierz Marcinkowski, Wiesław Forzycki (redaktor naczelny) Zbilut Sęk, Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.

Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami **657-18** Sekretariat redaktora naczelnego **454-09** Zastępca red. naczelnego **657-18** Sekretarz redakcji **648-85** Dział miejski **659-39** Redakcja nocna **430-73** **453-31** ▲ **Wydawca:** Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa - Książka - Ruch" ▲ **Biuro Ogłoszeń:** Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel **659-16** Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada ▲ Rękopisów nie zamówionych nie zwracamy ▲ Druk PZG im. M. Kasprzaka - Poznań

Prenumerata: wpłaty na miesiąc (17 50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł) rok (208 zł), przyjmuje za pośrednictwem blankietów PKO Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki RSW „Prasa - Książka - Ruch" ul. Zwierzyniecka 9 60-813 Poznań na konto PKO nr 5-6-151 ponadto listonosze i urzędy pocztowe ▲ Indeks nr 35029 F-1

wszystkich pozytywnych zmian w życiu narodu

Przemówienie Edwarda Gierka na XIII Plenum KC PZPR

lizmu, odwetowe roszczenia, zimnowojenną presję i dyskryminację.

Nasz rozwój — towarzysze — nie był również wolny od błędnych ocen i niesłusznych decyzji. Zawsze jednak partia znajdowała drogę przezwyciężenia również i tych słabości. Jak żadna inna partia w dziejach polskiego narodu, właśnie nasza partia umiała i umie samokrytycznie analizować własną działalność oraz odważnie korygować swoją politykę.

O historycznej roli partii politycznej stojącej u steru władzy w państwie socjalistycznym decyduje realizacja trzech podstawowych celów: zagwarantowanie bezpieczeństwa narodowego, umocnienie władzy ludu i sprawiedliwych stosunków społecznych, nadanie wysokiej dynamiki rozwojowi społeczno-ekonomicznemu i kulturalnemu.

Polityka naszej partii służyła tym celom i zapewniła ich osiągnięcie. Dlatego mamy prawo stwierdzić: linia generalna naszej partii w trzydziestoleciu Polski Ludowej była słuszna, a polityka naszego państwa odpowiadała żywotnym interesom narodu.

Głównym wnioskiem, jaki wyprowadzamy z doświadczeń trzydziestolecia jest niezłomne przekonanie, że socjalizm stanowi fundament wszystkich pozytywnych zmian w losie narodu, w jego życiu materialnym i duchowym. Jednocześnie doświadczenie nasze dobitnie potwierdza prawdę, iż niezbędnym warunkiem socjalistycznego rozwoju jest organiczne zespolenie w polityce partii i państwa uniwersalnych prawidłowości socjalizmu z trafnym rozpoznaniem i właściwym uwzględnieniem potrzeb i możliwości, aspiracji i dążeń narodu oraz konkretnych warunków naszego kraju. Uniwersalne prawidłowości socjalizmu, prawa rewolucji socjalistycznej i dyktatury proletariatu, zasady sojuszu robotniczo chłopskiego i ścisłej więzi klasy robotniczej z inteligencją, konieczność socjalistycznego uprzemysłowienia oraz przebudowy stosunków społeczno-ekonomicznych w mieście i na wsi — to niezawodne drogowskazy rozwoju.

Drugi wniosek dotyczy sojuszu polsko-radzieckiego jako fundamentalnej zasady myśli i praktyki politycznej naszej partii i naszego państwa. Sojusz ze Związkiem Radzieckim przyniósł Polsce wyzwolenie, umożliwił powrót na ziemie nad Odrą, Nysą i Bałtykiem, sprzyjał postępowym przeobrażeniom społeczno-politycznym, przyczynił się do odbudowy i rozwoju naszej gospodarki.

Twórcą i rzecznikiem tego sojuszu była nasza partia. Jest to sojusz prawdziwie braterski, nowy odmienny od tradycyjnych sojuszów międzypaństwowych. Wyrasta z zasad internacjonalizmu proletariackiego, jego podstawę stanowi ustrojowa jednorodność naszych krajów, tożsamość społecznych celów. Jego najmocniejszym spoiwem jest jedność ideowa naszej partii z KPZR. Przyjaźń ze Związkiem Radzieckim odpowiada żywotnym narodowym i państwowym interesom Polski, służy dobrze sprawie jej bezpieczeństwa oraz pozycji w Europie i w świecie. Zacieśnianie jedności naszej partii z KPZR i sojuszu naszego kraju z ZSRR, umacnianie i pogłębianie jedności całej socjalistycznej wspólnoty, to naczelna wytyczna naszego działania na arenie międzynarodowej na dziś i na jutro.

Wniosek trzeci: głównym warunkiem pomyślności naszej ojczyzny jest wysoka dynamika rozwoju społeczno-ekonomicznego. W epoce wielkiej konfrontacji ustrojowej, w okresie lawinowych przemian w nauce i technice, czas ma wartość bezcenną.

Polska wchodziła we współczesność z wielkimi zapóźnieniami, obarczona spuścizną zacofania, zniszczeń, ogromnych strat materialnych i biologicznych. Dzięki wielkiemu wysiłkowi narodu, dzięki socjalizmowi dokonaliśmy już niezmiernie dużo, wprowadziliśmy kraj na tory szybkiego rozwoju. Jednocześnie nauczyliśmy się, że nie wolno nam już nigdy pozostawać w tyle. Potrzebne jest stałe napięcie woli i mobilizacja wszystkich sił, aby umacniać i polepszać pozycję socjalistycznej Polski. Jest to historyczna, narodowa i społeczna konieczność.

I wniosek czwarty: podstawowym zadaniem partii wynikającym z jej kierowniczej roli i z jej odpowiedzialności za rozwój kraju jest nieustanne kształtowanie patriotycznej, socjalistycznej świadomości narodu, przyswajanie najszerszym warstwom wiedzy marksistowsko - leninowskiej, umacnianie ideowości i upowszechnianie socjalistycznych norm postępowania, przeobrażanie mentalności i obyczajowości społecznej. Socjalistyczna świadomość stanowi podstawę, na której budujemy jedność moralno-polityczną naszego narodu.

Partia nasza kierowała się i kierować się będzie nadal zasadą jednoczenia wszystkich patriotycznych sił narodu, współdziałania partyjnych i bezpartyjnych, niezależnie od wykształcenia, zawodu, pozycji społecznej i stosunku do religii. Doświadczenie trzydziestolecia w pełni potwierdziło słuszność tej polityki.

DRODZY TOWARZYSZE!

Główne treści naszej pracy ideologicznej i wychowawczej wyznacza w teraźniejszości i w przyszłości realizacja obecnych zadań i wyzwanie nadchodzących dziesięcioleci. Musimy tak kształtować oblicze ideowe oraz kulturę myślenia i pracy naszego narodu, aby zdolny on był podjąć i pomyślnie wypełnić zadania na miarę przełomu XX i XXI wieku.

Tezy, które dzisiaj przedstawione zostały pod obrady plenum zarysowują główne kierunki perspektywy rozwojowej naszego kraju. Perspektywa ta będzie konkretyzowana w programach, które stopniowo opracowujemy. Nie ulega wątpliwości, że postęp nauki i rozwój społeczny otworzą nowe możliwości, zmienią warunki, zrodzą nowe potrzeby i pozwolą sięgnąć po więcej.

Celem wszystkich naszych dążeń i działań, przewodnią myślą naszej pracy jest zbudowanie rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, zbudowanie Polski o wysokim poziomie sił wytwórczych i głęboko humanistycznych stosunkach społecznych. Polski powszechnego dobrobytu ludzi pracy i bogatego życia kulturalnego. Polski wnoszącej godny jej wolnościowych i rewolucyjnych tradycji wkład w rozwój i postęp ludzkości.

Są to zamierzenia realne, opierają się one na dowiedzionej w praktyce wyższości socjalizmu, na niezawodnej podstawie nauki marksistowsko-leninowskiej na zdobytym doświadczeniu, na osiągniętym w trzydziestoleciu potencjale.

Realizacja tych zamierzeń zależy przede wszystkim od wzbogacenia wartości, które reprezentuje nasz naród, od postaw ludzi, od ich sposobu myślenia, wiedzy i umiejętności. Dlatego naczelne pytania i zarazem główne zadania, jakie stawiamy dziś przed sobą, dotyczyć muszą właściwości jednostkowych i zbiorowych, w jakie powinien być wyposażony każdy Polak i naród jako całość w nadchodzących dziesięcioleciach, u progu nowego wieku. Odpowiedź na te pytania stanowi najważniejszy składnik wizji przyszłej Polski, wiodący parametr jej rozwoju, a równocześnie wytyczną dla działalności ideologicznej partii na dziś i na jutro. Jeśli pragniemy, aby Polska dźwigała się wzwyż, każdy Polak musi się także przeobrażać, musi rozwijać swoje możliwości, musi kształtować swoją postawę ideową na miarę zadań, które stoją przed narodem.

Program VI Zjazdu naszej partii ma powszechne poparcie. Są tego niezliczone dowody w postawie ludzi pracy, w ich produkcyjnej i społecznej aktywności. Nie zmniejsza to jednak w niczym zadań ideologicznych naszej partii. Między akceptacją polityki socjalistycznej a przyswojeniem ideologii socjalistycznej może bowiem istnieć i istnieje określona rozpiętość, która wpływa hamująco na rozwój społeczny, zmniejsza odporność na trudności. Powinniśmy rozpiętość tę stale zmniejszać.

Patrząc wstecz, na minione trzydziestolecie możemy wyróżnić te cechy i postawy jednostek, grup społecznych i całego narodu, które sprzyjały socjalistycznemu rozwojowi, a także i te, które rozwój hamowały.

Najpotężniejszą siłą twórczą i najbogatszym zródłem ideowych motywacji był w przeszłości i pozostanie w przyszłości patriotyzm, zespolony z internacjonalizmem, znajdujący codzienny wyraz w obywatelskim zaangażowaniu, w ofiarnym wysiłku, w pracy dla socjalistycznej ojczyzny. Powinniśmy ten patriotyzm nieustannie wzbogacać i pogłębiać.

Potrzebna nam jest usilna praca nad upowszechnieniem i pogłębieniem w naszym społeczeństwie takich właściwości i postaw obywatelskich, jak zrozumienie interesów państwa i kojarzenie z nimi aspiracji osobistych, dyscyplina i poszanowanie prawa, wysokie i znajdujące wyraz w codziennym postępowaniu poczucie odpowiedzialności za sprawy publiczne. W miarę postępu technicznego i podnoszenia się poziomu oświaty zwiększa się znaczenie systematyczności pracy, rzetelności i precyzji w wykonywaniu zadań.

Powinniśmy ze wszech miar sprzyjać wzbogacaniu życia duchowego społeczeństwa. Dlatego przywiązujemy tak wielką wagę do rozwoju narodowej kultury socjalistycznej Polski. Partia nasza oczekuje, iż polska literatura i sztuka wniosą do socjalistycznego rozwoju naszego narodu wkład godny ich najlepszych tradycji, wkład na miare potrzeb naszego czasu i wielkości naszych zadań. Chcemy zapewniać najlepsze warunki dla takiej właśnie twórczości.

Wytyczną naszego myślenia i działania zawsze pozostaje fundamentalna teza marksizmu-leninizmu, iż w ostatecznym rachunku zwycięży ten ustrój, który zapewni wyższą społeczną wydajność pracy. Dlatego pierwszoplanowe zadanie naszej partii widzimy w podnoszeniu efektywności naszej socjalistycznej gospodarki. Musimy jednakże zawsze pamiętać, że wyższa społeczna wydajność pracy zapewnia zwycięstwo ustroju socjalistycznego właśnie dlatego, że z jej owoców korzysta społeczeństwo, że umacnia godność człowieka, służy zbiorowej i jednostkowej pomyślności.

O sile i wyższości socjalizmu stanowi więc harmonijna jedność i sprzężenie dynamiki rozwoju sił wytwórczych z wysokim poziomem zaspokojenia potrzeb materialnych, z coraz pełniejszym urzeczywistnianiem zasad sprawiedliwości i równości społecznej, praw człowieka i szans jego wszechstronnego rozwoju.

Słusznie więc w dyskusji podkreślono tak mocno potrzebę wzmożenia wysiłków w dziedzinie kształtowania moralnego oblicza naszego narodu.

Upowszechnianie socjalistycznych zasad moralnych i obyczajowości społecznej przebiega w walce nowego ze starym, w przezwyciężaniu wad i przesądów zakorzenionych w mentalności społecznej. Socjalizm nadaje blasku tradycyjnym wartościom moralnym, wytworzonym i kultywowanym przez masy ludowe, jednakże formalizowanym i spychanym przez kapitalizm na margines stosunków międzyludzkich. To właśnie nasz ustrój sprawił, że elementarne normy i nakazy moralne stosunków międzyludzkich, takie jak prawość i rzetelność, uczciwość i lojalność, gotowość niesienia pomocy i zwalczania zła, bezinteresowna przyjaźń dla ludzi, troska o dzieci — mogą rozwijać się nie popadając w sprzeczność z dominującą tendencją stosunków społecznych, lecz odwrotnie — znajdują w niej bodziec i wsparcie.

Będziemy konsekwentnie zmierzać do umocnienia rodziny. Socjalizm tworzy sprzyjające warunki ekonomiczne i społeczne dla rozwoju więzi rodzinnych opartych na przesłankach uczuciowych, na szacunku i poczuciu wzajemnej powinności.

Umacnianie tych więzi ma nieocenioną wartość, wywiera poważny wpływ na życie społeczne. Należy pamiętać, że kształtowanie życiowych postaw, umiejętności, motywacji i ambicji każdego człowieka zaczyna się w domu rodzinnym.

SZANOWNI TOWARZYSZE!

Podstawowe znaczenie przywiązujemy do umacniania organicznej więzi partii z klasą robotniczą. Stanowi ona trzon naszego społeczeństwa, wiodącą siłę postępu, główną oporę socjalizmu. Jesteśmy przede wszystkim jej partią, z niej się wywodzącą i z jej ramienia podejmującą ogólnonarodowe cele i zadania. Nasza praca ideologiczna powinna umacniać pozycję i wiodącą rolę klasy robotniczej w całokształcie socjalistycznego budownictwa.

Powinniśmy podjąć i konsekwentnie realizować szeroki program wychowawczy w szeregach klasy robotniczej. Jej postawa odgrywa decydującą rolę w kształtowaniu świadomości wszystkich ludzi pracy. Ale właśnie dlatego należy umacniać w jej postawie socjalistyczne wartości i cechy. W tym duchu musimy kształtować i wychowywać szczególnie młodych robotników. Jest to ważne zadanie naszej partii, w wypełnianiu którego znajdzie ona zawsze poparcie starszej i doświadczonej generacji wielkoprzemysłowej klasy robotniczej.

Jesteśmy partią sojuszu robotniczo-chłopskiego. Budowaliśmy i umacnialiśmy ten klasowy sojusz w walce wyzwoleńczej, w realizacji reformy rolnej, w procesie industrializacji.

Uczyniliśmy zeń polityczny fundament socjalistycznego państwa. Powinniśmy stale rozszerzać i pogłębiać wpływy partii wśród chłopów pracujących, wiązać ich coraz silniej — pod względem ekonomicznym, społecznym i politycznym z socjalizmem, unowocześniać rolnictwo i torować drogę socjalistycznym przeobrażeniom wsi polskiej.

Jesteśmy także partią polskiej inteligencji, która zawsze w naszym rewolucyjnym ruchu odgrywała ważną rolę.

Nasza, wywodząca się z ludu, wykształcona w Polsce Ludowej inteligencja związana jest ideowo z partią, z socjalizmem, ogromna jej większość uczestniczy bezpośrednio w produkcji i na co dzień ściśle współdziała z klasą robotniczą. Jesteśmy ze wszech miar zainteresowani w umacnianiu roli inteligencji, w rozwijaniu jej inicjatywy i myśli twórczej, w zespalaniu fachowości i ideowości. Te zadania zostały dziś szeroko i trafnie oświetlone w dyskusji. Określają one znaczenie działalności inteligencji w szeregach partii i wagę pracy partii wśród inteligencji.

Jesteśmy również partią polskiej młodzieży. Partia nasza i organizacje zespolone w Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej, ogarniają najaktywniejszą część młodego pokolenia, wychowują je i angażują w pracy dla dobra ojczyzny. Otwieramy przed młodzieżą nowe horyzonty. Stawiamy na młodych jako na nową kadrę socjalistycznego budownictwa, dynamizującą je i rozwijającą na miarę najśmielszych dążeń. Ale właśnie dlatego musimy podnieść na znacznie wyższy poziom pracę ideowo-wychowawczą wśród młodzieży, uczyć ją głębokiego rozumienia współczesności, przyswajać wiedzę marksistowsko-leninowską, rozszerzać polityczne, społeczne i kulturalne horyzonty. Jest to niezbywalny obowiązek naszej partii, jest to zarazem ważne zadanie naszego państwa.

Jesteśmy kierowniczą siłą Frontu Jedności Narodu, który zespala z nami sojusznicze stronnictwa ZSL i SD, wszystkie organizacje społeczne, wszystkich patriotów na platformie budowy socjalistycznej Polski.

DRODZY TOWARZYSZE!

Ideologia socjalizmu — to ideologia walki o przeobrażenie świata. Socjalizm jest równocześnie ideologią pokoju — jedyną ideologią, która zespoliła się z walką o pokój między narodami. Socjalizm stworzył doktrynę stosunków międzynarodowych, odpowiadającą wymogom współczesności, potrzebom epoki wielkich rewolucyjnych przeobrażeń społecznych i burzliwego postępu naukowo-technicznego. Jest nią doktryna pokojowego współistnienia państw o odmiennych ustrojach. Kierując się nią rozwijamy szeroko pokojową ofensywę socjalistycznej wspólnoty, która w ostatnich latach przynosi tak pomyślne rezultaty.

Uczynimy wszystko, by proces odprężenia pogłębiać, utrwalać i zapewnić jego nieodwracalność. Równocześnie zdajemy sobie sprawę, że wymaga to stałej walki z siłami imperialistycznej reakcji — musimy zachować wobec nich czujność.

Działamy konsekwentnie na rzecz umacniania jedności wspólnoty socjalistycznej i międzynarodowego ruchu komunistycznego, przeciwstawiamy się stanowczo wszystkiemu co jedność tę podważa, zwłaszcza antyleninowskiej szowinistycznej teorii i polityce maoizmu.

Pokojowe współistnienie, to kontynuacja walki politycznej o kształt stosunków międzynarodowych, rywalizacja społeczno-ekonomiczna i konfrontacja ideologiczna. Musimy z tego objektywnego faktu wyciągnąć wszystkie niezbędne wnioski. Powinniśmy maksymalnie uodpornić nasze społeczeństwo, wszystkie jego warstwy i pokolenia wobec tendencji i działań antysocjalistycznych, a zwłaszcza wobec ideologicznej i politycznej dywersji wymierzonej w nasz ustrój, w nasz kraj i całą socjalistyczną wspólnotę.

Praca ideowo-wychowawcza jest obowiązkiem całej partii, musi być rozwijana przez wszystkie jej organizacje, na wszystkich odcinkach działalności. Rola frontu ideologicznego polega na tym, że właśnie on powinien wskazywać główne treści tej pracy, dostarczać argumentacji, doskonalić metody i środki. Niezbędne jest efektywne podejmowanie i opracowywanie problemów rozwoju socjalizmu i współczesnego świata, szerokie propagowanie naszej ideologii. Na kadrach frontu ideologicznego spoczywa szczególna odpowiedzialność za realizację ofensywy ideologicznej, którą podejmujemy w roku XXX-lecia Polski Ludowej.

SZANOWNI TOWARZYSZE!

Zadania rozpatrywane na obecnym plenum wiążą się nierozerwalnie z wcieleniem w życie uchwał VI Zjazdu. Najlepszym bowiem sprawdzianem wartości naszej pracy ideologicznej i potwierdzeniem jej rzeczywistej skuteczności, będzie mobilizacja ogólnonarodowego wysiłku w realizacji zadań społeczno-ekonomicznych w 1974 roku. Są to zadania poważne, o dużym znaczeniu dla rozwiązania problemów dnia dzisiejszego i dla przyszłości.

Podkreśliliśmy to z całą mocą na I Krajowej Konferencji PZPR, zgodnie z tym założeniem wytyczyliśmy zadania społeczno-gospodarcze na ten i następny rok. Rozszerzyliśmy je i wzbogaciliśmy o społecznie doniosły program przyjęty na poprzednim plenum Komitetu Centralnego. Program ten ma również istotne znaczenie ideologiczne, potwierdza w praktyce, w sposób powszechnie odczuwalny zgodność polityki naszej partii i państwa z klasowymi zasadami, które głosimy.

Pełne i pomyślne wykonanie tego programu oznaczać będzie utrzymanie osiągniętego w minionych trzech latach tempa wzrostu społeczno-gospodarczego, całkowite wprowadzenie w życie i poważne przekroczenie zadań nakreślonych przez VI Zjazd —zarówno w sferze gospodarczej jak i społecznej. I to właśnie — towarzysze — jest sprawą najważniejszą. Dla niej i wokół niej musimy skupić wszystkie nasze siły.

Mamy do pokonania niejedną trudność. Musimy rozwiązywać złożone problemy. Wymaga to ofiarności i hartu, uporu i wysiłku.

W ostatnich dniach załogi wielu wielkich zakładów produkcyjnych w całym kraju występują z inicjatywą czynów produkcyjnych na cześć jubileuszu naszej ojczyzny. Rozmiar zobowiązań, ich zasięg, a także ich charakter świadczą o głębokim zrozumieniu potrzeb kraju ze strony klasy robotniczej, kadr inżynieryjno-technicznych, działaczy gospodarczych i administracyjnych, członków partii i bezpartyjnych. O wielu podjętych zobowiązaniach była mowa na dzisiejszym plenum. Koncentrują się one wokół przyspieszenia produkcji rynkowej i eksportowej. Na szczególne podkreślenie zasługują inicjatywy w dziedzinie oszczędności materiałów i surowców, zwłaszcza trudno dostępnych w warunkach kryzysu surowcowo-paliwowego na rynku kapitalistycznym. Znamienną cechą podejmowanych obecnie zobowiązań i inicjatyw jest przyspieszenie postępu naukowo-technicznego, wyzwalanie rezerw i obniżanie kosztów produkcji. Świadczy to dobrze o ścisłym współdziałaniu robotników, techników, inżynierów i ekonomistów.

Liczne są także w całym kraju zobowiązania zmierzające do upiększania wysiłkiem społecznym naszych miast i wsi, do podniesienia na wyższy poziom kultury pracy i życia.

Pozwólcie, że w imieniu Komitetu Centralnego wyrażę wdzięczność wszystkim załogom produkcyjnym, a także wszystkim środowiskom społecznym za ich inicjatywy i zobowiązania produkcyjne.

Zróbmy wszystko, aby zapewnić pełną realizację tych zobowiązań. Starajmy się tak organizować naszą pracę w tym roku, aby w każdej dziedzinie życia politycznego i społecznego osiągnąć wszystko na co nas stać. Czynem, a nie nadmiarem uroczystych zebrań najlepiej uczcimy trzydziestolecie naszej ojczyzny.

Niechaj ten jubileusz stanie się świętem dumy z dotychczasowych osiągnięć naszego narodu, z obecnego dynamicznego rozwoju socjalistycznej Polski.

Żeliwo jak złoto

Z nowej historii Śremu

— Tyle kobiet! I to w odlewni. Przecież to robota tylko dla mężczyzn — jestem tym zaskoczony Moi przewodnicy z odlewni Żeliwa HCP w Śremie uśmiechają się porozumiewawczo i zaraz dodają, że nie ja pierwszy w ten sposób reaguję, widząc kobiety wykonujące większość prac w Odlewni Odlewów Lekkich.

Kierujący nią inżynier, Jan Leśniak jest zdania, że trafiły one do odlewni i z wyboru, i z przymusu zarazem. Odlewnia musiała się zdecydować na zatrudnienie kobiet, gdyż w powiecie śremskim zabrakło już męskich rąk do pracy. Ponad 4 000 ludzi pracuje dzisiaj w śremskim „Ceglorzu", a więc zakład ten wyssał chyba już rezerwy kadrowe z całego powiatu. Że nie jest to przesadą, niech świadczy fakt, iż do momentu powstania odlewni w całym powiecie pracowało w przemyśle około 2 000 osób.

Ale kobiety pojawiły się w odlewni nie tylko dlatego, że tutaj poszukiwano każdej pary rąk do pracy. Zgłaszały się do HCP, gdy się zorientowały, że praca tutaj nie jest wcale tak ciężka i taka „męska". jak to się mawiało. Mechanizacja oraz wysoka dbałość o warunki pracy sprawiają, że wcale tutaj nie trudniej niż chociażby w przedsiębiorstwie spożywczym. A przecież zawsze co Cegielski, to Cegielski...

Ludmiła Antczak, która 4 lata temu przyjechała do Śremu z Nowej Soli, była przedtem tkaczką. Mąż jej z zawodu formierz, gdy się dowiedział o odlewni HCP, bez namysłu „wyemigrował" do Śremu. Nie bez znaczenia było i to, że od razu dostali mieszkanie. Dzisiaj swoje M-3 zamieniają na M-4. Razem z dwojgiem dzieci czują się dobrze i chwalą sobie nowoczesne osiedle Jeziorany.

— Zajmuję się wykańczaniem rdzeni — mówi pani Ludmiła — i wcale nie uważam, aby to była dla mnie praca zbyt ciężka. Zarabiam od 3 000 do 3 500 złotych. A to już się w budżecie rodzinnym liczy.

Inną drogą trafiła do odlewni Zenona Kramer, mieszkanka Śremu. Po prostu zapisała się do przyzakładowej szkoły zawodowej. Ukończyła ją i obecnie pracuje w Odlewni Odlewów Lekkich jako rdzeniarka. O pracy mówi, że nie jest ciężka, lecz z powodu stałego obcowania ze skomplikowanymi urządzeniami, wymaga nieprzerwanego skupienia i uwagi. Zarabia na razie 2 100 zł, ale to dopiero pierwsze jej kroki w tym zawodzie.

Zenona Kramer jest „miejscowa", ale wiekszość ludzi, którzy tutaj pracuja, przyjechała do Śremu z całej niemal Polski. Na przykład Stanisław Smelkowski, który tutaj jest operatorem zmianowym, zjawił się w Śremie po ukończeniu poznańskiego Technikum Mechanicznego; inżynier Leśniak przedtem pracował w poznańskim „Pomecie" i Grudziądzu.

— W tej odlewni — mówi inż. Leśniak — w większości uciążliwych i niebezpiecznych dla zdrowia prac, towarzyszących zazwyczaj tradycyjnej pracy odlewników, wyręcza ich mechanizacja i automatyka. W technologii wykonania form i rdzeni zastosowaliśmy najnowsze rozwiązania światowe, umożliwiające uzyskanie odlewów najwyższej jakości, a zarazem ułatwiające i czyniące pracę odlewników maksymalnie bezpieczną. Z tych też m. in. powodów koszt jednego stanowiska roboczego osiągnął wartość około 700 000 zł. To na pewno dużo. Ale przecież uzyskaliśmy i nowoczesną technologię i dobre warunki pracy. Dla tego też ludzie chcą u nas pracować.

Idea budowy odlewni w Śremie narodziła się w latach 1961-63, a 6 października roku 1964 wmurowano akt erekcyjny w fundamenty pierwszego śremskiego obiektu produkcyjnego — Odlewni Odlewów Ciężkich. Pierwszy spust żeliwa odbył się w tej odlewni 17 października 1969 roku. I tak zaczęła produkcję odlewnia, w której istnieje możliwość wykonywania różnorodnych odlewów od 0,5 do 30 ton. Równocześnie oddano do użytku Odlewnię Eksperymentalno-Szkoleniową.

20 grudnia 1970 roku w Śremie przekazano do użytku Odlewnię Wyrobów Średnich. Produkuje się tutaj odlewy o ciężarze od 100 do 2 500 kg. Wreszcie, aby zakończyć opisywanie historii śremskiego kolosa HCP, trzeba wspomnieć o najnowszym i ostatnim już oddziale, a mianowicie o Odlewni Odlewów Lekkich. Oddano ją do rozruchu technologicznego 30 września ubr.

W ten sposób — poza kilkoma mniejszymi obiektami — zakończyła się budowa odlewni, o której gdy wypadnie pisać, trzeba użyć kilkakrotnie określenia „naj...". A więc: największa i najnowocześniejsza w kraju i w Europie, najbezpieczniejsza i najładniejsza.

Pojawienie się na mapie gospodarczej Polski tak wielkiej odlewni ma znaczenie nie tylko dla „Cegielskiego". W ubiegłym roku, kiedy to w Śremie wyprodukowano 48 000 ton odlewów, odbiorcy spoza HCP otrzymali około 29 000 odlewów. Były one przeznaczone dla przemysłu obrabiarkowego, motoryzacyjnego, dla armatur przemysłowych i wielu innych branż. A „Cegielski"? Nareszcie zakłady uzyskały własne odlewy. Dość powiedzieć, że dotychczas wszystkie odlewy dla silników okrętowych importowano. Teraz odlewnia nie tylko zaspokaja potrzeby HCP i kraju ale można już myśleć o eksporcie.

Dokończenie na str. 6

MAREK PRZYBYLSKI

Wędrując po Poznaniu

Jeżycka zwyczajność

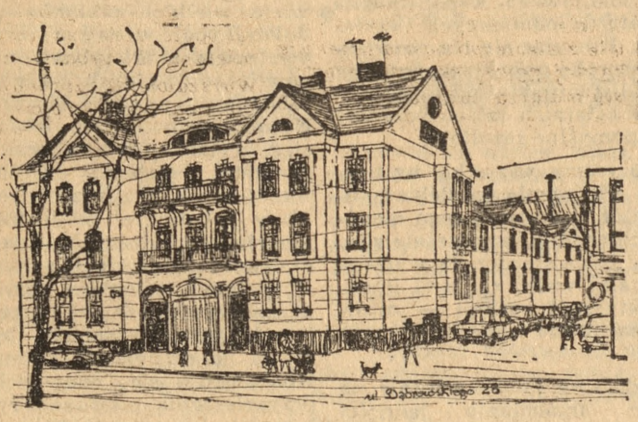

Rys. — T. Talarczyk

Nie jest to ulica architektonicznie fascynująca. Dużo tu budynków z pruskiego muru, szarych, nijakich.

Tego wieczoru szedłem w stronę Rynku Jeżyckiego. Wieczór był lutowo-wiosenny, dziwny, jak dziwna jest ni to zima, ni to wiosna tego roku. Ulica Dąbrowskiego w świetle skąpych tu lamp wydawała się melancholijna, smutna. I nagle zauważyłem — kota. Szaro-biały, stał przy murze kamienicy, obserwował nielicznych o tej porze przechodniów Gdy zbliżyłem się do niego, obronnie przylgnął do muru. Potem przebiegł parę kroków i znowu — wrócił. Nie wiem, czy było mu tego wieczoru zimno i jakie mógł mieć swoje kłopoty, ale jeśli o nim coś szczegółowego w ogóle można powiedzieć, to na zachwyconego światem nie wyglądał. Miasto wokół trwało kamienne, drzewa nawet w takim, jak tegoroczny, lutym były nieobecne, w śnie zimy pogrążone I tylko ten kot przez swą inność, bezbronność skupiał na sobie uwagę.

I wówczas tę nijaką zdawałoby się ulicę zobaczyłem — na nowo. Dom, przy którym przystanąłem, sygnowany numerem 28. Klasycystyczny, z dwiema kolumnami, z wielką bramą wjazdową, z przybudówkami i oficynami w głębi. Obok — pawilon meblowy, prosty w swej dzisiejszości. Między domem pod numerem 28 a pawilonem — przejście w zaułek. Często tą ulicą przechodzę, ale smak tego miejsca po raz pierwszy uchwyciłem. Światła wysokich wieżowców w głębi zaułka... Jakieś pergole, jakaś ledwie widoczna z miejsca gdzie stałem rzeźba na trawniku. Z drugiej strony ulicy — duża bańka na mleko. W mroku — zarysy aut stojących na placu... I owo zwierzę pod murem

W to samo miejsce przyszedłem na drugi dzień do południa. Było ciepło słonecznie, słońce bezlitośnie obnażało zwykłość ulicy. Zwykłość? Wszedłem do domu numer 28, zapukałem do pierwszego z brzegu mieszkania na parterze. Pani, która mi drzwi otworzyła, powiedziała, że tu w podwórzu do niedawna była rozlewnia piwa. Że kolumny domu w latach pięćdziesiątych były zniszczone, odbudowano je. Pokój w którym mi to opowiadała, pełen był dyplomów, statuet i pucharów. „To męża". Odczytałem na srebrnej paterze napis: „Nagroda odbijana za uzyskanie najlepszego czasu na motocyklu na wyścigach". I wygrawerowane lata „1928—1930". Na statuetce zaś bogini w brązie widniały słowa „Gloire et Fortune"... „Chwała i Szczęście".

BRAN

80 lat! Piękny wiek. Tyle właśnie kończy 20 lutego br. wybitny polski pisarz — Jarosław Iwaszkiewicz. Poniżej publikujemy rozmowę Wojciecha Żukrowskiego z dostojnym Jubilatem.

LUDZIOM POTRZEBNE

Oto siedzi tyłem do okna, na fotelu o wytartym obiciu, przygląda mi się spod oka. Również i magnetofon, jaki piastuję na kolanach nie budzi w nim zaufania. Czuję, że wolałby notes i długopis. Dookoła półki, szafy biblioteczne, ładne stare oprawy półskórek francuskich wydań z początków naszego wieku, a może i dawniejszych. Sporo figurek, obrazów, nagromadziło się tu pamiątek. Pan Andrzej Kosidowski czai się wokół nas i pstryka zdjęcia z dwóch aparatów, najście na dwór z nowoczesną techniką.

— No, mów już... Stawiaj te pytania — nagli Jarosław, uciekając spojrzeniem w okno, gdzie bieleją pnie drzew i włóczy się siwek, stare konisko, dożywający na łaskawym chlebie rezydent, pozostałość z dawnego gospodarstwa.

— Dobrze, zaczynam. Mówiłeś o samotności. Każdy twórca to odczuwa, zwłaszcza twojej miary... Ale przecież powinieneś mieć poczucie, że to co piszesz jest ludziom potrzebne, że cenią twoją prozę. Opłaciło się nie ulegać sezonowej modzie, tylko pozostać wiernym sobie...

— Tak, pisałem w jednym z wierszy, że zawsze warto być wiernym sobie.. Potwierdzać swoją prawdę... Ale ja nie mam wielkiego echa, książki wychodzą i znikają. A listy, które otrzymuję? Bardzo nieżyczliwe o mnie sądy drukują emigranci. Ktoś znowu ponagla mnie żebym skończył już z pisaniem, bo za długo młodym zabieram miejsce... Sam nie wiem czego oni zazdroszczą?

— Z wdzięcznością ludzką jest różnie, ale przecież musisz mieć i przyjazne odgłosy, skoro twoje książki rozchodzą się tak szybko...

— Chyba wszystkie się rozchodzą, bo jest ich za mało... Nie tylko moje. Nie mam w tym rozeznania. Dostaję czasem listy, które krzepią, sprawiają mi przyjemność, najczęściej przychodzą one ze Związku Radzieckiego. Tam jest obyczaj pisania do ulubionego autora. Mam takiego czytelnika w kręgu polarnym, na Półwyspie Kola. A teraz, bo moje opowiadanie przełożyli otrzymałem długi i przesrdeczny list od pewnej admirałowej, ma dziewięćdziesiąt lat, więc chyba wdowa po carskim jeszcze admirale... Traktuje mnie jak młodzika. Poczucie wieku to sprawa względna. Tak, czasem trafiają dobre głosy, ale bardzo rzadko. I nie po książkach.

Gdybym nie miał poczucia, że się przydaję, chyba bym już nie pisał.

— Pamiętaj, ludziom ciężko się zdobyć na życzliwe słowo, boją się ośmieszyć, a trochę są i onieśmieleni...

— Może, może... Najwięcej i to dobrych listów dostaję po felietonach zamieszczanych w „Życiu Warszawy". Bardzo sobie ten kontakt cenię. Kiedyś napisałem o pani Zborowskiej, wiesz... Ona wydała „Nowele włoskie", ja też pół wieku później użyłem tego tytułu, gdybyś ty wiedział ile otrzymałem o jej życiu informacji, mógłbym nakreślić jej pełną

Jarosław Iwaszkiewicz

biografię, gdzie do szkół jeździła powozem, w kim się kochała...

— Sypnęło się...

A tak, posypały się szczególiki. Widziałem, że mnie czytają, bo żywo zareagowali.

— Kochany, jesteś niezastąpiony, wyrosło kilka pokoleń, dla których jesteś chodzącą historią, to co opowiadasz staje się pomostem między dawnymi, a nowymi laty...

— W moim wieku nie jest to szczególną zasługą. Pamiętam dobrze jak świat wyglądał przed pierwszą wojną światową, między wojnami i tę drugą także, i to co było po niej. To nawet niektórym sprawia kłopot. Ludzie dziś chętnie wyzbyliby się pamięci. Z własną można się uporać, ale inni pamiętają.

— Co teraz piszesz? Czego możemy się spodziewać?

— Cóż ja mogę pisać? Raczej podsumowuję, zbieram. Wyjdą moje utwory. I tłumaczę Kierkegaarda, to bardzo trudne, filozoficzne pisma.

— Tłumaczysz z oryginału, czy poprzez niemiecki?

— Z duńskiego. Niemieckie tłumaczenia są bardzo niedobre. Porównuję z francuskim i angielskim. Język owej epoki już się wytarł, powiedzenia są zużyte. Polszczyzna jest o wiele bogatsza, ale przez to i trudniej o precyzyjność terminów. To żmudna praca.

— Jakie twoje nowe książki będą ekranizowane?

— Sporo się kręci filmów. Cały cykl z moich opowiadań różni reżyserzy, ale nadzór nad całością ma mój przyjaciel Wajda. Ty wiesz, jak to jest z powieścią spożytkowaną przez filmowców. Sprzedaje się coś własnego za te grosze i oni z tym robią co im się żywnie podoba. „Matka Joanna" należy do Kawalerowicza, „Brzezina" do Wajdy. To zresztą bardzo dobry film. Jewtuszenko tak się przejął, że nawet wiersz napisał. Zaczyna się od słów: „Twoje brzozy Andrzeju...". I brzozy też mi wziął Wajda, choć stoją tu za oknem.

Była u mnie Lidia Zamkow i chce ni mniej ni więcej tylko zrobić w czterech odcinkach „Sławę i chwałę" dla telewizji...

— Cztery odcinki to strasznie mało, zagubi się oddech epicki.

— Pewnie, że mało. Ale ona bardzo inteligentnie wybrała wątki, ma w tym wprawę. Niech robi. Przecież to będzie jej dzieło na motywach zaczerpniętych z Iwaszkiewicza. A „Róża"? „Róża" też jest Petelskich. Trzeba się z tym pogodzić. Jak ludzie chcą to oglądać, czegóż ich tej przyjemności pozbawiać. Książce nawet najsłabszy film z niej zrobiony nie zaszkodzi, bo książka zostaje, a film znika.

— Wieczory autorskie? Wiem, że raczej tych spotkań unikasz.

— Unikam. Nie lubię. Choć czasem trafiały mi się przy różnych okazjach bardzo interesujące spotkania z młodzieżą, choćby na Śląsku, w czasie zjazdów literackich. Albo w Zielonej Górze czy Łodzi. Dawały mi dużo satysfakcji, trafiałem na słuchaczy, którzy mnie czytali, wiedzieli z kim się spotkają.

— Obaj zostaliśmy uformowani już przed wojną, czy nie masz uczucia, że należymy do świata, który odchodzi, pogrąża się w niepamięć, należymy obaj do przeszłości?

— Nie, może mi w tym pomagają wnuki. Przez nich mam kontakt z całym pokoleniem. Oczywiście jestem dla nich wapniakiem, człowiekiem z zeszłego wieku. Ale i on miał dosyć wartości, które mogą się przydać tym odwróconym do nas plecami, wychylonym w stronę dwudziestego pierwszego... Czasami przychodzą na poważną rozmowę. I znajduję pociechę w nagle odkrywanym porozumieniu.

Dokończenie na str. 6

100 lat temu

Sensacje i nowinki poznańskie

Czy gazeta codzienna się starzeje? Na pewno tak! Gazeta sprzed tygodnia czy miesiąca jest makulaturą. Za to gazeta sprzed lat nabiera znowu rumieńców życia: ho ho, to rarytas, źródło informacji nie tylko dla historyka, ale gratka dla każdego, kto lubi nowiny „z myszką" i pragnie się dowiedzieć, jak też wyglądało dawniej życie codzienne. Wszystkim, którzy cenią urok przeszłości, dedykujemy zapiski sprzed stu lat: wyjątki z dwu wielkich tomów, przechowywanych w Bibliotece Kórnickiej, noszących tytuł: **DZIENNIK POZNAŃSKI 1873 wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświętnych w Poznaniu. Redakcja i administracja Plac Wilhelmowski (Wolności — dop. red.) 15, redaktor odp. St. Bronikowski".**

Wyjątki z „Dziennika Poznańskiego" są autentyczne. Podajemy je bez komentarzy, czasem lekko modernizując pisownię.

☆

Rok 1872 przedstawia obraz istnie letargicznego spokoju i wyczerpania, nie mieszcząc w swym łonie żadnego zawikłania europejskiego. żadnej rychłego rozwiązania się domagającej kwestii (...) Rok 1873 pozostanie ze stanowiska wielkiej polityki i na wielkiej widowni europejskiej jednym z najmniej ciekawych lat stulecia.

☆

Z różnych stron pytają się nas, gdzie i kiedy odbędzie sie uroczystość **jubileuszu Kopernika** i jaki jest program tej uroczystości. Otóż poinformowawszy się u źródła odpowiadamy, że uroczystość rzeczona odbędzie się w Toruniu w dniu 19 lutego rb. to jest w sam dzień 400 rocznicy urodzin nieśmiertelnego naszego Rodaka. Co do programu, to przede wszystkim w Kościele św. Jana odbędzie się uroczyste nabożeństwo, dalej w sali strzeleckiej stosowne odczyty, następnie wspólny obiad, wieczorem zaś prawdopodobnie teatr amatorski. Zjazd, jak słyszymy, ma być licznym... Przybędzie też pan Matejko z Krakowa z obrazem swym przedstawiającym Kopernika.

Podczas uroczystości Kopernika polecam moją winiarnię, zaopatrzoną w ciepłą kuchnię i wyborne trunki — A. Mazurkiewicz.

A. Krzyżanowski w Poznaniu poleca biusty gipsowe Kopernika.

☆

Towarzyszów z roku 1863 zapraszamy na wspólną wieczerzę dnia 22 stycznia w „Bazarze". Dr Jarnatowski, Callier, N. Urbanowski.

☆

W celu oświecenia Publiczności naszej i naradzenia się, jakieby uczynić kroki, aby uchylić najświeższe rozporządzenie ministerialne, usuwające **język nasz polski** z planu w szkołach gimnazjalnych (...) zapraszamy Szanownych Obywateli miasta Poznania na **wiec** do Hotelu Saskiego na wtorek 21 stycznia 1873 o godz. 8 wieczorem. Krajewicz — redaktor „Wiarusa". Leon Sokołowski — bednarz, Teofil Litkowski — kowal.

☆

Całoroczny dochód za 1872 rok wrocławsko-poznańsko-głogowskiej **Kolei żelaznej** wyniósł 1,960,771 talarów, to jest o 8,2 proc. więcej niż w ubr.

☆

Cesarzowa rosyjska, która w podróży do Włoch dnia 15 marca wieczorem o godz. 7 min. 16 koleją poznańsko-bydgoską stanie na dworcu tutejszym, uda się bez zatrzymania w dalszą podróż do Wrocławia, gdzie o godz. 10 min. 15 wieczorem stanie. Lokomotywa dopiero w Mosinie zmieniona zostanie. Urzędowego przyjęcia nie będzie tu zgoła żadnego.

☆

Wobec rozsiewanych wieści, jakoby żadnych bieżących machin rolniczych nie było u mnie w składzie, mam zaszczyt uprzedzić interesowaną Publiczność, że podobnie jak lat poprzednich skład mój zaopatrzony jest we wszelkie bieżące machiny i narzędzia rolnicze powszechnej używające wziętości. **Hipolit Cegielski,** lejarnia i fabryka machin.

☆

Księgarnia **J. K. Żupańskiego** przy zbliżającej się porze kąpielowej poleca Ilustrowany Przewodnik do Tatr, Pienin i Szczawnic — Walerego Eljasza, cena 1 i 1/2 talara.

☆

Ze Szczecina do Nowego Jorku co środę za 48 talarów podróżnych i emigrantów wypraw ia bałtycki Lloyd parowcami pocztowymi A—1. Każdej bliższej wiadomości udziela jak najchętniej R. Januszkiewicz w Szczecinie, Bollwerk 33, królewsko-pruski koncesjonowany ajent generalny.

⟶

Z książką na ty

KSIĘGA NAUKI I AMBICJI

Jest w tej książce coś, jeżeli można użyć tak osobliwego określenia, z realistycznej bardzo, ale jednak symboliki. Oto, jakże silnie związane z naszym regionem, zasłużone na wielu już polach Wydawnictwo Poznańskie, wielkim wysiłkiem edytorskim publikuje pracę o charakterze monumentalnym. Pracę tę inspiruje niedawno obchodzące stulecie swego istnienia, godne najwyższych słów uznania Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Finansują tę niecodzienną publikację na równi Wojewódzka i Poznańska Rady Narodowe. I jako ostatni wymowny akcent: „Uniwersytetowi im. Adama Mickiewicza w Poznaniu", pracę tę dedykuje Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. W samych nazwaniach tych instytucji zamyka się jakiś krąg, akcentowana jest jakże szeroka płaszczyzna współdziałania. I na ostatek. Książka ukazuje się jako finalny, końcowy akcent znaczonego datą 1973 Roku Nauki Polskiej.

Niechże czytelnik łaskawie wybaczy mi ten przydługi wstęp do kilku opinii o opublikowanym dopiero co dziele pt. **„Nauka w Wielkopolsce – przeszłość i teraźniejszość – studia i materiały"**, praca zbiorowa pod redakcją Gerarda Labudy, przy współudziale Witolda Jakóbczyka i Stefana Weymana, pod patronatem komitetu redakcyjnego, któremu przewodniczył Stefan Barbacki. Trzeba wyraźnie stwierdzić, iż jest to w skali ogólnopolskiej praca unikalna. W trakcie publikacji znajduje się wielka, pod naczelną redakcją Bogdana Suchodolskiego „Historia Nauki Polskiej" – dwa pierwsze tomy, ujmujące zagadnienie po schyłek XVIII wieku, już się ukazały – monografia wielkopolska, w głównej mierze koncentrująca się na XIX i XX stuleciu, niewątpliwie pomoże w formułowaniu tej wielkiej ogólnej syntezy. Potąd wszakże żaden region w Polsce nie zdobył się na publikację tego rodzaju (jak to olbrzymie studium, liczące blisko półtora tysiąca stron druku, opatrzone względnie bogatą ikonografią) jakie zrodziło się z inspiracji i twórczego wysiłku poznańskich naukowców, działaczy, wydawców.

Autor niniejszego, dla którego Wielkopolska stała się drugą bliską sercu ziemią ojczystą, strawił nad tym dziełem blisko tydzień, rozsmakowując się w nim i poznając dokładniej niżeli kiedy dzieje i dorobek naukowców naszego środowiska. Pozostaję pod wielkim wrażeniem tej księgi, będącej dokumentem, świadectwem dotychczasowych wysiłków, zarazem zaś niemniej piękną zapowiedzią na przyszłość. Kompetentniejsi ode mnie będą szczegółowo oceniać i poddawać osądom to dzieło, wzbogacone wnikliwą przedmową Władysława Markiewicza i interesującym słowem wstępnym Stefana Barbackiego. Ja tutaj ośmielę się jedynie do kilku uwag i dygresji ogólnych, jak też do serdecznego zalecenia odbiorcom bliższego zainteresowania się pracą, która z jednej strony słusznie daje powody do dumy, z drugiej zaś inspiruje do dalszych wysiłków i zapowiada przyszłe sukcesy.

Generalna większość moich uwag nosi charakter pozytywny, może zatem dlatego wytknąć muszę zasadniczy, najbardziej ważący mankament tego dzieła już u samego początku, by potem nie kwasić życzliwej tonacji. We wspomnianym już słowie wstępnym z ogromnym ubolewaniem pisze prof. dr Stefan Barbacki: „Program dzieła został niemal całkowicie wypełniony. Z żalem stwierdzamy, że mimo wielu próśb i nalegań polonisci uchylili się od nakreślenia rozwoju własnej dziedziny badań. Jest to j e d y n a (podkreślenie moje – E. P.) luka w obrazie nauki Wielkopolski".

Rzecz nie jest błaha, choć nie zaskakująca. Nie zaskakująca, bo kulisy tej wstydliwej i żenującej absencji są tajemnicą poliszynela. Środowisko to nie umie zapomnieć o swych animozjach nawet w obliczu spraw najważniejszych. W tym wypadku, z krzywdą dla redaktorów tomu, wydawnictwa i nas wszystkich zabrakło tak istotnych spraw polonistyki, ważkich w procesie rozwojowym nauki wielkopolskiej, że tylko wspomnę przykładowo nazwiska tego kalibru co Stanisław Dobrzycki, Roman Pollak czy Zygmunt Szweykowski i cały dorobek tej dyscypliny ważący wszak w sposób istotny na procesie rozwojowym kultury polskiej.

Koncepcja tomu jest mądrze pomyślana i tutaj należy oddać pokłon redakcji. Rozdziały ujmujące rozwój poszczególnych dyscyplin potraktowane są w sposób syntetyczny, a pewien brak proporcji w omówieniu poszczególnych nauk nie razi, przeciwnie, nadaje wyższe znamię indywidualności poszczególnych autorów, ich specyfiki widzenia problemów. Warto dodać, iż w wielu dziedzinach brak wstępnych prac, zniewolił autorów do podjęcia badań źródłowych, co określa jeszcze i inspiracyjną funkcję tomu.

Szczególnie cennym wprowadzeniem jest studium wstępne Gerarda Labudy, nakreślające główne linie rozwojowe nauki w Wielkopolsce po rok 1919, a więc po początek działalności naukowej w Polsce niepodległej. Tegoż samego autora praca o perspektywach rozwoju nauki w środowisku poznańskim w latach 1975–2000 zamyka dzieło akcentem przyszłościowym. Równie ważkie w charakterze ogólnym są prace ukazujące „miejsca pracy" naukowców Wielkopolski, a więc uczelnie, instytuty, pracownie, biblioteki, archiwa. I znów w podsumowującej części elementem szerszej oceny jest szkic Jana Wąsickiego o przeobrażeniach nauki i szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce w okresie Polski Ludowej.

Prace szczegółowe podzielone zostały na działy poświęcone rozwojowi poszczególnych nauk i ich różnych rozgałęzień, poczynając od nauk podstawowych, tj. filozofii, logiki i matematyki.

Już tylko pobieżne, najogólniejsze wskazanie na zakres, ambicje i efekty daje pojęcie o wadze dzieła i jego bezcennej wartości na wiele dziesiątków lat dla każdego historyka pragnącego prześledzić awans naukowy Wielkopolski i jej wkład intelektualny w ogólnonarodowy dorobek.

Piękna, ambitna, wartościowa praca, jeszcze jeden dowód prężności Wydawnictwa Poznańskiego, które było inspiratorem tej jakże potrzebnej i dumnej dla naszego regionu edycji.

EUGENIUSZ PAUKSZTA

Muzeum Włókiennictwa

Łódź jako miasto tradycyjnie związane z przemysłem włókienniczym jest siedzibą jedynego w kraju Muzeum Historii Włókiennictwa. Powstało ono w 1952 r. ze skromnych zbiorów działu tkactwa istniejącego przy Muzeum Sztuki. Dzisiaj jego kolekcja obejmuje cenne eksponaty, stanowiące niejako wizytówkę Muzeum. Są to dawne narzędzia tkackie, warsztaty i maszyny z XVIII w. piękne gobeliny stanowiące okazy prawdziwego kunsztu tkackiego, oraz najnowsze rodzaje kilimów.

Na zdjęciu: przędzarka Arkwright to tzw. „water machine" z 1769 r. (rekonstrukcja).

CAF — fot. Zbraniecki

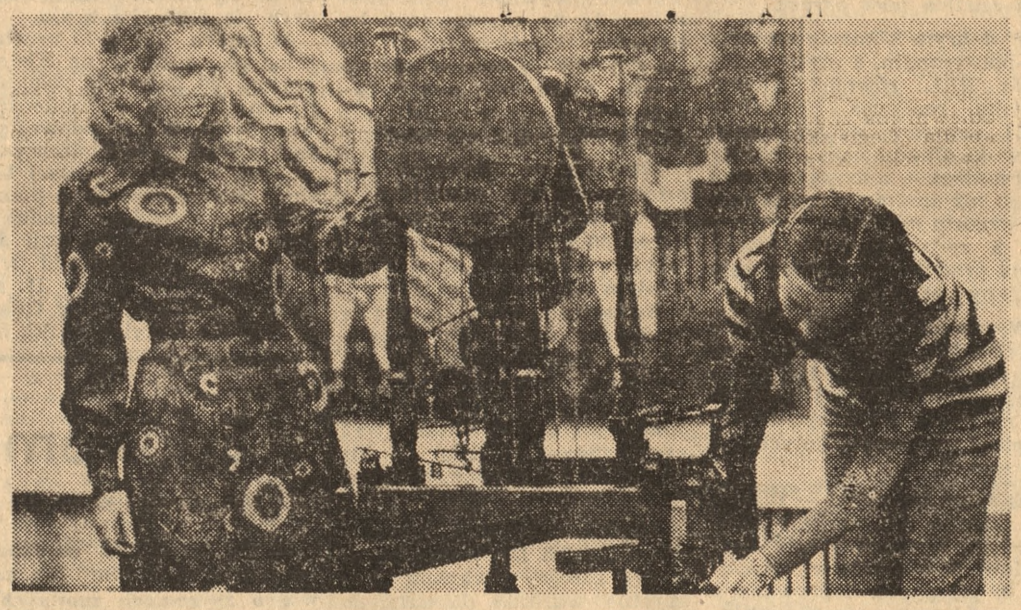

☆

Stowarzyszenie Drukarzy Polskich odbędzie w niedzielę 18 maja wspólną przechadzkę majową do Dębiny na którą członków i życzliwych Towarzystwu gości zaprasza Zarząd. Miejsce zebrania: Zielony Ogród, wymarsz z muzyką o godzinie 1 z południa.

☆

Wilhelmowski Plac 6 — **dwie stajnie** na 6 koni, remiza i pokój dla służby od 1 kwietnia lub też zaraz do wynajęcia.

☆

Mam świeże i zdrowe mamki, które w każdym czasie dostarczyć mogę. Murowana Goślina. Kern, stręczycielka.

☆

Pomieszkanie moje znajduje się teraz przy Wrocławskiej ulicy 3 w składzie kuśnierskim Julia Ratsch, fryzjerka na bale i do towarzystwa.

☆

Zimne nogi to śmierć! Ciepłe nogi to życie. Najlepszym środkiem do utrzymania nóg w stanie ciepłym i suchym są buty z drzewa i trzewiki. Takowych można dostać w formie eleganckiej dla panów, dam i dzieci jedynie u M. Wolffsohn, Rynek 8, wchód z Wiankowej ulicy.

☆

Panu Franciszkowi Wilkońskiemu, byłemu studentowi agronomii w Żabikowie **przypominam**, iż wiadomy interes jeszcze nie jest załatwiony. Adolf Beik, Kozia ulica nr 24.

☆

Zakład pośredniczący w małżeństwach, Wrocław. Bogate partie pomiędzy wysoką szlachtą i stanem mieszczańskim nastręczają się pod najściślejszą dyskrecją. Liczne poświadczone rezultaty świadczą o szczęśliwych zabiegach zakładu Łaskawe oferty (nie bezimienne) do pana J. Hersch, Wrocław, Zwingerstrasse 4 a.

☆

Szanownej Publiczności poważam się donieść, że w mej nowo urządzonej **lodowni** w Gostyniu leżą na składzie **odleżałe piwa** jako to:

1. jasnogórskie — **własnego** wymysłu
2. tak zwane „Bock"
3. bawarskie
4. dubeltowe.

Wyuczony w pierwszych browarach Bawarii mogę świadom rzeczy ręczyć za rzetelność towaru, umiarkowane ceny i jak najskorszą usługę. Gostyń, w marcu 1873. Jan Borowicz, piwowar.

☆

Na Piekarach nr 18 jest **pomieszczenie pańskie** składające się z 6 pokojów z przynależytościami jako też pomieszczenie o 2 pokojach i kuchni z przodu na III piętrze do wynajęcia.

☆

Chleb! Chleb! tani i smaczny w narożniku Żydowskiej ulicy i Rynku w Małym Kramie.

☆

Panu Zygmuntowi Broniszowi z Bieganowa pod Wrześnią **przypomina się**, że dług jego we Wrześni nie jest jeszcze zapłacony.

☆

Palto wczoraj **w** teatrze przemienione proszę przy Młyńskiej ulicy nr 11, I piętro po lewej stronie, oddać.

☆

Kawaler, Polak 32 lata mający, zaszczytne w społeczeństwie poznańskim stanowisko zajmujący, z dochodem stałym 1500 talarów rocznie, życzy sobie zapoznać sie z panienką wykształconą i kilka tysięcy talarów majątku posiadającą. Za ręcza się dyskrecję zupełną i uprasza o oferty do ekspedycji anonsów pana R. Mosse.

☆

Wezwanie. Jeżeli pani B. znanego obstalunku nie każe odebrać lub w ogóle sprawy tej nie załatwi, skłonie ją do tego przez dzienniki lub sądownie.

Ludwik Sorauer, fryzjer, Stary Rynek 71.

☆

Codziennie odbieram przesyłki świeżego z słodkiej śmietany, masła stołowego i sprzedaję takowe w każdej ilości funt po 16 groszy. A. Cichowicz.

☆

Czemuż cierpieć? Łamanie w kościach, ból w biodrach i krzyżu, migrenę, reumatyzm, stężałość członków, żgarnie w boku, kurcz łydkowy, leczy gruntownie **ekstrakt kompensacyjny.** Jedno natarcie sprawia już ulgę, a w krótkim czasie ustępują zupełnie te cierpienia. Cena 1 flaszki oryginalnej 1 talar. Do nabycia tylko u mnie samego: Karol Simon, wynalazca Fluidu i opartej na nim sztuki leczenia — Leszno, apteka własna.

☆

?? !!! Nieznajomą a jednak znajomą upraszam o adres pod znaną cyfrą.

☆

...Zamykamy rocznik DZIENNIKA POZNAŃSKIEGO sprzed stu laty. Dla naszych wnuków za sto lat rocznik GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO 1973 będzie na pewno nie mniej ciekawy...

JANINA KRAUSOWA
JOANNA REINHARDOWA

OPINIE POLEMIKI ODPOWIEDZI

Dlaczego listonosz omija Wiatrowo?

Wieś Wiatrowo oddalona jest od najbliższego urzędu pocztowego o 7 km. Z dniem 15 września ub. r. listonosz przestał doręczać nam przesyłki. Interweniowałem w tej sprawie u naczelnika poczty Sienno. Poinformowano mnie, że rejon poczty Sienno podlega urzędowi w Wągrowcu. Naczelnik tego urzędu nie robił nadziei na szybkie załatwienie prośby. Nie tylko ja, ale znaczna większość mieszkańców Wiatrowa nie jest w stanie codziennie jeździć do oddalonego o 7 km urzędu pocztowego. Jesteśmy rolnikami i czas nam na to nie pozwoli. Gazety i listy docierają do nas z 2-tygodniowym opóźnieniem. Czy tak być powinno?

MARIAN LIJEWSKI
Wiatrowo

Pochwała dla BWA

Bodajże przed tygodniem przeczytałem w „Głosie" list, w którym znalazłem sporo słów pochwały skierowanych pod adresem poznańskiego środowiska artystów-plastyków. Znalazłem tam zwrot mówiący o prężności poznańskich artystów.

Pozwalam sobie dorzucić do tych prawdziwych uwag również coś od siebie; jestem wiernym bywalcem salonów wystawowych poznańskiego Biura Wystaw Artystycznych w Arsenale na Starym Rynku i prawie z niecierpliwością oczekuję każdej nowej ekspozycji artysty-malarza lub jakiejś twórczej grupy. Ekspozycji tych jest istotnie wiele.

Ta prężność naszego poznańskiego środowiska a więc i twórców i organizatorów życia kulturalnego w Wielkopolsce zasługuje na słowa uznania.

JÓZEF HAŁAS
Poznań

Tam powinno być czysto

W Wojewódzkiej Poradni Specjalistycznej przy ulicy Słowackiego, w której byłam na badaniach 4. 2. br. nie dba się o porządek. Jeden z pacjentów położył czapkę na szafie, a wtedy spadła z niej cała masa kurzu. Podobny nieporządek stwierdziliśmy na pozostałych meblach.

Interweniowaliśmy kolejno u pracownicy w białym kitlu z pokoju 113, u pielęgniarki i wreszcie w kadrach. Nikt nie czuł się odpowiedzialny za ten bałagan i nasze uwagi zbywano ironicznymi uśmiechami, odsyłając „od Annasza do Kaifasza". A przecież chyba szczególnie tam powinno być czysto? (452)

H. L.
Luboń

Jedyny Rubens?

W „Głosie Wielkopolskim" z 15 stycznia br. przeczytałem artykuł pt. „To był nasz jedyny Rubens" (na marginesie pożaru kościoła w Kaliszu). Czy naprawdę „nasz jedyny?". A obraz Rubensa w saloniku zamku w Kórniku? Przewodnik zamku kórnickiego wyjaśnił, że jest to obraz Rubensa przedstawiający śmierć św. Sebastiana. Po przeczytaniu Waszego artykułu zapoznałem się z przewodnikami dotyczącymi zamku kórnickiego. Wzmianki o interesującym mnie obrazie znalazłem w dwóch: A. Chyczewska i S. Weyman „Zamek Kórnicki" na str. 46 czytamy: Św. Sebastian warsztat P.P. Rubensa (1577—1640)" oraz „Kórnik i Rogalin" wydanie PTTK na str. 4: „Św. Sebastian Piotra Pawła Rubensa (1577—1640)".

Wiadomo, że Rubens wykonał około 3000 dzieł, ale nie wszystkie sam — część przy pomocy współpracowników. Przy rzeźbieniu tryptyku znajdującego się w Kościele Mariackim w Krakowie pomagało Witowi Stwoszowi około 20 pracowników a przecież ołtarz nazwany jest dziełem Wita Stwosza (304)

IGNACY LISTEWNIK
Poznań

Co z gwizdkami?

Proszukuję bezskutecznie nawet drobnostki, zawory uszczelniającego (gwizdka) do szybkowaru. Pytałam o to w liście poleconym producenta – Myszkowskie Zakłady Naczyń Emaliowanych. Niestety, odpowiedzi nie otrzymałam. Jestem bezradna i nie wiem już gdzie się zwrócić, a tak potrzebny mi szybkowar leży bezużytecznie (420)

I. MAZIAR
Poznań

Pochwała dla „wnuczka"

Nie uzurpuję sobie prawa do nazywania Andrzeja Bachledy wnuczkiem, ale moje lata (a nazbierało się ich już 70) upoważniają mnie do stwierdzenia, że chciałabym takiego wnuczka mieć.

Nie znam się, droga redakcjo, na sporcie, a już na jakiejś tam kombinacji alpejskiej to w ogóle nie. Jedynie co pamiętam, a urodziłam się w Warszawie, to lata mojego dzieciństwa, kiedy to ojciec mój prowadził mnie na Dynasy, bym nauczyła się jeździć na łyżwach.

Oto dowiedziałam się ostatnio, że Andrzej Bachleda zdobył wicemistrzostwo świata w jeździe narciarskiej w tej właśnie alpejskiej kombinacji. Mówiono mi, że to nie lada wyczyn.

Droga redakcjo, pomyślałam nad tą sprawą i doszłam do wniosku, że musi to być zdrowa i dobra młodzież w naszym kraju skoro wyłania z siebie bohaterów, o których głośno w świecie.

Takich „wnuczków" ojczyźnie jak najwięcej.

JADWIGA NIEDZIELSKA-SZTULE
Poznań

Tramwaj zwany ludzkim

Nie mogłem się powstrzymać od nieprzepartej wprost potrzeby napisania tego listu w bardzo niby to nieważnej sprawie.

Jechałem w Poznaniu tramwajem nr 5 z Górczyna do centrum miasta i z ogromną radością stwierdziłem, jak bardzo ludzie, obcy sobie, nieznajomi, mogą być dla siebie mili, uczynni, ba, uprzejmi. Był tłok w tramwaju a przecież podawano sobie złotówki i karnety przejazdowe byle tylko współpasażerowi załatwić sprawę „niegapowego" przejazdu.

Jesteśmy na ogół dobrzy i uczynni — nie tylko pielęgnować te szlachetne cechy Polaków.

ROMAN AJDUKIEWICZ
Poznań

Im krótszy list do redakcji tym większe ma szansę druku. Anonimów nie publikujemy. Zastrzegamy prawo skracania korespondencji. Nasz adres: „Głos Wielkopolski" — skrytka pocztowa 1074 — 60-959 Poznań.

Omówienie dyskusji na XIII Plenum KC PZPR

Edzisław Grudzień, zastępca członka Biura Politycznego, I sekretarz KW PZPR w Katowicach:

Mieszkańcy regionu śląskiego będą zawsze pamiętać o tym, że dopiero Polska Ludowa spełniła odwieczne marzenia o niewzruszalnym zespoleniu Śląska z macierzą.

Trzon ponad 300-tysięcznej załogi wojewódzkiej organizacji partyjnej stanowi wielkoprzemysłowa klasa robotnicza. Województwo katowickie stanowi się nie tylko wielkim ośrodkiem przemysłowym, ale także naukowo-technicznym.

W sprzyjającym klimacie ideowo-politycznym w społeczeństwie świadczą m.in. styczniowe wyniki śląskiego przemysłu, który zwiększył w tym czasie produkcję o 12,8 procent; rezultaty te należy uczynić trwałym wiskiem całego 1974 r.

Głównym nurtem pracy ideowo-wychowawczej organizacji wojewódzkiej jest integracja społeczeństwa, umacnianie patriotycznych postaw oraz wypowanie internacjonalistyczne, ugruntowanie w świadomości społecznej historycznej wagi naszego braterstwa i sojuszu z ZSRR.

W wielu organizacjach partyjnych wysuwana jest inicjatywa masowego ruchu zobowiązań indywidualnych na 30-lecie PRL.

Tadeusz Mizera — sekretarz KW PZPR w Lublinie, podkreślił, że mieszkańcy województwa lubelskiego szczycą się tym, iż w pierwszych dniach wolności przypadła im szczególna rola w organizowaniu władzy ludowej i życia gospodarczego odrodzonej Polski.

W wyniku pracy partii nastąpiła integracja społeczeństwa ziemi Lubelskiej wokół programu budownictwa socjalistycznego. Ludzie pracy Ziemi Lubelskiej starają się trwałymi efektami gospodarczymi i kulturalno-oświatowymi upamiętnić zbliżające się rocznice 30-lecia PRL. Przekroczenie zadań w różnych dziedzinach gospodarki pozwoliło na przyjęcie nowych i wyższych zadań na bieżący rok jubileuszowy. Znalazło to swój wyraz w podjęciu czynów społecznych, których wartość sięga 1 mld złotych oraz nasileniu ruchu zobowiązań produkcyjnych w zakładach pracy.

Już dotychczas np. w 26 przedsiębiorstwach przemysłowych zobowiązano się wykonać dodatkowo na rynek i eksport produkcję wartości 349 mln zł i zaoszczędzić surowce i materiały na sumę 28 mln zł.

Ryszard Wojna — zastępca członka KC PZPR, publicysta „Trybuny Ludu" — zatrzymał się nad przeszłymi i dzisiejszymi losami państwa polskiego, zwracając uwagę na osiągnięcia Polski Ludowej w tworzeniu jego nowoczesnej postaci.

Przynależność do narodu jest przede wszystkim wspólną afirmacją woli budowania wspólnej przyszłości. I oto partia tę przyszłość pokazuje. Celem, ku któremu zmierzamy, jest stworzenie materialnych i społecznych warunków dla ludzkiego szczęścia i sprawiedliwości.

Mówca podkreślił, że jednym z historycznych dorobków naszego 30-lecia jest przekształcenie zwycięstwa militarnego nad imperializmem niemieckim w 1945 r. w zwycięstwo polityczne. Zwycięstwo to trzeba rozumieć jako trwały proces. Nasza obecność w tym procesie jest jednym z podstawowych nakazów naszej polityki zagranicznej. Polityka Polski Ludowej w tej mierze jest po raz pierwszy od kilku wieków polityką ofensywną i konstruktywną.

Jadwiga Blusz — członek KC — szwaczka ZPO „Wólczanka" w Łodzi:

Partia wyszła na XII Plenum KC z wielkim programem socjalnym. Ludzie pracy w Łodzi, a szczególnie kobiety łódzkie, przyjęli go z dużym uznaniem. Realizacja tak wszechstronnego programu nakłada na nas obowiązek osiągania coraz lepszych wyników na każdym stanowisku. Wiele organizacji partyjnych zawarło już te właśnie mające na celu inicjatywy w swoich planach działania. Podjęły je też organizacje przedsiębiorstw, które wznoszą nowe zakłady przemysłowe w Łodzi, uznając, że liczy się każdy dzień wcześniej uruchomionej produkcji. Dzięki tym inicjatywom gospodarka narodowa otrzyma poza planem produkty o wartości 2,2 mld zł.

Janusz Wilhelmi — członek Centralnej Komisji Rewizyjnej dyr. gen. w Komitecie do spraw Radia i TV: 30-lecie chcemy potraktować głęboko, jako obowiązek zaszczepiania w świadomości narodowej elementów, które pozostaną wtedy nawet, kiedy przeminie rok jubileuszowy.

W działalności radia i tv musimy ugruntowywać poczucie państwowe, które dopiero Polska Ludowa zaczęła tworzyć, uczyć myślenia kategoriami państwa, kategoriami narodu; umacniać poczucie więzi społecznych, rodzinę i łączność pokoleń; przede wszystkim zaś — umacniać socjalistyczny patriotyzm. Musimy wytwarzać nawyki pracy, nawyki inicjatywy i twórczości.

Andrzej Żabiński — członek KC, I sekretarz KW PZPR w Opolu: Za główne zadanie w roku 30-lecia Polski Ludowej przyjęliśmy maksymalizację wyników produkcyjno-ekonomicznych. Ofiarna klasa robotnicza Opolszczyzny deklaruje dodatkową produkcję rynkową i eksportową. Program czynów społecznych na Opolszczyźnie na ten rok przewiduje wykonanie prac o wartości prawie 600 mln zł.

Dynamiczny przyrost produkcji przemysłowej w naszym województwie osiągany jest prawie wyłącznie dzięki stale rosnącej wydajności pracy. Imponująco rozwinęło się również nasze rolnictwo. Możemy już dziś mówić o prawie całkowitym zrównaniu poziomu życia materialnego i kulturalnego na wsi i w mieście.

Stanisław Ciosek — zastępca członka KC, przewodniczący Rady Głównej Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej: pierwszym nakazem ruchu młodzieżowego w roku obecnym będzie powszechny program poznawania i utrwalania wiedzy o rodowodzie Ludowej Ojczyzny.

Pragniemy w roku 30-lecia z dobrej pracy każdego młodego Polaka uczynić najwyższy patriotyczny i moralny obowiązek. Będziemy czynić wszystko, aby zwiększyć wkład młodych w realizację najistotniejszych społeczno-gospodarczych zadań kraju, m.in. poprzez dalszy rozwój i upowszechnienie socjalistycznego ruchu współzawodnictwa w pracy i nauce.

Stanisław Królik — członek KC, przewodniczący Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Nowy Świat" (pow. Pleszew) w województwie poznańskim omówił na przykładzie Wielkopolski i własnej spółdzielni „Nowy Świat" dotychczasowe osiągnięcia rolnictwa oraz dalsze możliwości dynamizowania gospodarki rolnej i strukturalnej przebudowy wsi.

Gospodarka wielkopolskich PGR-ów i spółdzielni jest w coraz większym stopniu wzorem nowoczesnego, dobrze zorganizowanego rolnictwa. Plony czterech zbóż w Wielkopolsce po raz pierwszy przekroczyły 40 q z ha, pogłowie bydła osiągnęło 64 sztuki, a trzody chlewnej 147 sztuk na każde 100 ha użytków rolnych.

Łącznie istnieje dziś w Wielkopolsce 300 spółdzielni gospodarujących na ponad tysiącu ha każda. Ich produkcja liczy się poważnie w globalnych wynikach poznańskiego rolnictwa. Spółdzielnie te sprzedały państwu ze zbiorów ubiegłorocznych 1100 kg zboża i 300 kg żywca z każdego hektara. W br. spółdzielcy poznańscy pragną dostarczyć o 10 000 ton żywca więcej niż w ub.r., a równocześnie dążą do tego, aby w 1975 r. dostawy żywca z 1 ha wyniosły 500 kg.

Mówiąc o spółdzielni „Nowy Świat", S. Królik poinformował iż jej kolektyw liczy wraz z rodzinami 1.160 osób. Posiada silną bazę produkcyjną, rozwija budownictwo inwentarskie i mieszkaniowe. W ub.r. uzyskała około 45 q czterech podstawowych zbóż z 1 ha. Kombinat oddziaływuje na sposób i poziom gospodarowania okolicznych wsi, m.in. przez zaopatrywanie rolników w kwalifikowany materiał siewny i hodowlany, organizowanie zbiorowego nawożenia i wapnowania gleby, pomoc w zbiorach, świadczenie usług transportowych i wspólne z rolnikami indywidualnymi szkolenie. „Nowy Świat" rozwija także na dużą skalę specjalizację w dziedzinie hodowli.

Drogę dalszego marszu wskazuje nasza partia. Fakt, że możemy dzisiaj wybiegać myślą w dalsze 30-lecie zawdzięczać możemy dalekowzrocznej polityce naszej partii, polityce sojuszu i braterstwa ze Związkiem Radzieckim.

Mieczysław Rakowski — zastępca członka KC PZPR, redaktor naczelny „Polityki" — zaproponował, by wezwać każdego polskiego patriotę do zastanowienia się nad odpowiedzią na pytanie: jaki może być twój osobisty, zwiększony wkład w osiągnięcie celów, które wyznaczamy sobie jako kraj i naród.

Mówca podkreślił znaczenie powrotu Polaków na prastare Ziemie Piastowskie. W trudnej walce o międzynarodowe uznanie, Polska Ludowa korzystała z poparcia światowych sił komunistycznych oraz wszystkich ludzi postępowych.

Naród polski długo szukał swego miejsca w świecie i w Europie — powiedział. Zanim znalazł je, stracił wiele krwi, przeżył wiele rozczarowań i upokorzeń. Rewolucja socjalistyczna na ziemiach polskich przerwała ten fatalny bieg dziejów. My, pracownicy frontu ideologicznego, powinniśmy prawdę tę przekazywać masom.

Zbigniew Zieliński — I sekretarz KW PZPR w Łodzi: Projekt tez Komitetu Centralnego w sposób zwarty i rzeczowy obrazuje drogę jaką przeszedł nasz naród pod kierownictwem partii. Jest w nich zawarta głęboka marksistowsko-leninowska analiza tego okresu.

W dobrym klimacie społeczno-politycznym, z myślą o 30-leciu PRL również Ziemia Łódzka realizuje pomyślnie swój program dynamicznego rozwoju. Chodzi nam — stwierdził mówca — o uzyskanie wyższego niż średnio w kraju tempa wzrostu rolnictwa i przemysłu a zwłaszcza tych gałęzi, które produkują na rynek wewnętrzny i eksport.

Wyrazem rozwijania aktywności załóg przemysłowych w roku jubileuszowym jest zobowiązanie dodatkowej produkcji na rynek i eksport, której wartość przekracza dotychczas 250 mln zł.

Tadeusz Łomnicki — zastępca członka KC, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie: W ciągu 30 lat partia doprowadziła do zespolenia naszej narodowej tradycji z ideami socjalizmu i ukształtowała model socjalistycznej kultury polskiej.

Trzeba głębiej zacieśniać więź ludzi sztuki, twórców z otaczającym ich światem. Dobra tradycją środowisk twórczych stał się bezpośredni kontakt z klasą robotniczą, załogami wielkich zakładów produkcyjnych. W bezpośrednich dyskusjach, w walce o serca i umysły rodzą się refleksje i zaczątki przyszłych dzieł, których treścią będzie życie tych ludzi.

Jerzy Gawrysiak — I sekretarz KW PZPR w Rzeszowie: Projekt tez KC kreśli wizję Polski lat dziewięćdziesiątych — kraju nowoczesnego, silnego o wysokiej stopie życiowej jego obywateli. Już dzisiaj możemy stwierdzić, że w wyniku konsekwentnej realizacji uchwały VI Zjazdu zdynamizowanie rozwoju Polski nie tylko okazało się możliwe; przywróciło ono wszystkim Polakom mobilizującą wiarę w możliwości socjalizmu, w możliwości rychłego odrabiania dystansu dzielącego nas od krajów wysoko rozwiniętych. Dobitnym potwierdzeniem tego są także uchwały XII Plenum KC.

Społeczeństwo coraz lepiej rozumie — stwierdził mówca — że aby iść ku postępowi, zwiększać dobrobyt, nadrabiać dystans wiekowy i nie zostać w tyle — trzeba prężności umysłu, poprawy efektywności gospodarowania, siły woli i wydajnej, pełnej zaangażowania pracy. Tak też rozumie swoją organizatorską i ideowo-wychowawczą działalność wojewódzka organizacja partyjna.

Zygmunt Wroński — członek KC, rdzeniarz w Zakładach Mechanicznych „Ursus": Ogromny dorobek 30-lecia można zilustrować na przykładzie Zakładów Mechanicznych „Ursus". Dla wyprodukowania pierwszych 100 000 ciągników potrzebowaliśmy 16 lat, a dziś tę produkcję osiągniemy w ciągu niespełna 2 lat. W zakładzie zwiększyła się mechanizacja i automatyzacja, lecz najważniejsze przeobrażenia dokonywały się w załodze. Ludzie wyrastali i zdobywali świadomość i kwalifikacje. Systematycznie poprawiały się warunki pracy i warunki socjalne załogi.

Jubileusz 30-lecia Polski Ludowej pragniemy uczcić zobowiązaniami produkcyjnymi, które przewidują wyprodukowanie dodatkowo 500 ciągników. Zobowiązujemy się również zaoszczędzić ponad plan surowce i materiały wartości 20 mln zł. Nie jest to ostatnie słowo załogi „Ursusa".

Jerzy Kuberski — zastępca członka KC PZPR, minister oświaty i wychowania stwierdził, iż czas miniony potwierdza dowodnie, że partia obrała jedynie trafną dla Polski drogę, drogę budownictwa socjalistycznego. Przedstawiając osiągnięcia oświaty, J. Kuberski stwierdził, że ideologiczne treści 30-lecia najpełniej wyrażają te procesy i przemiany, jakie zostały dokonane w rezultacie wdrożenia socjalistycznych wzorów wychowawczych do praktyki życia politycznego i działalności wychowawczej. J. Kuberski podkreślił potrzebę nawiązywania teraz i w przyszłości, zwłaszcza w ideowo-wychowawczej działalności szkoły do pozytywnych bohaterów współczesności, do przykładów gorącego patriotyzmu, który był, jest i będzie wielką siłą w socjalistycznym wychowaniu młodzieży.

Włodzimierz Sawczuk — członek CKKP, wiceminister ON podkreślił, że powstanie przed 30 laty Polski Ludowej jest wydarzeniem szczególnie bliskim żołnierzowi polskiemu.

Braterstwo broni z Armią Radziecką umożliwiło żołnierzowi polskiemu pomyślne wypełnienie bojowego zadania. Siła wspólnoty socjalistycznej, koalicyjna potęga Układu Warszawskiego sprawiają, że już blisko 30 lat żyjemy w pokoju.

Wielkie dokonania szczególnie ostatnich lat, troska partii o siły zbrojne stwarzają korzystne warunki do dalszego utrwalania bezpieczeństwa Polski Ludowej.

Stanisław Wroński — członek KC, minister kultury i sztuki: Nasz socjalistyczny system ustrojowy wykazał swą wyższość w dziedzinie oświaty i kultury. Dziś możemy stanąć w międzynarodowe szranki z najbardziej rozwiniętymi krajami kapitalistycznymi dla oceny i porównania — który ze stylów życia jest bliższy istoty człowieka, jego społecznej natury i wrażliwości humanistycznej. Mówca wskazał na doniosłe zmiany, jakie nastąpiły w dziedzinie kultury polskiej w ostatnich latach. Partyjny styl konsultacji przy podejmowaniu decyzji stosuje się również w sferze polityki kulturalnej.

W wystąpieniu swym S. Wroński złożył podziękowanie kierownictwu partii i rządu w imieniu ZBoWiD-u — za zainteresowanie i opiekę okazywane szeregom kombatanckim.

Bolesław Bogusławski — członek KC, brygadzista w zarządzie portu Szczecin. Mówca poinformował, że dla uczczenia 30-lecia PRL i polityki partii, dokerzy portu szczecińskiego zobowiązali się przeładować dodatkowo w br. 800 000 ton węgla, a stoczniowcy ze stoczni im. A. Warskiego — uzyskać oszczędność materiałów, surowców i paliw wartości 30 mln zł oraz przyspieszyć budowę jednego statku na eksport.

Tadeusz Jaroszewski — członek KC zastępca dyrektora Instytutu Filozofii i Socjologii PAN stwierdził, że należy ukazywać młodzieży zadania walki o Polskę nowoczesnej myśli technicznej, wydajniejszej pracy, socjalistycznych stosunków międzyludzkich, moralności komunistycznej, sprawiedliwości społecznej i nowej jakości życia.

Kazimierz Kąkol — zastępca członka KC PZPR, redaktor naczelny „Prawa i Życia" stwierdził, że jeśli zrobiliśmy w ciągu 30-lecia tak wiele, to jest niewątpliwe, że możemy zrobić znacznie więcej — i że nas stać na to. Wola i organizacja, ideologia i polityka, koncepcja i wykonanie — to są elementy, którymi musimy się posługiwać skuteczniej i doskonalej, niż do tej pory. K. Kąkol zwrócił też uwagę na potrzebę rozwijania kultury politycznej, ekonomicznej i prawnej.

Eugeniusz Grochal — członek KC, wiceprzewodniczący CRZZ: Realizujemy dziś, dzięki śmiałym zamierzeniom partii wyjątkowo dynamiczną politykę socjalną. Nie tylko poprawia ona wydatnie warunki życia ludzi pracy, lecz także przynosi jakościowe zmiany w sposobie myślenia; kształtuje prawdziwie socjalistyczne przeświadczenie o bezpośredniej, sprawiedliwej zależności między stosunkiem człowieka do pracy i owocami, jakie z tej pracy zbiera.

Rok jubileuszu Polski Ludowej ludzie pracy uczczą, zgodnie z robotniczą tradycją, dodatkowym wysiłkiem dla pełnego wykonania zadań planowych i ponadplanowych.

Aleksander Zarajczyk — członek KC, I sekretarz KW PZPR w Kielcach: Wielkość przemian dokonanych w Polsce Ludowej jest szczególnie widoczna na Kielecczyźnie, ziemi przez całe stulecia wyjątkowo zacofanej. Dziś Kielecczyzna należy do dynamicznie rozwijających się regionów kraju.

W latach 1974—75 uruchomionych zostanie na Kielecczyźnie 50 dalszych obiektów przemysłowych. W jubileuszowym roku Polski Ludowej klasa robotnicza Kielecczyzny wniesie wkład w postaci blisko 15-procentowego, planowanego wzrostu produkcji oraz w postaci produkcji dodatkowej wartości 1 mld zł.

Tadeusz Fiszbach — II sekretarz KW PZPR w Gdańsku: Wizja Drugiej Polski, naszkicowana przez Edwarda Gierka i skonkretyzowana w uchwałach partii — wyzwoliła wielkie zasoby energii i zapału wśród mieszkańców Ziemi Gdańskiej. Zapoczątkowując budowę Drugiej Polski nie tracimy z pola widzenia powinności najważniejszej: zadań w procesie wychowania pokolenia, które przejmując dorobek walki i pracy swoich ojców, pomnoży go i wzbogaci, czyniąc z Polski kraj rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego.

Władysław Machejek — członek CKR, redaktor naczelny „Życia Literackiego", scharakteryzował trudną i skomplikowaną drogę polskiego ruchu rewolucyjno-wyzwoleńczego, która w czasie okupacji hitlerowskiej zaowocowała utworzeniem frontu narodowego.

Przechodząc od genezy Polski Ludowej do jej dnia dzisiejszego mówca podkreślił, że źródłem rozwoju naszego kraju był wysiłek ogólnonarodowy.

O wiele więcej do zrobienia, niż się dotychczas dokonało — jest w dziedzinie nadbudowy, w sferze stosunków między ludźmi. W nowym okresie musimy wzbogacać treści socjalizmu.

Antoni Juniewicz — sekretarz Komitetu Warszawskiego PZPR: Warszawa jest własnością nas, jej mieszkańców, a jednocześnie własnością całego narodu. Zarazem głęboką prawdą jest że stolica wnosi istotny i stale rosnący wkład w rozwój kraju. Podstawowym zadaniem na dziś jest utrzymanie, utrwalenie wysokiej dynamiki produkcji przy zachowaniu korzystnych relacji ekonomicznych. Dotychczasowe zobowiązania załóg warszawskich zakładów przemysłowych na bieżący rok w zakresie zwiększenia produkcji i obniżenia kosztów zamykają się sumą ok. 1,5 mld zł.

Tadeusz Porębski — członek KC PZPR, rektor Politechniki Wrocławskiej stwierdził, że dorobek XXX-letniej pracy naszego narodu jest powodem słusznej dumy i satysfakcji, a również i punktem wyjścia do oceny naszych dalszych możliwości rozwoju. Polska nauka, mimo olbrzymich strat poniesionych w okresie wojny nie tylko utrzymała i umocniła swoją rangę w skali światowej, lecz również wysunęła się w wielu dziedzinach na czoło. Omówił następnie rozwój wrocławskiego środowiska akademickiego. (PAP)

Ludziom potrzebne

Dokończenie ze str. 4

— Co chciałbyś przekazać naszym czytelnikom? Nie mówię o życzeniach zgodnych z kalendarzem, tylko o dobrej radzie, o scedzonej mądrości, popartej doświadczeniem. Wiesz jak się uganiają za zarobkami, chcą się obsprawić...

— Wiem, wiem. Dziś telewizor, aparat filmowy, jutro auto. Bardzo bym chciał, żeby im to nie wystarczało. Żeby film i telewizor nie odgrodziły ich od tradycyjnych form przenikania w kulturze, myślę o muzyce, o koncertach poważnych, o teatrze, galeriach obrazów i o książce. Nauka czytania, mądrego, myślącego obcowania z książką. Bardzo bym im radził, żeby mieli ulubionych autorów, swoją podręczną biblioteczkę. Niechże nie omijają księgarni, niech chodzą tam pogrzebać coś sobie wybrać, upolować. Niech kontakt z książką nie będzie tylko w czasie majowego kiermaszu, ale stanie się nałogiem. Jakże to człowieka wzbogaca, jak mu umysł poszerza.

— Dziękuję Jarosławie, dziękuję w ich imieniu. Życzę Ci z okazji bliskiej osiemdziesiątki dużo zdrowia.

Żeliwo jak złoto

Dokończenie ze str. 4

— W ubiegłym roku Odlewnia sprzedała 1 200 ton odlewów dla Czechosłowacji. Teraz przymierza się do bardzo wymagającego zamówienia amerykańskiego „General Elektric". Będzie to jedna z form spłacania jej inwestycyjnego długu. Odlewnia kosztowała łącznie ponad 2 miliardy złotych. Jak dotychczas, dała produkcję wartości 1,64 mld zł., a przecież jeszcze nie osiągnęła pełnej zdolności produkcyjnej, kiedy to produkować będzie ponad 75 000 ton odlewów rocznie. Produkcję odlewni śremskiej powinien odczuć nie tylko przemysł, ale i bezpośrednio rynek, konsumenci. Odlewnia Odlewów Lekkich — która obecnie jest na etapie osiągania pełnej zdolności produkcyjnej (30 600 ton rocznie — przyp. red.) — produkuje bowiem liczne małe odlewy o ciężarze od 40 dekagramów do 100 kilogramów w całości na użytek odbiorców krajowych. Same zakłady HCP biorą niewiele tych lżejszych odlewów. Reszta, to kooperacja z przemysłem, który w znacznej mierze produkuje dla potrzeb rynku. Nowoczesne odlewy dla nowoczesnej produkcji — oto atut, którym dysponuje młoda śremska załoga, aby teraz zwracać koszty budowy swymi — cennymi jak złoto — wyrobami. Musi to czynić jak najspieszniej, bo tylko efektywną robotą, dobrą produkcją, można zrealizować płacowy i socjalny program partii.

MAREK PRZYBYLSKI

sport

Porozumienie czy kapitulacja?

Międzynarodowa Federacja Tenisa (ILTF) podała do wiadomości, że osiągnięte zostało porozumienie z grupą amerykańskich graczy zawodowych (WTT). Stwierdza się, iż w tegorocznym turnieju wimbledońskim startować będą wszyscy czołowi tenisiści świata. Kalendarz rozgrywek grupy WTT (World Team Tennis) zostanie tak ułożony, że gracze będą mogli wziąć udział w turnieju wimbledońskim, Forest Hills oraz w turniejach w Republice Płd. Afryki, Południowej Ameryce, Azji i Skandynawii.

Międzynarodowa Federacja Tenisowa, reprezentująca sport amatorski, musiała jednak zapłacić za porozumienie z zawodowcami dość wysoką cenę. Nie zdołano zapewnić najlepszej obsady tradycyjnym turniejom w Rzymie i Paryżu. W okresie tych imprez toczyć się będą bowiem rozgrywki w USA. Oczywiście ta decyzja wywołała niezadowolenie wśród działaczy włoskich i francuskich.

Zgodnie z porozumieniem, zawodniczki i zawodnicy, którzy podpisali kontrakty z grupą WTT mają prawo startu w rozgrywkach o puchar międzynarodowej federacji oraz o Puchar Davisa.

Zawodnicy grupy WTT będą mieli też prawo startu w mistrzostwach swoich krajów.

Wszystkie turnieje WTT rozgrywane będą zgodnie z regulaminami ILTF. Grupa WTT wpłacać będzie co roku do kasy Międzynarodowej Federacji Tenisowej 20 tys. funtów na fundusz popularyzacji sportu tenisowego. (PAP)

„Stopy wody pod kilem" ostrowskim żeglarzom

Żeglarstwo należy do najpopularniejszych dyscyplin sportowych. Jak wykazują statystyki, tylko piłka nożna pochwalić się może większą liczbą zarejestrowanych zawodników.

Nawet jednak statystycznie obu dyscyplin porównywać nie sposób. W piłkę nożną praktycznie grać może na wszędzie, rozwój żeglarstwa możliwy jest tylko w oparciu o większe zbiorniki wodne. Nie znaczy to, że żeglarstwo ograniczać się winno do Wybrzeża czy pojezierzy. Powstają także kluby w głębi lądu, w miastach i miasteczkach do niedawna zupełnie nie posiadających tradycji w tym sporcie. Przykładem — Jachtklub PTTK Nord w Ostrowie.

Z inicjatywy grupki zapaleńców w tym mieście, już w 1968 roku utworzono Turystyczny Klub Żeglarski, który rok później przyjął nazwę Jachtklubu PTTK Nord. Bazą ostrowskich żeglarzy jest jezioro Szperek w pobliskim Antoninie, jednak w miarę możliwości organizowano pływania także i na innych akwenach. Corocznie bandera Nordu powiewa na jeziorach mazurskich, na których żeglarze ostrowscy odbywają rejsy szkoleniowe oraz uczestniczą w wielu imprezach ogólnopolskich.

Początki były więcej niż skromne. Jeszcze w 1969 roku żeglarze nie dysponowali ani jedną jednostką pływającą. Nie zabrakło jednak zapału i inicjatywy. Zorganizowano kursy szkoleniowe, po których ponad siedemdziesięciu uczestników, uzyskało patenty żeglarskie. Dzięki poparciu ówczesnego Prezydium MRN, Jachtklub otrzymał łódź żaglową klasy „Omega". Dalsze nabytki sprzętu pozwoliły na organizację wielu rejsów klubowych, a także pływania wyczynowego. Obecnie w zawodach reprezentanci Ostrowa niejednokrotnie plasują się w gronie najlepszych.

Do dalszej popularyzacji żeglarstwa w Ostrowie, przyczynia się z pewnością udział najlepszych żeglarzy w rejsach morskich. W ubiegłym roku, dla przykładu, z ponad 130 członków zrzeszonych w Jachtklubie, dziesięciu uczestniczyło w rejsach bałtyckich, w tym także w rejsie klubowym na SY „Wagabunda". Mimo zaledwie pięcioletniej działalności, klub ma w swych szeregach jachtowego kapitana żeglugi bałtyckiej oraz dwóch jachtowych sterników morskich.

Zdobyte uprawnienia liczą się nie tylko w czasie rejsów, także, i kto wie czy to nie jest ważniejsze, w codziennej działalności. Klub otrzymał uprawnienia powoływania spośród członków komisji egzaminacyjnych, a także organizowania szkolenia we własnym zakresie. Umożliwi to z pewnością dalsze rozszerzenie działalności szkoleniowej, a co za tym idzie, pływania wyczynowego.

Nowe perspektywy dla ostrowskich żeglarzy, otwierają się również w związku z budową sztucznego zbiornika wodnego w Piaskach-Szczygliczkach, gdzie przewidziano zlokalizowanie w przyszłości bazy żeglarskiej.

Wydaje się, że obecnie Jachtklub Ostrowski ma już za sobą pierwsze „szkwały", które mogły zachwiać słabym na początku organizmem. Przyszłość rysuje się w weselszych barwach i o żeglarzach z Nordu nieraz jeszcze usłyszymy. I chociaż trudności z pewnością nie da się uniknąć, to jednak zainteresowani w rozwoju tej dyscypliny w Ostrowie są wszyscy.

Żeglarstwo przecież obok wyczynu, to także rekreacja, możliwość czynnego wypoczynku nad wodą, co ma obecnie niebagatelne znaczenie dla uprzemysłowionego miasta. Chętnych wypoczynku pod żaglami będzie z każdym rokiem więcej i tym zadaniom Jachtklub będzie musiał podołać w najbliższej przyszłości. Trzeba więc, aby problem ten był uwzględniony w programie na przyszłość. Są już pierwsze doświadczenia, które trzeba wykorzystać dla dalszej popularyzacji żeglarstwa w Ostrowie.

(zb)

Pakistan na czele turnieju w Christchurch

Hokeiści na trawie Pakistanu pokonali w Christchurch swego najgroźniejszego rywala do zwycięstwa w międzynarodowym turnieju siedmiu państw — Nową Zelandię 2:0. W innych spotkaniach przedostatniego dnia turnieju Holandia zremisowała z Australią 0:0, a Kanada zwyciężyła Malezję 3:2. Polacy pauzowali.

W tabeli prowadzi Pakistan — 10 pkt. przed Nową Zelandią — 8, Australią i Holandią — po 7, Polską i Kanadą — po 2 oraz Malezją — 0 pkt. (PAP)

O złoty pas A. Polusa

Zakończenie walk eliminacyjnych

Świadkami bokserskiego maratonu, byliśmy 16 bm. podczas rozgrywanego w Poznaniu trzeciego ogólnopolskiego turnieju młodzieżowców o Złoty Pas Aleksandra Polusa. Rozegrano trzydzieści dwie walki eliminacyjne, wśród nich także kilka pojedynków wagi piórkowej, w której ostatecznemu zwycięzcy przypadnie w udziale główne trofeum.

Jak można było się spodziewać faworyci tej wagi nie zawodzą. Tak Przybylski z Konina jak i Bohosiewicz z Krakowa, po ładnych pojedynkach odnieśli wczoraj przekonywające zwycięstwa. Pięściarz Zagłębia walczył niecałe dwie rundy, po których jego przeciwnik, Molus ze Stoczniowca Gdańsk, dwukrotnie liczony do 8, nie był w stanie kontynuować walki i został odesłany przez sędziego ringowego do narożnika.

Znacznie większy zasób umiejętności i odporność na ciosy zaprezentował przeciwnik Bohosiewicza — Urbanek z Gwardii Zielona Góra. Po wysoko przegranym pierwszym i drugim starciu gwardzista znalazł jeszcze dość sił w trzeciej rundzie i chociaż nie miał szans na zwycięstwo, ambicją zasłużył na oklaski publiczności.

Najładniejszą walkę wieczoru stoczyli wczoraj reprezentanci Katowic w wadze półśredniej: Okroskowicz i Kuliński. Obaj pięściarze od pierwszych sekund zdecydowali się na wymianę silnych ciosów. Precyzyjniejszym jednak był Okroskowicz któremu sędziowie przyznali jednogłośne zwycięstwo.

Nie zawsze werdykty sędziowskie były jednogłośne. Długotrwałymi gwizdami przyjęła publiczność rozstrzygnięcie pojedynku w wadze muszej, pomiędzy Misiakiem z Lublina i Ratkem z Bydgoszczy. Reprezentant Lublina, po wysoko przegranych dwóch rundach w trzeciej nieco osłabł i oddał inicjatywę pięściarzowi Zawiszy. Zdaniem obserwatorów nie wystarczyło to do zwycięstwa, które stosunkiem głosów 3:2 przyznano pięściarzowi Zawiszy.

Niestety, nie najlepiej wiodło się wczoraj reprezentantom Wielkopolski. Przegrali swe walki i zakończyli występy w turnieju Trębaczkiewicz i Hołoga w wadze lekkiej. Również leszczynianin Mirek w wadze piórkowej nie sprostał silnie bijącemu Laskowskiemu z Białegostoku. Przyjemną niespodziankę sprawił natomiast mający na swym koncie zaledwie kilkanaście pojedynków Gidaszewski. W wadze lekkopółśredniej pokonał on rutynowanego Misiaka z Łodzi.

(zb)

Najlepszy sportowiec gołańskiego TR

Technikum Rolnicze w Gołańczy wiedzie obecnie prym w sporcie szkolnym pow. wągrowieckiego, osiągając sukcesy w wielu dyscyplinach. Podsumowaniem zeszłorocznych wyników jego reprezentantów był zorganizowany plebiscyt na najlepszego sportowca szkoły. Miano to przypadło w udziale bezdyskusyjnie T. Biegunowi — aktualnemu mistrzowi spartakiady Krajów Demokracji Ludowej w wieloboju obronnym.

(bop)

Piłka nożna

„Młodzieżówka" przed wielką szansą

Tegoroczny, międzynarodowy sezon polskich piłkarzy zapowiada się szczególnie interesująco. Białoczerwoni kontynuując ubiegłoroczną, pomyślną passę zaatakują w tym sezonie na wszystkich frontach. Podopieczni trenera Kazimierza Górskiego zmierzą się z 15 czołowymi zespołami świata w walce o Puchar FIFA, zespół juniorów pod wodzą Mariana Szczechowicza walczyć będzie o awans do finału turnieju UEFA, a młodzieżowy zespół Andrzeja Strejlaua planuje odegrać poważniejszą rolę w mistrzostwach Europy.

Awans „orląt" do ćwierćfinałów mistrzostw Starego Kontynentu po wyeliminowaniu piłkarzy NRF to największy dotychczasowy sukces polskich piłkarzy do lat 23. Kolejnym przeciwnikiem Polaków będzie w ćwierćfinałach Bułgaria. Pierwszy mecz rozegrany zostanie 13 marca na wyjeździe (prawdopodobnie w Plowdiw), a rewanż w w Częstochowie lub Bielsku 10 kwietnia. O przygotowaniach i szansach w tych pojedynkach mówi trener Andrzej Strejlau:

„Główny cel —to oczywiście finał mistrzostw świata. Nie znaczy to, że spotkania młodzieżówki traktujemy marginesowo. Wprost przeciwnie, przygotowania do spotkań z Bułgarią wiążą się ściśle z „Operacją Monachium — 74". W 36 osobowej kadrze na MŚ znalazło się aż 17 piłkarzy aktualnej młodzieżówki. Każdy z nich ma szanse wyjazdu do NRF, a więc postawa tych zawodników w spotkaniach młodzieżowych mistrzostw Europy może mieć decydujący wpływ na ich nominację do pierwszej reprezentacji. Przygotowania do pojedynków z Bułgarami toczyć się będą w klubach. Kadrowicze otrzymali indywidualny plan treningu.

Dotychczasowe obserwacje pracy w klubach napawają optymizmem i wskazują na to, że do spotkań z Bułgarami kandydaci do reprezentacji młodzieżowej osiągną zadowalającą formę. Napięty terminarz ligowy nie pozwoli nam na zgrupowanie przed tymi meczami. Przystąpimy do nich niejako „z marszu". Dlatego nie będę eksperymentował.

Uważam, że mamy duże szanse awansu do półfinałów, gdzie zwycięzca naszej pary spotka się z NRD lub Włochami. Nasz najbliższy przeciwnik ma jednak te same ambicje. Trzon aktualnej drużyny Bułgarii oparty jest na zespole, który w 1969 r. wywalczył mistrzostwo w turnieju UEFA juniorów. Kilku aktualnych „młodzieżowców" kandyduje do wyjazdu na mistrzostwa świata. Sytuacja jest więc bardzo podobna do naszej. Bułgarzy są o tyle w lepszej sytuacji, że sezon ligowy rozpoczyna się w ich kraju znacznie wcześniej. Wierzę jednak w swój zespół i uważam, że stać nas na pokonanie tej przeszkody".

Aktualności sportowe z Obornik

Bardzo dobrze spisały się dziewczęta z obornickiego Liceum Ogólnokształcącego, w półfinałowym turnieju mistrzostw województwa szkół średnich w piłce ręcznej. Pokonały one po ładnej grze w Gnieźnie miejscowe Liceum Ekonomiczne 6:3 i LO Śrem 11:5. Zapewniły sobie tym samym udział w finale.

*

Finał powiatowy drużynowych rozgrywek szachowych LZS o „Złotą Wieżę", przyniósł wiele emocji. Spośród startujących najlepszych zespołów z poszczególnych czterech gmin, prymat wywalczyli — tak jak w ub. roku — szachiści z Lipy (gmina Ryczywół) przed Objezierzem (gmina Oborniki). Nagrode dla triumfatorów, którzy reprezentować będą Obornickie w turnieju wojewódzkim, stanowił puchar KKFiT. (bop)

Z wizytą u piłkarzy Lecha (2)

Nasz cel: gra szybka i skuteczna

Dyskusję na temat szans Lecha w nadchodzących rozgrywkach mistrzowskich, rozpoczęliśmy od zapytania trenera Janusza Pekowskiego o aktualną sytuację w zespole piłkarzy Lecha.

— Po zakończeniu pierwszej rundy — powiedział nam J. Pekowski — zdecydowaliśmy się na powiększenie zasadniczej kadry i dlatego m. in. znaleźli się na obozie tacy młodzi zawodnicy jak Olszyna, Paczyński, Głoziński czy Nowisz. Cieszę się, że ich adaptacja wśród starszych kolegów, przebiegała bez żadnych zakłóceń. Zostali oni bardzo serdecznie przyjęci i wręcz otoczeni opieką przez bardziej doświadczonych kolegów. Szkoda, że jeden z nich — Nowisz wraz z Adamskim, musiał przerwać treningi. Niestety kontuzje nas nie omijają i oprócz tych dwóch piłkarzy, nogę w gipsie ma Manicki, ale mam nadzieję że piłkarz ten pod koniec obozu wznowi treningi.

Wszyscy pozostali trenują bardzo pilnie, a my trenerzy staramy się tak układać program zajęć, aby był on możliwie jak najbardziej atrakcyjny i mało nużący. W przedobozowych założeniach przyjęliśmy, że w Muszynie zwrócimy szczególną uwagę na zdobycie wytrzymałości i szybkości, gdyż uważamy, że jeżeli te dwa warunki zostaną spełnione, to również poprawi się skuteczność, z która przecież nie było najlepiej (piłkarze Lecha zdobyli w 15 spotkaniach I rundy tylko 11 bramek — przyp. red.). Pierwszy tydzień pobytu na obozie, poświęciliśmy głównie na zajęcia w terenie, w drugim trenowaliśmy na boisku szybkość i technikę, natomiast w czasie ostatnich dni, jakie pozostały nam do wyjazdu z Muszyny, znowu zwrócimy uwagę na zdobycie odpowiedniego zapasu sił.

— Do rozpoczęcia rozgrywek ligowych pozostało jednak niezbyt wiele czasu, bo niecałe cztery tygodnie. Czy sądzi pan, że będzie również czas na treningi typowo techniczno-taktyczne?

— Tym sprawom chcemy poświęcić szczególną uwagę w czasie pobytu w Rumunii. W tym kraju będziemy około tygodnia, i mamy rozegrać tam trzy spotkania sparringowe. Już teraz wiemy, że gramy z dwoma zespołami ligowymi w Braszow, z których jeden występuje w I, a drugi w II lidze. Trzeciego przeciwnika jeszcze nie znamy, ale wszystko wskazuje na to, że wystąpimy przeciwko reprezentacji klubów II-ligowych Rumunii.

Naturalnie w czasie pobytu na południu, nie będziemy ograniczali się tylko do spotkań, ale również zaplanowaliśmy bardzo ostre treningi, w czasie których zwrócimy właśnie szczególną uwagę na technikę i taktykę. Dlatego też wyjeżdża aż 19 zawodników, tak aby wszyscy, którzy mają ewentualne szanse występowania na ligowych boiskach, mieli okazję do dalszego szlifowania swojej formy. Do Rumunii wyjadą: Turek, Karwecki, Lesiewicz, Płotka, Bilewicz, Stępczak, Napierała, Barczak, Manicki, Rutkowski, Domino, Jakóbczak, Grala, Wojciechowski, Szpakowski, Milewski, Olszyna, Tomkowiak i Świtała.

— W swoich dotychczasowych wypowiedziach, sporo uwagi poświęcał pan sprawom poprawienia przez piłkarzy Lecha szybkości. Czy oznacza to, że w drugiej rundzie, obserwować będziemy bardziej dynamiczny styl gry pańskich podopiecznych?

— Jest to moim założeniem, ale trudno w tej chwili powiedzieć, czy plany te zostaną zrealizowane. Jedno jest pewne, że coraz więcej zawodników chwyta szybki styl gry, starając się w czasie sparringów często zmieniać tempo biegu, eliminując tradycyjne truchtanie po boisku, które tak nie podobało się naszym kibicom. We współczesnej piłce nożnej, szybkość jest tak nieodzownym elementem gry, że trudno sobie wyobrazić, aby zespół mający aspiracje występowania w ekstraklasie, nie dysponował nią. W przyszłości chcielibyśmy mieć bocznych obrońców grających ofensywnie, również środkowi obrońcy powinni częściej chodzić do przodu niż obecnie, pomocnicy — bardziej uniwersalni — muszą być widoczni na całym boisku. Żeby jednak spełnić te wymagania, piłkarze oprócz siły muszą dysponować odpowiednim przyśpieszeniem. A jeżeli chodzi o napastników, to trudno sobie wyobrazić nowoczesnego piłkarza grającego na tej pozycji, bez umiejętności błyskawicznego przyspieszenia, nawet na bardzo krótkim odcinku.

— Czego się pan spodziewa po występach piłkarzy Lecha, w nadchodzącej drugiej rundzie?

— Na to pytanie jest mi bardzo trudno odpowiedzieć, gdyż wraz z pozostałymi trenerami jestem odpowiedzialny właśnie za formę jaką zaprezentują zawodnicy Lecha. Na pewno nie będzie łatwo, gdyż układ spotkań, w drugiej rundzie nie jest dla nas zbyt korzystny. Na wyjazdach gramy z Pogonią, Górnikiem, Szombierkami, Wisłą, Stalą Mielec, Ruchem, Legią, i Zagłębiem Sosnowiec. Poza Pogonią i Zagłębiem, pozostałe zespoły są bardzo silne i urwanie im chociaż jednego punktu, będzie bardzo trudne. A przecież w naszych planach zakładamy zdobywanie punktów również na obcych boiskach. Wydaje mi się, że wiele zależeć będzie od pierwszych spotkań. Jeżeli w dwóch pierwszych meczach z Pogonią w Szczecinie i ŁKS-em w Poznaniu, uda nam się zdobyć 2—3 punkty, to uważałbym wtedy nasz start za bardzo udany.

— Czy już dzisiaj rysuje się panu skład pierwszej jedenastki?

— I na to pytanie niełatwo jest odpowiedzieć, gdyż do rozgrywek pozostało jeszcze trochę czasu i sytuacja może ulec zmianie. Ponieważ jednak czytelników „Głosu Wielkopolskiego", a zarazem kibiców piłkarskich, sprawy te na pewno mocno interesują, to mogę podać, że w tej chwili do pierwszego zespołu obok trójki bramkarzy a więc Turka, Karweckiego i Zakrzewskiego kandydują: Lesiewicz, Bilewicz, Stępczak, Napierała, Barczak, Manicki, Rutkowski, Domino, Jakóbczak, Wojciechowski, Szpakowski, Milewski, Olszyna i ewentualnie Tomkowiak. Naturalnie ten zestaw nazwisk może ulec zmianie, gdyż przy układaniu składu na mecz, będziemy brali pod uwagę aktualną formę. Taki system powinien przynieść rezultaty.

Notował:

MAGIEJ STABROWSKI

LUTY	
17 Niedziela	Juliana, Łukasza
18 Poniedziałek	Konstancji, Symeona
	Słońce: 6.50—16.59

TEATRY

W POZNANIU

NIEDZIELA

OPERA — g. 11 „Kopciuszek", g. 19 Polski Teatr Tańca — Balet Poznański (występ gościnny).
MUZYCZNY — g. 15 „Paganini".
POLSKI — g. 19 „Popiół i diament".
NOWY — g. 10 „Śmierć Tarelkina".
MARCINEK — nieczynny.

PONIEDZIAŁEK

KABARET „TEY" — g. 20 „Humor, skecz, piosenka, wesołe monologi i ktoś z Warszawy", pozostałe teatry nieczynne.

W WOJEWÓDZTWIE

NIEDZIELA

KALISZ: „Czerwone pantofelki".
KOŚCIAN: „Don Juan".

KINA

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK

CHODZIEŻ Ceramik: „Na rabunek"; Noteć: „Wynajęty człowiek".
CZARNKÓW: „Anonimo Veneziano", poniedz. nieczynne.
GNIEZNO Lech: „Helga", poniedziałek „Myśl i serce"; Polonia: „Samuraj i kowboje".
GOSTYŃ: „Gappa", poniedz. nieczynne.
JAROCIN: „Opętanie".
KALISZ Kosmos: „Serafino"; Oaza: „Ciemna rzeka"; Stylowe: „Komandosi" i „Pippi w kraju Taka Tuka".
KĘPNO: „Rewizja osobista" i „Motyle", poniedz. nieczynne.
KŁODAWA: „Nieszczęścia Alfreda", poniedz. nieczynne.
KOŁO: „Morze w ogniu", poniedziałek nieczynne.
KONIN Centrum: „Zbieg z Alcatraz" i „Łobuz"; Górnik: „Znakomity piątek".
KOŚCIAN: „Na wylot" i „Sekret", poniedz. nieczynne.
KROTOSZYN: „John i Mary", poniedz. nieczynne.
KÓRNIK: „Dziewica i Cygan", poniedz. nieczynne.
KRZYŻ: „Kwiaciarka".
LESZNO: „Chłopi", poniedz. „I pozdrawiam jaskółki".
MIĘDZYCHÓD: „W pustyni i w puszczy".
NOWY TOMYŚL: „Wujaszek Wania".
OBORNIKI: „Mały wielki człowiek", poniedz. nieczynne.
OSTRÓW Roma: „Królowe Dzikiego Zachodu"; Słońce: „Urlop w więzieniu", poniedz. „Morgiana".
OSTRZESZÓW: „Roztargniony", poniedz. nieczynne.
PIŁA Iskra: „Godzina szczytu" i „Bułeczka", poniedz. „Doktor Popaul"; Koral: „Na niebie i na ziemi"; Sokół: „Winnetou w Dolinie Śmierci" i „W kręgu zła", poniedziałek nieczynne.
PLESZEW: „Wilk morski" i „Zemsta wilka morskiego".
RAWICZ: „Oto jest głowa zdrajcy", poniedz. nieczynne.
ROGOŹNO: „Znikający punkt", poniedz. nieczynne.
RYCHTAL: „Tydzień szaleńców", poniedz. nieczynne.
SŁUPCA: „Ostatnia gra Karima", poniedz. nieczynne.
ŚREM: „Tak tu cicho o zmierzchu", poniedz. „Układ".
ŚRODA: „Zbereźnik", poniedz. nieczynne.
SZAMOTUŁY: „Niebieskie jak Morze Czarne".
TRZCIANKA: „Roztargniony", poniedz. nieczynne.
TUREK: „Zadrość i medycyna" i „Drogami czasu", poniedz. „Gorący śnieg" i „Ucieczka".
WĄGROWIEC: „Śledztwo w sprawie obywatela poza wszelkim podejrzeniem" i „Przygody misia Yogi", poniedz. nieczynne.
WOLSZTYN: „W pustyni i w puszczy".
WRZEŚNIA: „Narkomani" poniedziałek nieczynne.

W POZNANIU

FOTOPLASTIKON — g. 13—18 „Białowieża", „Wyścig Pokoju" cz. III, „Kaukaz".

KONCERTY

NIEDZIELA

AULA UAM — g. 11 i 18 „109 Koncert Poznański"; dyrygent — Stefan Marczyk, solista — Henryk Łukaszek (bas).

DYŻURY

SZPITALE: NIEDZIELA — interna, chirurgia ogólna, laryngologia — ul. Mickiewicza 2; chirurgia dziecięca do lat 14 — ul. Szpitalna 27/33; okulistyka, neurologia — ul. Walki Młodych 7; psychiatria — ul. Szpitalna 29/33; PONIEDZIAŁEK — interna, chirurgia ogólna, okulistyka, neurologia — ul. Walki Młodych 7; laryngologia — ul. Przybyszewskiego 49; psychiatria — ul. Szpitalna 29/33.

Pogotowie Ratunkowe dla Poznania (ul. Chełmońskiego 20); **wypadki uliczne**, tel. 999; **nagłe zachorowania i lżejsze wypadki**, tel. 66-00-66.

Centralny Ośrodek Informacji Medycznej Służby Zdrowia w Poznaniu, tel. 540-93.

Miejska Lecznica dla Zwierząt ul. Grunwaldzka 248, tel. 672-414 — g. 9—21 (w nocy nagłe wypadki).

Telefon Zaufania — nr 586-87 i 522-51.

Apteki: Dzierżyńskiego 349, Dąbrowskiego 140/142, Głogowska 107/109, Główna 53, Mickiewicza 22, Mazowiecka 12, Kórnicka 24, Słowiańska, Starołęcka 78 (dyżury nocne), Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

W MUZEACH I NA WYSTAWACH

W poniedziałek wszystkie muzea z wyjątkiem RZEMIOSŁ ARTYSTYCZNYCH, HISTORII M. POZNANIA — są zamknięte.

ARCHEOLOGICZNE (ul. Wodna 27) — codziennie g. 10—18.

HISTORII m. POZNANIA (St. Ratusz) — codziennie g. 10—15, środy i piątki g. 12—18, od 15. II. do 15. IV. zamknięte.

HISTORII RUCHU ROBOTNICZEGO (St. Rynek 45) — codziennie g. 9—17, niedz. i święta g. 10—16.

INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH (St. Rynek 45) — codziennie g. 9—18, niedz. i święta g. 10—15.

PRZYRODNICZE (Świerczewskiego 19) — codziennie g. 9—15, środy — 10—16, soboty zamknięte.

NARODOWE (al. Marcinkowskiego 9) — codziennie g. 9—18 niedz. i święta g. 10—15.

ROLNICTWA (Szreniawa) — codziennie g. 10—17, niedz. i święta g. 11—15.

RZEMIOSŁ ARTYSTYCZNYCH — wt. czw. piątek — g. 9—15, poniedziałki i środy — g. 12—18.

WIELKOPOLSKIE MUZEUM WOJSKOWE (St. Rynek) — codziennie g. 9—18, niedz. i święta g. 10—15.

MUZEUM WYZWOLENIA (Cytadela) — g. 10—18, niedz. i święta g. 11—20.

MUZEUM W KÓRNIKU — codziennie g. 9—14, sob. g. 9—13.

MUZEUM W ROGALINIE — g. 10—16.

MUZEUM — PRACOWNIA LITERACKA A. FIEDLERA w Puszczykowie: wtorki, środy, niedziele g. 10—13, piątki g. 15—18 (Wycieczki grupowe należy zgłaszać telefonicznie, tel. Puszczykowo 190).

BWA „Arsenał" (St. Rynek) — Malarstwo Norberta Skupniewicza i Lecha Ratajczyka — g. 11—18, niedz. i św. g. 10—15 (poniedz. nieczynna) — od 11. II do 3. III.

GALERIA NOWA (Dąbrowskiego 5) — Wystawa scenografii Kazimierza Wiśniaka — codziennie g. 10—13 i 15—18.

PTF (Paderewskiego 7) — „Trzech z Lindau" — wystawa fotografików z NRF — codziennie g. 10—19, niedz. i święta g. 10—15.

TMMP (St. Rynek 10) — Wystawa grupy plastyków „Wenedowie" — codziennie g. 10—13 i 16—18, niedz. i święta nieczynna (do 23. II.).

RADIO

NIEDZIELA — PROGRAM I: 7.30 Moskwa z melodią i piosenką; 8.15 Po jednej piosence; 8.30 „Przekrój muzyczny tygodnia"; 9.05 „Falą 74"; 9.15 Magazyn Wojskowy; 10.05 Teatr dla Dzieci Młodszych: „Demeter i Persefona"; 10.25 Przeboje, przeboje, przeboje; 11 Niedzielny koncert życzeń miłośników muzyki poważnej; 12.10 Public. międzynar.; 12.15 Wczoraj nagrane — dziś na antenie; 12.45 Bułgarskie rytmy ludowe; 13 „Tropami ludzi i pieśni"; 14 „Recital z pauzą" — Karel Gott; 14.10 Tygodniowy przegląd prasy; 14.20 „Recital z pauzą" — Karel Gott; 14.30 „W Jezioranach"; 15 Koncert życzeń; 16.05 Teatr P. R. „Linia Apellesa"; 16.45 Mistrzowie lekkiej batuty; 17.15 Niedzielne spotkania Studia Młodych; 18.08 3 razy R — Radiowa Rewia Rozrywkowa; 18.53 Dobranocka; 19.15 Przy muzyce o sporcie; 20 Dyskusja na tematy międzyregionalne; 20.15 Panorama rytmów; 20.40 Spotkania z pisarzem — Zofia Nałkowską; 21 Panorama rytmów; 21.30 Kto się z czego śmieje; 22 W karnawałowym nastroju; 22.30 Rewia piosenek; 23.05 Ogólnop. wiadom. sportowe; 23.20 W karnawałowym nastroju; 0.05 Kalendarz Kultury Polskiej; 0.10 Program nocny;

WIADOMOŚCI: 6, 7, 8, 9, 10, 12.05, 16, 19, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: 7.45 W rannych pantoflach; 8.25 Zawsze w niedzielę — felieton literacki; 8.35 Radioproblemy; 10 „Wielkopolska Niedziela; 12.05 Pozn. konc. życzeń; 12.35 Czy znasz te książkę? 13 Poranek włoskiej muzyki operowej; 14 „Program z dywanikiem"; 15.05 Jazz na popołudnie; 15.30 Radiowy Teatr dla dzieci i młodzieży: „Przypadki starościca Wolskiego" serial; 16.20 „Muzyk, budowniczy i wierszopis„ — aud. słowno-muzyczna 16.30 Koncert chopinowski z nagrań W. Postnikowej; 17.01 Słuch. p.t. „Indory"; 17.30 Sprawozd. dźw. z finałowych walk turnieju pięściarskiego o „Złoty pas Polusa"; 18.35 Felieton aktualny; 19 Teatr P. R. Premiera miesiąca — „Niespotykanie spokojny człowiek"; 20.10 Mistrzowskie nagrania — mistrzowskie wykonania. Sławni dyrygenci minionej epoki — Hans Knaperts busch; 21 Wojsko, strategia obronność; 21.15 Z cyklu: „Gwiazdy współczesnych scen operowych" — Anna Moffo śpiewa arie operowe; 21.50 Z antologii muzyki chóralnej: 22 Pozn. wiadom. sport.; 22.10 Zwy ciezcy Miedzynar. Konkursów Muzycznych — Gwidon Kremer; 22.30 Kroki we mgle — „Zdechł kanarek" nowela; 22.50 Z muz. franc. baroku; 23.35 Z muzyki XX wieku — Charles Ives: I kwartet smyczkowy.

WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 18.30, 21.30, 22.30.

PROGRAM III: 7.30 Spotkanie z Viniciusem de Moraes i Baden Powellem; 8.10 Klaser — magazyn filatelistyczny; 8.35 Niedzielne rytmy; 9 „Niepokonane" — odc. 6; 9.10 Grające listy; 9.35 Sprawy Polaków — „Budował cały naród"; 10 Kwadrans dla „Stowarzyszenia Popierania Prawdziwej Twórczości „Chałturnik"; 10.15 Ilustrowany Tygodnik Rozrywk.; 11.15 Tygodniowy przegląd prasy; 11.25 Zapomniane koncerty fortepianowe: Frederick Delius: Koncert c-moll; 12.05 Zrodził ich czyn — „Widmo śmierci" — odc. 3; 12.30 Miedzy „Bobino" a „Olympią"; 13 Tydzień na UKF-ie; 13.15 Przeboje z nowych płyt; 14.05 Peryskop — przegląd wydarzeń tygodnia; 14.30 Mikrorecital Ewy Demarczyk; 14.45 Za kierownicą; 15.10 Współczesne bluesy; 15.30 O miłości do ksiąg; 15.50 Zwierzenia prezentera; 16.15 Wszystko o Chopinie; 16.35 Pieśni bez słów Adama Makowicza; 16.45 Dźwiękowy collage Franka Zappy; 17.05 „Niepokonane" — odc. 7; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 „Śmierć hippiesa" — słuch.; 18.10 Ars amandi w piosence; 18.30 Mini-max, czyli minimum słów, maksimum muzyki; 19.05 Piosenki Marii Czubaszek; 19.20 Lektury, lektury...; 19.35 Muzyczna poczta UKF; 20 Operowe „qui pro quo" gawęda; 20.10 Wielkie recitale — Emil Gilels w Salzburgu; 21.05 Poeta niezauważony — A. Niemojewski; 21.25 Jazz na skrzypcach — gra Don „Sugar Cane" Harris; 21.50 Opera tygodnia — Otto Nicolai — „Wesołe kumoszki z Windsoru", 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Marie Laforet; 22.20 Opowieści prof. Tutki — wieczór VI; 22.35 Siedem ballad — siedem historii; 23 Swoje ulubione wiersze recytuje M. Maciejewski; 23.05 Z klubów i sal koncertowych; 23.50 Na dobranoc śpiewa Czesław Niemen;

WIADOMOŚCI: 6, 7, 8.30, 14, 19, 22.

PONIEDZIAŁEK — PROGRAM I: 7.40 Studio nowości; 8.05 Nauka i technika w krajach socjalistycznych; 8.10 Mel. siedmiu stolic; 8.35 Tańce z różnych epok; 9.05 Muzyka rozrywk.; 10.08 W kręgu operetki; 10.30 „Sława i chwała" — pow.; 10.40 Z nagrań Studia Rytm; 11 „Górnik" — ekspres muzyczny; 11.18 Nie tylko dla kierowców; 11.25 Refleksy; 11.30 Łódź na muzycznej antenie; 12.25 Łódź na muzycznej antenie; 12.40 Koncert życzeń; 13 Muz. ludowa; 13.30 Jazz kontra beat; 14 Ze świata nauki i techniki; 14.05 „Wieś tańczy i śpiewa"; 14.30 Sport to zdrowie; 14.35 Klasycy muzyki rozrywkowej — Buddy de Salva; 15.05 Listy z Polski; 15.10 Estrada przyjaźni; 15.35 Fonoteka; 16.10 Turniej instrumentalistów; 16.30 Aktualności kulturalne; 16.35 Joanna Rawik o francuskiej piosence; 17 Radiokurier; 17.20 Midem — 74; 17.40 Polskie festiwale piosenki; 18 Muz. i Aktualności; 18.25 Radiowa kronika muzyczna; 19.15 Ork. S. Rachonia w repertuarze J. Straussa; 19.45 Społem dla wspólnego dobra; 20 Naukowcy — rolnikom; 20.15 Płytoteka; 21 Studium wiedzy polityczno-społecznej; 21.15 Qui pro quo — kochana stara buda; 21.40 Taneczne ABC; 22.15 Mikrorecital wieczoru; 22.30 Poznajemy style jazzowe; 23.05 Korespondencja z zagranicy; 23.10 Muz. na estradach świata; 0.05 Kalendarz Kultury Polskiej; 0.10 Program nocny z Olsztyna.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 19, 22, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: 7.10 Dla nauczycieli — Przed pierwszym dzwonkiem; 7.35 W radiowym tyglu; 7.45 Gra Zespół B. Hardego; 8.35 My 74; 8.45 Muz. ludowa w oprac. artystycznym; 9 Dla kl. V i VI — Młodość polskiej muzyki; 9.25 Opolskie propozycje muzyczne; 9.40 Tu Radio Moskwa; 10 Pamiętnik białostocki; 10.20 Konc. Chóru PR i TV we Wrocławiu; 10.40 Sprawy codzienne; 11 Dla kl. VIII (historia) — „Motyl czeka na lądowanie"; 11.20 Piosenki... na szczęście; 11.35 Postęp — dom — nowoczesność — porady dla kobiet; 11.45 Od Tatr do Bałtyku — cztery tańce z Radomskiego; 12.30 Czas dobrych gospodarzy; 13 URIT — „Hałas w życiu człowieka"; 13.10 Przeboje z musicali; 13.35 „Chłopiec ze skrzypcami" — opow.; 13.55 Mini przegląd folklorystyczny — dziś Hiszpania; 14 Więcej, lepiej, taniej; 14.15 Śladami inwestowanych miliardów; 14.35 Ciekawostki „Polskich Nagrań"; 15 Program dla dziewcząt i chłopców; 15.40 „Pieśni i tańce świata"; 16 Alfa i Omega — rozmowy o etyce; 17.20 Magazyn młodzieżowy; 17.45 Poniedzielne remanenty sport.; 17.50 Radioexpress; 18 Poznański koncert życzeń; 18.40 Zapraszamy do myślenia — dyskusja; 19.15 Język rosyjski; 19.30 Konc. z nagrań Wielkiej Ork. Symf. PR i TV; 20.11 Wiersze J. Iwaszkiewicza (w przerwie koncertu); 20.21 d. c. koncertu; 21.02 Felieton literacki A. J. Wieczorkowskiego; 21.07 Muz. rozrywk.; 21.55 Teatr PR: „Dziękuję, nie palę" — słuch.; 22.35 Charles Gounod — Missa Solemnis na dzień św. Cecylii; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Z muzyki XX wieku.

WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 18.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 7.30 Zawsze w poniedziałek Jacek Fedorowicz; 7.40 Muzyczna zegarynka; 8.05 Mój magnetofon; 8.35 Piosenki tradycjonalistów; 9 „Niepokonane" — pow.; 9.10 „Przygody Dyla Sowizdrzała" — poemat symf.; 9.30 Nasz rok 74; 9.45 Piosenki modernistów; 10.05 „Jesteś czymś największym od czasu kiedy pojawiło się sproszkowane mleko"; 10.15 Echa znad „Wiernej rzeki" — reportaż; 10.35 Męskim okiem — magazyn; 11.45 „Romans tysiąclecia" — pow.; 12.20 „Wiejska ulicza" — gra zespół W. Carlosa; 12.25 Za kierownicą; 13 Na poznańskiej antenie; 15.10 W kręgu jazzu; 15.30 Salon radiowy; 15.45 Telegramy muzyczne ze świata; 16.15 Gra big band O. Lundstrema; 16.25 Na estradzie zespół The Doors; 16.45 Nasz rok 74; 17.05 „Niepokonane" — pow.; 17.15 Mój magnetofon; 17.40 Pisarz miesiąca — J. Iwaszkiewicz; 18 Grają uczniowie Liszta — Bernhard Stavenhagen; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Mikrorecital Marie Rottrowej; 19.05 „Emancypantki" — pow.; 19.35 Muzyczna poczta UKF; 20 Trudny świat; 20.15 60 minut na godzinę — aud. rozrywk.; 21.15 „Spacerując po parku" — gra i śpiewa Zespół Colosseum; 21.25 Nie czytaliście — to posłuchajcie; 21.45 „Cosi fan tutte" — opera tygodnia; 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Zespół T. Rex; 22.15 Trzy kwadranse jazzu; 23 Swoje ulubione wiersze recytuje M. Maciejewski; 23.05 Collegium musicum — Alessandro-ojciec Domenica; 23.50 Na dobranoc śpiewa Julien Clerc.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

NIEDZIELA — PROGRAM I: 6.40 — TTR — Chemia, l. 2: „Budowa atomu a układ okresowy"; 7.10 — TTR — Zoologia, l. 2: „Pierwotniaki"; 7.40 — TV Kurs Rolniczy; 8.25 — Nowoczesność w domu i zagrodzie; 8.40 — Bieg po zdrowie; 9 — Dla Młodych Widzów — Teleranek: Niewidzialna ręka, „Nowe przygody psa Huckleberry" — film (kolor), TV Klub Śmiałych, film z serii „Gruby". Zrób to sam; 10.20 — PKF; 10.30 — W starym kinie — Ludwik Sempoliński; 11.30 — „Radar" — Wojskowy Magazyn Filmowy; 11.45 — Dziennik (kolor); 12 — „Karajan dyryguje Beethovena" — w programie II Symfonia Ludwika van Beethovena w wyk. Berliner Philharmoniker pod dyr. H. von Karajana. Słowo wstępne — dr L. Markiewicz; 12.40 — Gdzie tkwią rezerwy; 13.10 — „Sozo — znaczy chronić" — program poświęcony prof. Waleremu Goetlowi; 13.45 — Dla dzieci: „Złote wrota" — Teatrzyk piosenki dziecięcej TV słowackiej; 14.35 — „My-74" — Teleturniej; 15.30 — Transm. z narciarskich mistrzostw świata w konkurencjach klasycznych — konkurs skoków do dwuboju (kolor — Falun); 16.50 — Losowanie Toto-Lotka; 17.10 — Estrada poetycka: Juliusz Słowacki" — „Uspokojenie" — recytuje Wojciech Siemion; 17.20 — Tele-Echo (kolor); 18.05 — Sportowy magazyn sprawozdawczy; 19.15 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — Z serii: „Czarne chmury", odc. IX (kolor); 21.10 — „Suita tramwajowa". Scenariusz — S. Grodzieńska. Reż. — Ewa Vogtman-Budny (kolor); 21.45 — Informacyjny magazyn sportowy; 22.30 — Dobranoc dla dorosłych: „O lekkomyślnej Blance".

PROGRAM II: 15.55 — Dla młodych widzów: „Przy kominku"; 16.55 — „Przyjacielskie wizyty" — program z krajów socjalistycznych; 17.25 — „Świat — obyczaje — polityka" — „Skradzione lamparty"; 17.55 — Filmy Ewy i Czesława Petelskich: „Wraki" (kolor); 19.15 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — Estrada Literacka: „Głód życia" — poezja współczesnych poetów polskich; 20.45 — Gra Zespół Kameralny Filharmonii Narodowej. W programie utwory: F. Lessla, W. Żeleńskiego i J. Maksymiuka; 21.10 — „Spotkanie z medycyną" — „Rzecz o sercu" — program pop.-naukowy; 21.40 — „Przyjechały do nas Burżinki" — program rozrywkowy TV CSRS.

PONIEDZIAŁEK — PROGRAM I: 12.45 — TTR — Hodowla zwierząt, l. 25: „Typy użytkowe i rasy świń w Polsce"; 13.25 — TTR — Matematyka, l. 29: „Logarytmy dziesiętne"; 15.55 — NURT — Ekonomia: „Zjawiska i kategorie ekonomiczne, prawa ekonomiczne"; 16.30 — Dziennik (kolor); 16.40 — Dla dzieci — „Zwierzyniec" — w programie: „Nakręcany Miś" „Dobra wróżka" (kolor), „Konny posłaniec", filmy z serii „Przygody psa Huckleberry (kolor); 17.30 — Echo stadionu; 17.55 — Film krótkometrażowy; 18.25 — „Teleskop"; 18.45 — „Eureka" — mag. pop.-naukowy (kolor); 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.15 — Teatr TV — Jarosław Iwaszkiewicz: „Młyn nad Lutynią" — adapt. i reż. — A. Zakrzewski (kolor); 21.25 — „Spotkania w drodze" — rep. filmowy (kolor); 22.55 — Wiadom. sport. i kronika narciarskich mistrzostw świata w konkurencjach klasycznych (kolor — Falun); 22.35 — Gra Zespół Tomasza Stańki; 22.55 — Dziennik (kolor). 23.10 — Program na wtorek.

PROGRAM II — Dzień francuski: 16.50 — Program II proponuje; 17.05 — „Z prądem dwóch rzek" — film dokum.; 17.25 — „Stanis z fiordów Marsylii" — film dokum.; 17.40 — „Obrabiarki za Berlieta"; 17.55 — „Wenus do wynajęcia" — kronika kulturalna; 18.15 — „Ogrody Francji" — franc. film krajoznawczy (kolor); 18.35 — Spotkanie u Marcela Marceau — program rozrywk.; 19.20 — Dobranoc i Dziennik (kolor); 20.20 — „Podróż do nieznanej Brugii" — film fab. TV franc. (kolor); 21.50 — „Fedra" — film baletowy (kolor); 22.35 — NURT — Ekonomia: „Zjawiska i kategorie ekonomiczne, prawa ekonomiczne".

ZŁOM ZŁOTA I SREBRA

SKUPUJE

SKLEP „VERITAS"

POZNAŃ, ul. Kantaka 10

PONADTO ZŁOM SREBRA SKUPUJĄ SKLEPY „VERITAS"

- Gniezno, ul. Tumska 13
- Ostrów Wlkp., ul. Gimnazjalna 2
- Kalisz, ul. Garbarska 2.

3285-K2

Praca ● Nauka

Pomoc domowa dochodząca potrzebna. Poznań, Dąbrowskiego 154 środkowe wejście. 20159g

Potrzebna opiekunka dziecięca. Możliwość mieszkania. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20198g.

Pomoc domową, kilka razy w tygodniu — zatrudnię. Ul. Słowackiego 55 parter. 20171g

2 blacharzy samochodowych, zatrudnię zaraz. Tel. 67-93-88. 20483g

Elektromontera, pracowników i ucznia — przyjmę. Dębiec, Racjonalizatorów 2 m. 7. 20497g

Murarz z pomocnikiem — potrzebny. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20510g.

Ogrodnika kwiaciarza — przyjmę. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20523g

Krawcowa i pomoc krawiecka, potrzebne, praca stała. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20518g.

Kobietę lub mężczyznę, znających prace w ogrodnictwie — przyjmę, warunki dobre, utrzymanie, własny pokój. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20547g.

Emeryta - rencistę, do lekkich prac w gospodarstwie, przyjmę, utrzymanie, pokoik, pow. Poznań. Pisemne oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20546g

Przyjmę pomoc do 4-letniego dziecka, mieszkanie na miejscu. Kasprzaka 1 m. 4. 20146g

Przyjmę pracowników do pomocy dekarza. Poznań, ul. Wawerska 9. 20293g

Poszukuję pracownika do transportu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20337g.

2 czeladników i 2 uczniów z dobrym wynagrodzeniem — zatrudnię. Stolarnia, Poznań, Głogowska 37. 20349g

Pracownika do sadu zatrudnię. Chętnie rencistę. Tel. 422-63, godz. 17—20. 20346g

Woźnica i pracownik, do rolnictwa — potrzebni. Pobiedziska, ul. Kaczyńska, Żak, tel. 8. 20368g

Przyjmę do pracy w zawodzie instalatorstwa wod.-kan., gaz, c. o., montera, pomocników montera, spawacza oraz uczniów, również z terenu. Zgłoszenia: Poznań, ul. Scinawska 26, tel. 673-878. 20350g

Przyjmę dekarza - blacharza i pomocnika. Wybickiego 12 m. 4a, Wilda. 20414g

Zlecę plastykowi krawaty do malowania. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20320g.

Fryzjerka damsko - męska, samodzielna — potrzebna. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20557g

Kandydatka na uczennicę może się zgłosić. „Hafta", Stary Rynek 58. 20566g

Pomoc domową, zatrudnię natychmiast w Poznaniu, warunki bardzo dobre, możliwość zamieszkania i przyuczenia zawodu. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20572g.

Fryzjerka i uczennica, potrzebne. Kanałowa 7. 20594g

Szewców przyjmę, obuwie damskie. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20604g.

Niewiastę do ogrodnictwa szklarniowego, chętnie z prowincji — zatrudnię. Poznań, Glebowa 10. 20626g

Ślusarza oraz spawacza, przyjmę. Poznań, Chlebowa 14. 20641g

Pomoc domową, na bardzo dobrych warunkach, przyjmę. Zgłoszenia: Poznań, Miła 17. 20639g

Uczeń piekarski, potrzebny. Całkowite utrzymanie. Górmaczyk Luboń 3, Czerwonej Armii 120, tel. 42. 20688g

Zatrudnię krawcową — szycie konfekcji (płaszcze damskie). Poznań, ul. Palacza 116. 20696

Przyjmę pracę fizyczną, dorywczo. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20707g.

Murarza - tynkarza, na roboty elewacyjne, przyjmę. Zgłoszenia: ul. Wieżowa 31. 20725g

Malarzy i uczniów, przyjmę. Ul. Findera 24 m. 8. 20740g

Ucznia pow. lat 17 oraz rencistę do pomocy w lakierni — przyjmę. Wola, ul. Rogozińska 5a. 20714g

Specjalistkę do szycia męskich rannych pantofli poszukuje pracownia. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 19532g.

Kucharz zdolny do restauracji, pilnie potrzebny. Dobre warunki. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21100g.

Przyjmę ucznia w zawodzie pozłotniczym i w zawodzie malarskim oraz zdolnego pomocnika malarskiego Ratajczaka 30. 20735g

Przyjmę pracę chałupniczą. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 29738g.

Gosposia na probostwo potrzebna, Owińska k/Poznania, Komunikacja miejska. 20739g

Potrzebne dwie panie do pracy w zakładzie gastronomicznym, ul. Dąbrowskiego 303. 20775g

Przyjmę zaraz krawcową, praca stała jednozmianowa. Kniewskiego 8 tel. 656-23. 20794g

Przyjmę stolarzy. Poznań, ul. Obornicka 129. 20806g

Potrzebny fachowiec kaletnik oraz kobieta do szycia, 1/2 etatu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20833g.

Potrzebna opiekunka do dziecka. Warunki bardzo dobre. Danielewicz Dąbrowskiego 26 m. 14. 20852g

Przyjmę dobrych murarzy. Tel. 326-58, od godz. 7.30 do 15. 20563g

Student pomoże w matematyce. Kurzawski Trybunalska 24. 20875g

● Kupno

Kupię MZ 250 lub Jawę. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20394g.

Kupię bony PeKaO. Poznań, tel. 573-16. 20536g

Kupię bony PeKaO. Tel. 66-03-09. 20722g

Kupię antyczną krótką ozdobną broń palną. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20727g.

Kupię ciągnik Zetor 3011 w idealnym stanie. Sobkowiak Kobylniki poczta Kiekrz pow. Poznań. 20846g

Kupię bony PeKaO. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20648g.

Kupię bony PeKaO. Tel. 730-40. 20662g

Kupię okulary słuchowe. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20667g.

Kupię bony PeKaO. Tel. 67-93-65. 20825g

Snopowiązałkę konną — może być używana kupię. E. Nowacki 63-421 Wysocko Małe pow. Ostrów Wlkp. 20872g

Kupię bony PeKaO. Tel. 67-49-57. 20318g

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 2 Poznań, ulica Marchlewskiego 128,

POSZUKUJE

POKOI UMEBLOWANYCH

dla zakwaterowania n. pracowników zatrudnionych na budowie w PILE.

Zgłoszenia przyjmuje i wyjaśnień udziela Sekcja Socjalno-Kwaterunkowa PPBP nr 2 Poznań, ul. Marchlewskiego 128, pokój 105. Tel. 650-51, wewn. 217, 218.

1425-K1

Komunikaty

Dziekan i Rada Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Poznańskiej zawiadamiają, że **PUBLICZNA OBRONA PRACY DOKTORSKIEJ**

mgr inż. Wacława KAWCZYŃSKIEGO

na temat:

„Metoda sterowania powtarzalną produkcją części przy automatycznym wytwarzaniu terminów na tablicach sterowania o zmiennym polu sterowania i względnie nieograniczonym asortymencie przedmiotów".

odbędzie się dnia 27 lutego 1974 r. o godz. 13 w gmachu Politechniki Poznańskiej Poznań ul. Piotrowo 3, sala 109.

Promotor: doc. dr inż. Jerzy Boszko — Politechnika Poznańska,

Recenzenci: prof. zw. mgr inż. Teobald Olejnik Politechnika Poznańska
doc. mgr inż. Lucjan Zieliński — Politechnika Śląska.

Z pracą doktorską oraz opiniami recenzentów można zapoznać się w Bibliotece Głównej Politechniki Poznańskiej pl. M. Skłodowskiej-Curie 5. 1502-K1

Przetargi

Poznańskie Przedsiębiorstwo Handlu Sprzętem Rolniczym „AGROMA" — Poznań — ogłasza

WYPRZEDAŻ na drodze PRZETARGU n/w maszyn i urządzeń rolniczych:

— **Wały Cambrigde WCG-2,5** — **cena wyw. 750 zł** do nabycia w „Agromie" — Poznań, ul. Katowicka 1, szt. 8 oraz „Agroma" — Oddział Wągrowiec, ul. Rogozińska 1, szt. 3.

— **Wózek do konwi R-1** — **cena wyw. 50 zł** do nabycia w „Agromie" — Poznań, ul. Katowicka 1, szt. 21.

— **Rozlewacz RC-2** — **cena wyw. 2.000 zł** do nabycia w „Agromie" — Oddział Konin, ul. Składowa 6.

— **Przecinak do buraków PB-6** — **cena wyw. 75 zł** do nabycia w „Agromie" — Poznań, ulica Katowicka 1, szt. 28.

— **Płaszcz do tryjera CZ-2** — **cena wyw. 100 zł** do nabycia w „Agromie" — Oddział Ostrów Wlkp., ul. Dziągwy, szt. 13.

— **Przecinak do buraków P-921** — **cena wyw. 300 zł**

Przetarg odbędzie się w terminie 7 dni od ukazania się ogłoszenia w prasie.

Uczestnicy przetargu zobowiązani są do wpłacenia wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej w kasie przedsiębiorstwa, najpóźniej na godzinę przed rozpoczęciem przetargu. 1154-K1

Powiatowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Ostrowie Wlkp., ul. Kościuszki 14 — ogłasza **PRZETARG NIEOGRANICZONY na wykonanie:**

— **tynków zewnętrznych** na obiektach zlokalizowanych na terenie miasta i powiatu Ostrów Wlkp.,

— **nadbudowy budynku administracyjnego** w Ostrowie Wlkp. przy ul. Kościuszki 14.

Termin wykonania — sukcesywnie — rozpoczęcie robót w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia o przyjęciu oferty, do dnia 15. VII. 1974 r. w przypadku elewacji, zaś budynku administracyjnego w terminie do dnia 30. X. 1974 r.

Dokumentacja projektowa oraz ślepe kosztorysy znajdują się do wglądu w Dziale Dokumentacji przedsiębiorstwa.

Do udziału w przetargu zapraszamy przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze i prywatne.

Oferty prosimy składać w zalakowanych kopertach, w terminie 10 dni od daty ogłoszenia w siedzibie przedsiębiorstwa.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w 2 dni później.

Zawiadomienie o przyjęciu ofert nastąpi w ciągu 7 dni od dnia otwarcia ofert.

Zastrzegamy sobie prawo swobodnego wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. 296-K2

Obwodowy Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny w Swarzędzu — ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY na wykonanie w Urzędzie Pocztowo-Telekomunikacyjnym w Stęszewie — następujących robót:

— **remontowo - budowlanych,**
— **instalacji wodno - kanalizacyjnej,**
— **centralnego ogrzewania,**
— **instalacji elektrycznej,**
— **modernizacji wnętrza,**
— **dekarsko - blacharskie.**

Termin wykonania robót: rozpoczęcie w miesiącu lutym 1974 r., ukończenie — do 30. VII. 1974 roku.

Do przetargu zapraszamy przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie pracy i przedsiębiorstwa nieuspołecznione.

Oferty należy składać w zamkniętych kopertach z napisem: „Oferta na roboty remontowe" — w Obwodowym Urzędzie Pocztowo-Telekomunikacyjnym w Swarzędzu, ul. Poznańska 11, w terminie 14 dni po ukazaniu się przetargu.

Dokumentacja projektowo-kosztorysowa znajduje się do wglądu w Obwodowym Urzędzie Pocztowo-Telekomunikacyjnym w Swarzędzu, pokój nr 6.

Przetarg odbędzie się w Obwodowym Urzędzie Pocztowo-Telekomunikacyjnym — pokój nr 10, w dniu 16 po ogłoszeniu o godz. 11.

Obwodowy Urząd Pocztowo - Telekomunikacyjny zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. 317-K2

Pracownicy poszukiwani

Wielkopolska Spółdzielnia Ogrodnicza w Poznaniu, przy ul. Druskienickiej 9 — zatrudni **pracowników emerytów — do naprawy skrzyń owocowo - warzywnych w magazynie opakowań**, przy ul. Głogowskiej 218. Praca akordowa.

Zgłoszenia przyjmuje Dz. Opakowań, telefon 444-61 do 9, wewnętrzny 38. 1396-K1

Pracownicy poszukiwani

Zakłady Przemysłu Odzieżowego im. Komuny Paryskiej „MODENA" w Poznaniu, ul. Krasewskiego 21/25 — zatrudnią zaraz:
- **kierownika Działu Postępu Technicznego** — wymagane wykształcenie wyższe techniczne, wzgl. średnie techniczne z praktyką,
- **palaczy c. o. oraz palaczy z uprawnieniami obsługi kotłów wysokoprężnych.**

Warunki pracy i płacy do omówienia w Dziale Spraw Osobowych. 1429-K1

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej, Oddział II w Poznaniu, ul. Traugutta 1/9 — zatrudni natychmiast:
- **kierowców z I lub II kat. prawa jazdy** (istnieje możliwość brania udziału w przewozach międzynarodowych),
- **operatorów dźwigu z uprawnieniami** operatora oraz I lub II kat. prawa jazdy (istnieje możliwość brania udziału w przewozach międzynarodowych),
- **pomocników kierowcy** z III kat. prawa jazdy,
- **monterów samochodowych,**
- **robotników przeładunkowych.**

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Dziale Spraw Osobowych — pokój 109. 1199-K1

Fabryka Elementów Wyposażenia Budownictwa „METALPLAST - Oborniki Wlkp." w Budowie w Obornikach — zatrudni:
- **4 magistrów ekonomii na stanowiska kierownicze,**
- **3 operatorów sprężarek,**
- **30 ślusarzy (narzędziowych, remontowych, monterów — również z uprawnieniami spawalniczymi).**

Warunki pracy i płacy wg Układu Zbiorowego Pracy dla Przemysłu Metalowego.

Zgłoszenia osobiste lub pisemne kierować pod adresem: 64-600 Oborniki Wlkp., ul. Powstańców Wielkopolskich nr 53, tel. 589.

Reflektuje się tylko na kandydatów z terenu województwa poznańskiego, z wyłączeniem miasta Poznania i powiatu poznańskiego. 202-K2

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Latex" w Nowym Tomyślu, ul. Kolejowa 59 — zatrudni zaraz:
kierownika technicznego — wymagane wykształcenie wyższe chemiczne lub średnie + praktyka.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela dział kadr, tel. Nowy Tomyśl — 258. 204-K1

Fabryka Kosmetyków „Pollena - Lechia" — zatrudni zaraz
- **kobiety do prac produkcyjnych oraz**
- **ślusarzy,**
- **ślusarzy - nastawiaczy — w nowo uruchomionym Wydziale Produkcji Tub Aluminiowych.**

Wynagrodzenie wg nowych zasad wynagradzania zgodnie z Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Przemysłu Chemicznego.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr i Szkolenia Poznań, ul. Chlebowa 4/8. 1049-K1

Kupno Sprzedaż

Kupię bony PeKaO. Poznań, ul. Ognik 26 m. 8, w godz. 18—20. 20697g

Kupię ogródek działkowy. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20769g.

Sprzedam meble i pierzyny. Poznań, ul. Chociszewskiego 22a m. 9. 20107g

Sprzedam rozsadę pomidorów szklarniowych gotową do sadzenia. Odmiana Revemun. Musiałowicz, Tarnowo Podgórne, ul. Rokietnicka 45. 20156g

Sprzedam plantację winorośli w pełnym owocowaniu, 0,50 ha w Swarzędzu przy ul. Słowackiego. Teren uzbrojony, prawo budowy. Wiadomość: Adam Duda, Swarzędz, Poznańska 6 m. 2. 20281g

Tapczan 1-osobowy, biblioteczkę, maszynę do szycia sprzedam. Telefon 714-44. 20493g

Pelisę damską sprzedam. Tel. 67-18-13. 20629g

Sprzedam nową młocarnię MSC7. Jan Walorczyk, Kurnatowice, p-ta Kwilcz, pow. Międzychód. 221p

Podnośnik samochodowy jednokolumnowy, udźwig 2,5 tony sprzedam. Stanisław Guśniowski, Międzyrzecz, Sikorskiego 26, tel. 722. 20147gpr.

Pianino czarne sprzedam. Szamarzewskiego 56 m. 31. 20470g

Taksometr Poltax nowy sprzedam. Jerzego 3 m. 2. 20731g

Sprzedam kożuch damski. Dzierżyńskiego 39 m. 3. 21092g

Sprzedam maszynę dziewiarską niemiecką 2-płytową Chociszewskiego 44 m. 7. 21080g

Sprzedam płytki łazienkowe zagraniczne, luksusowe, 20 m². Oferty z ceną „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20561g.

Sprzedam silnik górnozaworowy „Warszawa" po 4-ch miesiącach eksploatacji. Śliwkowa 5, warsztat. 20793g

Akordeon 80-bas. niemiecki lub włoski, nowy, kupię. Tel. 66-06-55. 20524g

Sprzedam bibliotekę, biurko oraz dywan boucle 3×4 m. tel. 67-93-76. 20873g

Sprzedam owce hodowlane z pomieszczeniami. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21035g.

Pierścionek złoty damski sprzedam. Dąbrowskiego 35 m. 20. 21061g

Sprzedam telewizor „Beryl 102", dyferencjał Simca-Aronde, Elise, maszynę do szarfowania skóry, maszynę do szycia. „Afrana". Adres: Poznań, ul. Gwardii Ludowej 41a, telefon 323-63, lub 466-81, po godzinie 17. 20581g

Futro norki sprzedam. Poznań, Chwaliszewo 64 m. 1, godz. 18—20. 20513g

Sprzedam okazyjnie sypialnię. Poznań, Fabryczna 13a m. 40, godz. 18—19. 20573g

Sprzedam rozsadę pomidorów Revermun, Potentat, Zelandia. Poznań — Winogrady, Pszczelna 22. 20585g

Sprzedam dobermana, suką 7-miesięczną z rodowodem. Przeźmierowo — Składowa 18. 20600g

Garaż blaszany składany, 3,5 szeroki, sprzedam, rejon Garbar. Tel. 544-42. 20614g

Sprzedam gabinet dentystyczny — komplet. Zgłoszenia: tel. 463-66, po godzinie 17. 20660g

Sadzonki pomidorów doświetlanych Revermun i Potentat — w III dekadzie lutego — Styza — Śmigiel, Powst. Wlkp. 15, tel. 61. 20661g

Pomidory Revermun, Multicros, Potentat, doświetlane, tanio sprzedam. Kuda, Chyby, poczta Przeźmierowo, tel. 72. 20788g

Samochody

Kupię Trabanta, produkcji 1972. Tel. 566-71. 20472g

Kupię samochód osobowy. Oferty z ceną „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20491g.

Kupię samochód Star do remontu, również niekompletny. Oferty z ceną „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20360g.

Kupię głowicę do Skody 1000 MB. Bohdan Kapella, tel. 67-92-04. 19656gpr.

Kupię bony PeKaO na Fiata, tel. 459-70. 21094g

Kupię Trabanta — combi. Oferty z opisem, ceną „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20841g.

Kupię nowy silnik do Wartburga 312, 45 KM. Kasprzaka 64 m. 3, tel. 605-91. 21073g

Kupię bony PeKaO, na samochód. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21036g.

Sprzedam samochód Żuk nowy-eksportowy. Adres wskaże lub oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20384g.

Fiata 1500 sprzedam, rok produkcji 1971, stan idealny, tel. 557-78. 20296g

Sprzedam Mercedesa 170 S, 30.000 zł. Luboń, ul. M. Konopnickiej 1. 20176g

Sprzedam nową Syrenę 105. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20304g.

Sprzedam Trabanta, rok 1972. Murowana Goślina, ul. Rogozińska 59 a. 20475g

Sprzedam Fiata 125 p — 1300, po przebiegu 14 tys. km. Kubaczyk, Krerowo, pow. Środa Wlkp. 20074g

Silnik na ropę do Stara — sprzedam. Wiadomość Poznań, Dolna Wilda 6, tel. 307-25. 19886g

Sprzedam Syrenę 104. Telefon 219-80. 20259g

Wartburga 353 sprzedam. Poznań, Os. Przyjaźni 10R m. 235. 20480g

Fiata 125 p - 1300, premia PKO, korzystnie sprzedam. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20495g.

Sprzedam Syrenę 105 z PKO — nową. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20500g.

Sprzedam Fiata 1500 z PeKaO, eksportowy w dowolnej wersji. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20539g.

Sprzedam Skodę Octavię w bardzo dobrym stanie. Krotoszyn, ul. Piastowska 4 m. 2. 232p

Sprzedam silnik Fiat 600 oraz inne części zapasowe. Czekalska 53 (Warszawskie). 20366g

Sprzedam Fiata 125 p - 1300, wygrana PKO. Wesołowski, Września, ulica Witkowska 16a m. 6. 20358g

Sprzedam nową Syrenę 105. Oferty: tel. 67-29-51 po 14. 20407g

Sprzedam Fiata 125 p - 1300, premia PKO, odbiór zaraz. Poznań-Jeżyce, ul. Norwida 13 m. 1. 20410g

Trabanta-combi, rocznik 72 — sprzedam. Telefon 715-14, od 18—20. 20751g

Sprzedam Trabanta 601. Tel. 561-43, poniedziałek, godz. 9—17. 20570g

Sprzedam małolitrażowy NSU Sport Couper. Poznań, ul. Bułgarska 90 m. 1. 20591g

Zwrotnice górne, dolne na łożyskach, przeguby półosi — czopy do Syreny, dostarcza Warsztat — Poznań, ul. Kościelna 58. 20602g

Trabant, Wartburg, Syrena 104, 105 — specjalistyczne usługi wykonuje PSPUW nr 19, Bogdan Witkowski, Poznań, Osiedle Plewiska, ul. Grunwaldzka 70, przy torze kolejowym. Specjalność — przednie zawieszenia Syreny, sworznie tłokowe Trabant i remonty kapitalne. 20619g

Fiat 1500, prod. NRF, stan b. dobry, otwierany dach sprzedam. Poznań, Hetmańska 54 m. 66. 20625g

Sprzedam nadwozie Nysy z tylnym i przednim zawieszeniem oraz silnik Warszawa. Poznań, ul. Arciszewskiego 35p m. 1, do godz. 12. 20640g

Ford Taunus 17 M Combi sprzedam, Tel. 589-55. 20643g

Sprzedam Trabanta Combi, stan idealny. Skalna 13. 20653g

Pilnie sprzedam Syrenę, 32 tys. zł. Nowe Skalmierzyce, ul. Mickiewicza 5a m. 10. 20656g

Sprzedam Syrenę 105 nową. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20690g.

Sprzedam Fiata 125p — 1300 z PKO. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20692g.

Sprzedam samochód Skoda 1201, na chodzie, cena 9.000 zł. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20711g

Fiata 127 nowego, do odbioru — sprzedam. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20764g.

Syrena 104 stan bardzo dobry sprzedam. Jankowski. Kiekrz Poznańska 40. 20746g

Sprzedam Zastawę. Parking Stary Rynek. 20766g

Sprzedam Warszawę 204 po kapitalnym remoncie nadwozia. Lipno k/Leszna Wlkp. 125. 246g

Sprzedam nowego Fiata 127. Informacje Grudzieniec 58, godz. 15—17. 20802g

Sprzedam Renault 10, tel. 67-41-76. 20824g

Do Volkswagena 1200 po krywę przednią maski, komplet błotników, drobne akcesoria oraz opony Pirelli 165SR×13. Poznań, tel. 503-85. 20374g

Sprzedam silnik do „Wołgi" po kapitalnym remoncie części blacharki i inne części wymienne. Poznań, ul. Nowina 34 m. 14. 21040g

Lokale

Pokój dwuosobowy Jeżyce młodszemu wynajmę. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20108g.

Kupię w Poznaniu mieszkanie własnościowe 2—3-pokojowe (może być w starym budownictwie). Jerzy Radkowski, 73-110 Stargard ul. Czerwonej Armii 92 m. 6. 20141g

Pracujący, młody, poszukuje samodzielnego pokoju. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20178g.

Przyjmę panienki na pokój, tel. 479-53. 20169g

Zamienię 4 duże pokoje, śródmieście, c. o., na 3 pokoje — Grunwald. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20257g.

Przyjmę panienkę na pokój. Tęczowa 28. 19662g

Przyjmę panią — pokój wspólny. Gromadzka 14. 20235g

Wynajmę małżeństwu pokój, płatne rok z góry. Ułańska 14 m. 7. 20289g

Gdańsk - Oliwa — zamienię mieszkanie spółdzielcze M-3, dogodna lokalizacja, na podobne w Poznaniu. Pilne oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 19617gpr.

Elbląg! Mieszkanie samodzielne dwupokojowe 44 m² i czteropokojowe 56 m², nowe budownictwo, zamienimy na mieszkania w Poznaniu. Oferty tel. 623-15 od godz. 10—18. 233p

Kupię M-2 lub M-3 własnościowe. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20485g.

Kupię mieszkanie własnościowe, komfortowe m-5, lub pół domu bliźniaczego w Poznaniu. Poważne oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20329g.

Zamienię mieszkanie kwaterunkowe 2 pokoje (24 i 12 m²) wspólną kuchnią i łazienką, w okolicy Starego Rynku, na pokój z kuchnią. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20327g.

Wynajmę pokój, może być nieumeblowany, najchętniej w okolicy śródmieścia, względnie Sołacza. Możliwość udzielania korepetycji z matematyki. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20343g.

Przyjmę na pokój panienki. Dąbrowskiego 322a, autobus 61. 20393g

Poszukuję umeblowanego mieszkania do wynajęcia od 1 marca. Cena do uzgodnienia. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20392g.

Małżeństwu bezdzietnemu pokój wynajmę. Obornicka 256. 20468g

Gdynia — mieszkanie spółdzielcze 2 pokoje z kuchnią, komfort, zamienię na Poznań — Gniezno. Krukowski, Gdynia, ul. Kartuska 48 m. 2, tel. 23-12-56.

Mieszkanie samodzielne dwa duże pokoje z kuchnią, spiżarką, ubikacja, II piętro — dzielnica Wilda (przy Rynku), zamienię na samodzielny pokój z kuchnią, wysoki parter, do I piętra, może być nowe budownictwo. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20494g.

Młode małżeństwo, poszukuje pokoju, niekoniecznie w Poznaniu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20558g.

„WINIARY"

KALISKIE ZAKŁADY KONCENTRATÓW SPOŻYWCZYCH w WINIARACH k. Kalisza

POSZUKUJĄ DOSTAWCÓW PIECZAREK ŚWIEŻYCH

ZE ŹRÓDEŁ PAŃSTWOWYCH, SPÓŁDZIELCZYCH I PRYWATNYCH.

Informacji udziela Dział Kontraktacji, tel. Kalisz 20-25, w. 40. 292-K2

Małżeństwo bezdzietne — członkowie spółdzielni — poszukuje umeblowanego pokoju. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20584g

Sprzedam mieszkanie 3 pokoje, nowe budownictwo. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20605g.

Toruń — pokój z kuchnią — zamienię na mieszkanie Rawicz. Oferty: Rawicz, Sportowa 4. 20608g

Kupię mieszkanie M-2, lub M-3 własnościowe w starym, nowym budownictwie. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20624g

Poszukuje samodzielnego pokoju. Tel. 405-56, godz. 16—20. 20694g

Katowice — centrum! 2 pokoje, kuchnia, c. o., telefon, garaż, kwaterunkowe — zamienię na podobne w Poznaniu. Listy kierować: „641" Biuro Ogłoszeń, Katowice. 327-K2

Kupię mieszkanie własnościowe w nowym budownictwie (M-1 do M-4). Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20730g.

Panienka pracująca uczącą się poszukuje pokoju. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20736g.

Przyjmę panie na pokój 1 i 2 osobowy. Poznań, ul. Podchorążych 50. 20741g

Odstąpię lokal w centrum Poznania nadający się na rzemiosło — handel. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20770g.

Pracujący i uczący się poszukuje pokoju z wygodami najchętniej w śródmieściu, cena obojętna. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20813g.

Panienka, pracująca poszukuje samodzielnego pokoju. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20856g.

Oddam na 10 miesięcy mieszkanie umeblowane pokój kuchnia, telefon, garaż. Początek, ul. Warszawskiej. Spiesznie oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21019g.

Młode małżeństwo poszukuje na 2 lata pokoju z wygodami (może być pusty). Tel. 67-33-46. 21039g

Nieruchomości

Wezmę w dzierżawę mały domek z ogródkiem na 5 lat przy Poznaniu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20166g.

Kupię willkę w Poznaniu lub okolicy. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20195g.

Parcelę 2000 m² z prawem budowy domu wolnostojącego w Poznaniu — Piątkowo sprzedam. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20201g.

Kupię w Poznaniu, część wyłączonej willi (chętnie z telefonem) blisko tramwaju do 400 tys. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20221g.

Dom z ogrodem 1.200 m² sprzedam. Poznań - Nowe Miasto. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20508g.

Kupię domek z ogrodem, mogę oddać komfortowe mieszkanie (2 pokoje z kuchnią) w Chełmnie. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20504g.

Kupię mieszkanie własnościowe ponad 60 m² lub domek jednorodzinny lub część w Poznaniu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20555g.

Połowę domu bliźniaczego, 5 pokoi, kuchnia, 2 łazienki, komfort, ogród — drzewa owocowe dzielnica Winogrady, sprzedam. Tylko poważne oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20275g.

Sprzedam 1,96 ha ziemi z zabudowaniami, w miejscowości Lipa, pow. Oborniki. Wiadomość: Franciszek Górny, Tłukowy, powiat Oborniki, tel. Ryczywół 89. 215p

Sprzedam niewykończony dom piętrowy, budynek gospodarczy o pow. 500 m² nadający się na hodowlę. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20340g.

Poszukuję placu lub garażu dla ciężarówki, na Łazarzu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20338g.

Rozpoczętą budowę — sprzedam oraz budynek, pokój, kuchnia — do zamieszkania. Zgłoszenia: niedziela, Osiedle Plewiska, Leśna 6. 20372g

Sprzedam działkę oparkanioną lub zamienię na mieszkanie. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20406g.

Sprzedam połowę domu bliźniaczego w atrakcyjnej dzielnicy. Warunki: mieszkanie M-3 Winogrady. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20415g.

Sprzedam dom dwurodzinny z garażem, lokal na cichy przemysł, c. o., Jeżyce. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20420g.

Oddam w dzierżawę zabudowanie gospodarcze i ogród 1.200 m², Skórzewo, Poznańska 31. 20404g

Sprzedam działkę 900 m². Osiedle Plewiska, Skrajna 3. 20592g

Sprzedam domek jednorodzinny, bliźniaczy — garaż, w Poznaniu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20606g.

Sprzedam stawy rybne (zabudowa), nadające się na każdą hodowlę, możliwość wczasów, hodowli nutrii, woj. koszalińskie. Oferty „Prasa" — Grunwaldzka 19 dla 20607g.

Pilnie sprzedam działkę ogrodniczą 5.000 m² w Wirach k. Poznania. Adres wskaże „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20635g.

Sprzedam dom dwurodzinny, ogród, budynek gospodarczy. Jan Szymała, Wągrowiec, Skocka 9. 20671g

Działkę budowlaną przy Poznaniu do 50.000 zł kupię. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20680g.

Sprzedam parcelę pod budowę 1.336 m² w Kiekrzu. Wiadomość: Kiekrz, Poznańska 28. 20773g

2 morgi ogrodu oddam w dzierżawę. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20807g.

Dom czynszowy w centrum Poznania, możliwość objęcia mieszkania 120 m² po właścicielu — sprzedam. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21001g.

Kupię połowę willi. Dozamiany mieszkanie M-3 Sołacz. Oferty „Prasa" Grunwaldzka 19 dla 20851g.

Sprzedam 1 ha z zabudowaniami. Poznań, Szczepankowo, ul. Sowice 36 godz. 15—17. 20869g

Kupię dwu lub trzypokojowe mieszkanie z wygodami własnościowe blisko tramwaju lub połowę domu bliźniaczego. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21018g.

Kamienicę położoną przy głównej arterii handlowej Poznania kupię pod warunkiem zamiany mieszkania 3—4-pokojowego, które posiadam w śródmieściu. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 21071g.

Różne

Naprawa lodówek, tel. 316-07. 18713g

Telewizory naprawiam. Tel. 218-18. 20121g

Garaż do wynajęcia. Debiec, ul. Łozowa. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20111g.

Odstąpię zakład piekarniczo - cukierniczy. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20409g.

Posiadam samochód osobowy, przyjmę akwizycję. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20416g.

Naprawy telewizorów. Telefon 500-58. 20761g

Garażu na Jeżycach poszukuję. Tel. 448-95. 20855g

Bezpyłowe cyklinowanie i lakierowanie parkietów. Dzierżyńskiego 290 m. 6. 21011g

Wykonam tynki wewnętrzne. Zgłoszenia Pszczyńska 16. 21079g

Matrymonialne

Panna, lat 25, bez przeszłości, zgrabna, ładna, wzrost 170 cm, pracująca i studiująca, pozna wartościowego kawalera. Cel matrymonialny. Pośrednictwo rodziców mile widziane. Poważne oferty z fotografią (zwrot zapewniam) — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 20359g.

Dnia 14 lutego 1974 r. zmarł

mgr inż. ZYGMUNT JERNAS

długoletni pracownik kierownik w dziale wagonów Centralnego Biura Konstrukcyjnego PKP w Poznaniu, były pracownik CBK — PTK w Poznaniu, były Główny Konstruktor Fabryki Wagonów „H. Cegielski" w Poznaniu, były Dyrektor Liceum Mechanicznego dla Pracujących — odznaczony Brązowym Medalem Za Zasługi dla Obronności Kraju i Odznaką „Przodujący Kolejarz".

W Zmarłym straciliśmy sumiennego i cenionego pracownika, oraz serdecznego kolegę.

Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego współczucia składają

Dyrekcja, Rada Zakładowa, Podstawowa Organizacja Partyjna, Koło Zakładowe SIMP, pracownicy Centralnego Biura Konstrukcyjnego PKP w Poznaniu.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 18 lutego 1974 r. o godz. 14, na cmentarzu górczyńskim. 1503-K1

Dnia 15 lutego 1974 r. zmarła nasza droga koleżanka

BARBARA STRÓŻNIAK

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 19 bm. o godz. 10.30, na cmentarzu górczyńskim.

Ze szczerym żalem zawiadamia

Wychowawczyni z klasą O IV a Liceum Ekonomicznego im. S. Staszica.

21116g

---

† Dnia 15 lutego 1974 r. odszedł od nas po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św. przeżywszy lat 49, mój najdroższy syn, najukochańszy ojciec, brat, szwagier i wujek, śp.

EDWARD JUNICZAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 14.15, na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona

rodzina

Proszę o nieskładanie kondolencji

Poznań, ul. Rolna 15 m. 6. 21077g

---

† Dnia 16 lutego 1974 r. zasnęła w Panu nasza ukochana matka, babcia i prababcia przeżywszy lat 85, śp.

PELAGIA WRONECKA

z domu Sarniewicz

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 19 bm. o godz. 11.55, na cmentarzu junikowskim.

O bolesnej stracie zawiadamiają w imieniu rodziny

S. J. Figasowie

Poznań, Strzelecka 35. 21085g

---

† Dnia 14 lutego 1974 r. zmarł nagle mój ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek przeżywszy lat 64

JÓZEF POPRAWSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 9.50 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążeni

żona, synowie, synowa i wnukowie oraz rodzina

Poznań, Dzierżyńskiego 9 m. 26. 20845g

---

† Dnia 15 lutego 1974 r. zmarła nasza droga ciocia, śp.

WIKTORIA KROWICKA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 19 bm. o godz. 11, na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

rodzina

Poznań, ul. Zamkowa 3/7 (Skarbka 15).

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 15 lutego 1974 r., po długich cierpieniach zmarła, namaszczona Olejami św. przeżywszy lat 71, nasza ukochana żona, matka, teściowa i babcia, śp.

JADWIGA PASZCZAK

z domu Ryba

Pogrzeb odbędzie się dnia 18 bm. o godz. 11, na cmentarzu na Górczynie.

Mąż z rodziną

21108g

---

† Dnia 15 lutego 1974 r. odeszła od nas na zawsze nasza najukochańsza córka i siostra w 20 roku życia

BARBARA STRÓŻNIAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 19 bm. o godz. 10.30, na cmentarzu górczyńskim.

Rodzice i brat

Poznań, Jarochowskiego 36 m. 5. 21096g

Na ludowo

Ścienna ozdoba
Fot. — CAF

GEORGE BROWN

Zaprzeczenie anegdotek

Humoreska

Dosyć! – wykrzyknął Agnus McDouglas i walnął pięścią w stół. – Dojadły mi już do żywego te anegdotki o naszym szkockim skąpstwie! Bez końca słyszy się historyjki w rodzaju: „Żyli sobie trzej bracia Szkoci. Aż raz jeden z nich wyjechał do Ameryki. Gdy po dwudziestu pięciu latach wracał w rodzinne strony wyszło mu naprzeciw dwóch obrośniętych brodaczy Byli to jego bracia. Pierwsze pytanie, jakie zadali mu na powitanie brzmiało: – „Czy nie zabrałeś przypadkiem ze sobą do Ameryki naszej wspólnej brzytwy?"

Licznie zgromadzona rodzina McDouglasa spozierała z przerażeniem na patriarchę rodu.

– Dojadły mi do żywego te idiotyzmy! – złościł się senior – Dowiodę im, że współczesny Szkot może także szastać pieniędzmi, tak jak przedstawiciele wszystkich innych nacji! Szkot może być również marnotrawcą i rozrzutnikiem!

– Jakże dziadek tego dokaże? – zapytała najulubieńsza z wnuczek.

– Jak? – powtórzył pytanie starzec i – wolno cedząc słowa – zaczął wyjaśniać. – A tak, na oczach wszystkich przypalę sobie hawajskie cygaro pięciofuntowym banknotem!

Całe szczęście, że w domu starego McDouglasa nie było whisky! Z pewnością nie starczyłaby nawet cała butelka, aby doprowadzić do stanu równowagi dziewięciu roztrzęsionych członków jego rodziny. Musieli się więc wzajemnie trzeźwić zimną wodą

Młodszy syn McDouglasa – Willy był z natury opanowanym człowiekiem, ale i jemu drżał głos, gdy naruszał grobowe milczenie:

– Przypalić hawajskie cygaro pięciofuntowym banknotem! Za te pięć funtów cała moja rodzina może przeżyć dwa tygodnie i jeszcze coś z tego zostanie! Ojcze, zastanów się co ty chcesz zrobić?!

– Zamilcz, Willy! – uciął Agnus McDouglas. – Są różne powody które uzasadniają moje postanowienie... Przede wszystkim jestem pewien, że na to, jak Szkot przypala hawajskie cygaro pięciofuntowym papierkiem – zechce popatrzeć co najmniej dwustu obywateli naszego miasta. Każdy z nich musi za to zapłacić pół pensa!

– Pół pensa od osoby! – wykrzyknął Willy. Pozostałych członków rodziny to oświadczenie dosłownie zamurowało.

– Ponadto, nasza – wszystkim dobrze znana gazeta – „Szczodry Szkot", ukazująca się w nakładzie dziesięciu tysięcy egzemplarzy, ale mająca ponad dwa i pół miliona czytelników – nie odmówi zapłacenia mi trzech funtów honorarium za prawo pierwszeństwa do napisania reportażu z tego niebywałego widowiska! Po trzecie – ponieważ tym czynem rozsławię nasz kraj, to myślę, że rząd uzna za możliwe przydzielić mi bezpłatnie jedno hawajskie cygaro?!

– Bez-płat-nie! – jak echo powtórzyli członkowie familii Agnusa McDouglasa. Czuli przez skórę, że nie powiedziano im jeszcze wszystkiego. Tak też było w istocie...

– Po czwarte – podjął stary McDouglas – nie sądzicie chyba że będę przypalał hawajskie cygaro zwyczajnym pięciofuntowym banknotem?! Dopiero dzisiaj odkryłem, że przedwczoraj wydali mi fałszywe pięć funtów...!

Spolszczył:
STANISŁAW KAMIŃSKI

KRZYŻÓWKA NR 7

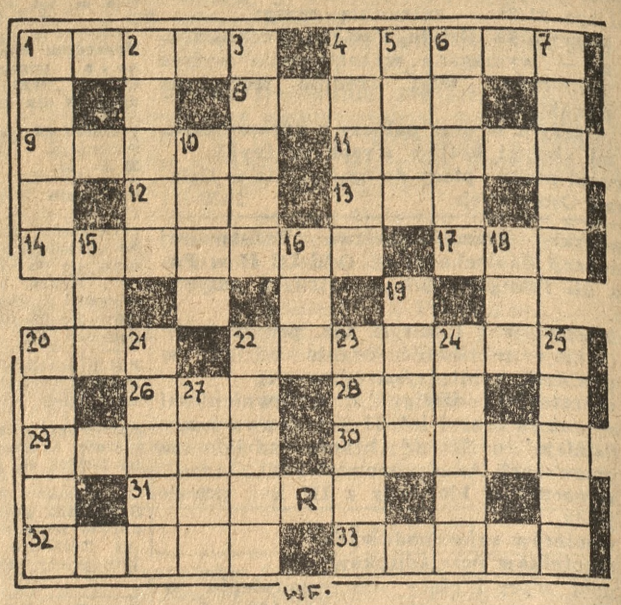

Poziomo: 1. głowonóg o ciele spłaszczonym 4. prawy dopływ Wagu, 8. postać z „Pana Tadeusza", 9. jeden z twórców doktryny talmudycznej, 11. kochanek 12. nie jawa, 13. jezioro w Turcji 14 małż morski, 17. mimowolny skurcz mięśni, 20. jeden z trójkąta 22. autor „Eugeniusza Oniegina", 26. wiecznie zielone drzewo 28. pieje, 29. potężny bat, 30. porusza się za pomocą nibynóżek 31. święty ważączczony w Peru, 32. pałac wschodniego władcy, 33. nakrycie głowy królów perskich

Pionowo: 1. nazwa, 2. taniec, 3 autor „Toldii", 4. lęk, 5. główna część podwozia, 6 ozdoba architektoniczna, 7. miasteczko pionierskie na Krymie, 10. gatunek gruszki, 15. liczba, 16. gatunek antylopy, 18. wpada delta do jeziora Bałchasz, 19. rozgardiasz, chaos, 20. osesek, 21. nieżyt nosa, 22. krótkie wiosło z różnego kształtu piórem, 23. harcerz 24 grecka wyspa, 25. jezioro w Afryce, 27. przecinek.

Wśród czytelników, którzy nadeślą trafne rozwiązania rozlosujemy nagrody w postaci 3 bonów książkowych po 50 zł. Rozwiązania z dopiskiem „Krzyżówka nr 7" prosimy przysyłać do 22 lutego 1974 r. pod adresem: **„Głos Wielkopolski" skrytka pocztowa 1074, 60-859 Poznań.**

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI

Poziomo: pokost, palant, karakol, awatar, kondor, tas, tor, omyk, start, aula, nakaz, Antek, wielomian, butan, radar, Atos, ocean, lata, osa, jak, Newark, Gujana, karawana, Tartar, nadawa.

Pionowo: Platon, klasyk, skat, Taras, kat, pokot, Alor, andrut, tartak, stolica, tramwaj, mamut, kawas, annał, legat, Zin, Aar, bagnet, Torwar, damara, rabata, Oskar, nagan, orka, kuna, Man.

W wyniku losowania nagrody w postaci bonów książkowych po 50 zł otrzymują: **Karolina Bałtowska, ul. Krasickiego 34, Gniezno, Celina Borowiak, Leszczyńskich 3/2, Leszno i Maria Pawlicka, 27 Grudnia 12/11, Poznań.**

Nagrody wyślemy pocztą.

NA 64 polach

Pod redakcją Z. Kozłowskiego

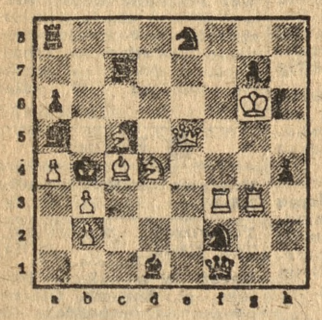

Diagram nr 81
W. Jacobs
(„American Chess Bulletin", 1941 r.)

MAT W 3 POSUNIĘCIACH

Kompozycja przedstawiona na diagramie stanowi klasyczny przykład tzw. strategicznej trzychodówki, która „wzięli na warsztat" problemiści amerykańscy pod koniec lat trzydziestych

Do najwybitniejszych wśród nich należał, obok F. Gamage, autor niniejszego zadania.

Problem zawiera idee przejściowych przesłon linii ataku. W rozwiązaniu, które podajemy niżej występują aż cztery warianty przesłony.

Życzymy przyjemnej rozrywki!

— — — — — — — — — — — —

Rozwiązanie zadania (p. diagram nr 81): **1.Wg5.** 1. ...Sd3 2.Sc2+ G:c2 3.Hc3X.
1. ...Se4 2.Sd3+ H:d3 3.H:a5X.
1. ...Gb6 2.S:a6+ W:a6 3.Hb5X.
1. ...Sd6 2.Sc6+ W:c6 3.Hc3X.

Emancypacji blaski i cienie

między WIERSZAMI

Młody król szwedzki, Karol Gustaw, po raz ostatni dokonał otwarcia tegorocznej sesji parlamentu (od 1 kwietnia wchodzi w życie konstytucyjna zasada że w przyszłości zaszczyt ten przypadnie przewodniczącemu Prezydium Riksdagu) Odczytując mowę tronową zapewnił on m. in., że w roku bieżącym i latach następnych będzie się przestrzegało zasady, iż między mężczyzną a kobietą powinno istnieć całkowite i pełne równouprawnienie we wszystkich dziedzinach życia. Parę dni później król udzielił wywiadu fińskiemu czasopismu „Viiko", oświadczając m. in., iż uważa, że rola kobiety jest przede wszystkim praca w domu, gotowanie, wychowywanie dzieci itp. – Z zainteresowaniem oczekujemy kolejnego wystąpienia Karola Gustawa.

„Awangardowa" pod względem obyczajowości Dania jeszcze raz zadziwiła świat a w każdym razie Europę. Oto minister sprawiedliwości tego kraju oświadczył ostatnio że w najbliższym czasie zamierza się tu wprowadzić obniżenie do 14 lat prawnej granicy dojrzałości płciowej zarówno u dziewcząt jak i u chłopców. – Czyżby stawka na młodych turystów?

Kobiety ugandyjskie, którym władze zabroniły przed rokiem ubierania się w mini-spódniczki, od 4 lutego br. nie mogą także nosić spodni ani peruk. Dekret rządowy zwalnia od tego zakazu jedynie kobiety, które muszą nosić spodnie czy peruki z racji wykonywania zawodu, np. policjantki adwokata bądź sędziego – Jest w tym wprawdzie jakaś niekonsekwencja: w końcu spodnie zakrywają to, co ukazują mini-spódniczki. Rozstrzygnięcie tego problemu pozostawmy jednak Panu Prezydentowi, znanemu z szokujących pomysłów.

Wielką troskę o morale swych podopiecznych przejawia rektor uniwersytetu w Peshawar (Północno-Zachodni Pakistan). Wydał on ostatnio zarządzenie, aby studenci i studentki korzystali z odrębnych ścieżek w rejonie miasteczka uniwersyteckiego Uzasadnienie decyzji: należy unikać niepotrzebnych zderzeń, zwłaszcza w godzinach szczytu. – Po raz pierwszy dowiaduję się, że to można również nazywać zderzeniem (res)

JAN MOLIK

Gustaw Holoubek

WŁODZIMIERZ SCISŁOWSKI

FRASZKI

TRZEBA MIEĆ

Trzeba mieć na karku głowę,
by wydoić świętą krowę!

O TRAWCE

Swe życie traktuj jak zabawkę
choć spraw biurowych dźwigasz splot!
Wpierw pójdziesz na zieloną trawkę,
później na pewno pójdziesz pod.

KONIUSZY

Wczoraj owałaszył młodego ogiera,
na championa stajni dzisiaj go wybiera!

O USZACH

Najpierw ucha nadstawia,
pilnie rzepkę swa skrobie,
a gdy pokpi już sprawę,
kładzie uszy po sobie.

NIE ŻĄDAJCIE

Nie żądajcie od despoty,
by podziwiał ptaków wzloty.

EWOLUCJA

Wczoraj — dobrze urodzony.
Dzisiaj — dobrze ustawiony.

GENTLEMAN

Dopchał się do koryta
i o menu zapytał

TRZEBA DBAĆ O LINIĘ

Rysował:
GWIDON MIKLASZEWSKI

– Tak, proszę się rozebrać To co prawda nie jest konieczne, ale będzie zabawne!

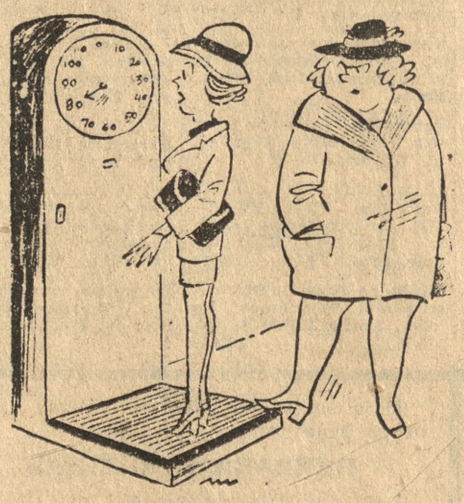

Zawiść.

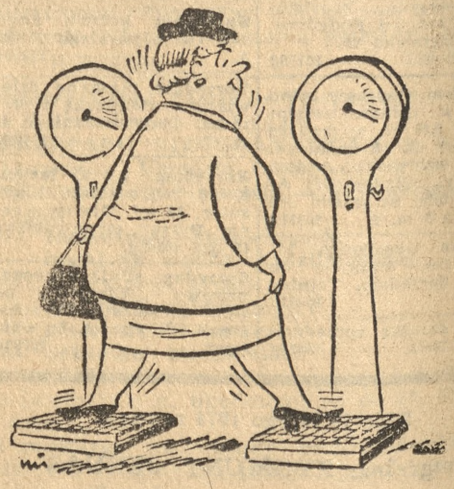

– Dieta jednak poskutkowała!..

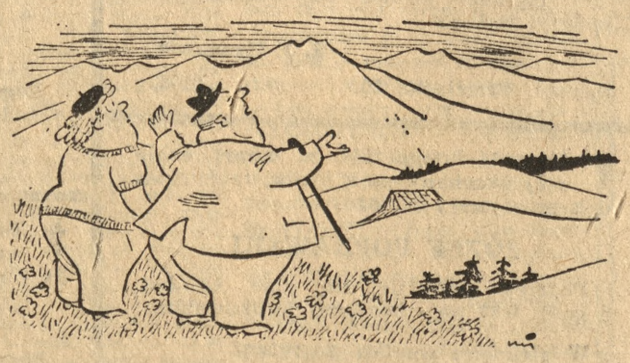

– Jaki się człowiek czuje mały i mizerny w obliczu tej wspaniałej przyrody!...

– Marysiu, przynieś mi okulary!

– Posłuchaj, tu podają jakąś nową dietę!